

Městská knihovna v Praze

Mrtvý holky

Miloš Urban

Praha

2018

e-kniha

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

41 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60** Kč za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

Městská knihovna v Praze

Mrtvý holky
10 divných povídek

Miloš Urban

Znění tohoto textu vychází z díla [Mrtvý holky](#) tak, jak bylo vydáno v Praze nakladatelstvím Argo v roce 2007.

---

§

Text díla (Miloš Urban: Mrtvý holky), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uved'te autora-Neužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 6. 2. 2018.

OBSAH

Běloruska	7
Faun.....	18
Občina.....	28
Vlasy	36
Záznam rozhovoru se ženou středního věku	45
Smrtečka.....	60
Pražské Jezulátko.....	67
Štědrá noc baronky z Erbannu.....	75
Žádný něžnosti.....	107
To strašný kouzlo podzimu	112
Pár autorských poznámek	133

*I can believe anything, provided
that it is quite incredible.*

— OSCAR WILDE

Běloruska

Povídka o lásce

Nebyla z hlavního města. Pocházela z podobné díry s podobným jménem, našel jsem to na mapě, Pinsk, puntík obklíčený modrými tečkami a větším počtem pomlček, skomírající SOS v neproniknutelných běloruských bažinách. Pinsk nebo Minsk, stejně se tam nikdy nepodívám, do žádné díry, už nikam.

Nejkrásnější kytky rostou na hnoji, to věděl Shakespeare i klasici před ním a po něm. Já tuhle pinskou růži utrhl na Hlavním nádraží. Vyfouknul jsem ji dvěma taxikářům a jednomu pasákovi.

Mládenci se o ni rvali jako psi o fenu. Nevím, jak na tom zrovna byla s krvácením ona, ale boxerovi crčela červená z nosu a tomu s pendrekem z obočí. Holka řvala a vysílala pohledy k Rusákovi, co opodál kouřil tenký doutník. Vyšlápnul jsem k telefonnímu automatu a zavolať fízly. Pak jsem se vrátil a zeptal se „kolik“.

Pasák kouknul na mých necelých sto šedesát a odhadl váhu, devadesát, pak si očima změřil ty vazouny, dohromady tak dvě stě kilo i víc. Začal se rusky chechtat. Pendrek kopal boxera do břicha, když se z parku před nádražím ozvala siréna.

Holka zdrhla nahoru k parkovišti, rváči do vestibulu. Postavil jsem Rusákovi do cesty břicho, a než ho stačil odstrčit, zvedl jsem mu k nosu dvě dvoutisícovky: „Na hodinu.“ Vsunul jsem mu je do kapsy koženého saka a ustoupil. Chlap neměl na vybranou, kšeft jako víno a za patama poldové. Klepnul si nehtem na hodinky, dal mi čuchnout své pěsti a zdekoval se.

Zabrzdila u mě bílá fabia, vyskočily černé kombinézy, a když viděly otlého, bezvadně oháklého skrčka v nejlepších letech, mlčky ukazujícího k odjezdu vlaků, běžely dál. Spěchal jsem za tou krasavicí, nemohla být daleko. A taky nebyla. Seděla v kavárně staré nádražní haly a pila kafe, na které neměla peníze. V zelených šatečkách se třásla jako

účtenka v průvanu, oči jí těkaly od východu k číšníkovi a zase zpátky. Zaplatil jsem, ukázal klíčky od auta a kývnul, aby šla. Zavrtěla hlavou: „Ubili by meňa.“

Naklonil jsem se k ní: „Ja těbja ně ubiju, ja těbja ljublju.“

Otevřela pusu, zalapala, vstala, zavěsila se do mě, šla se mnou, zá-
zrak. Jako džentlmen jsem jí podržel dveře vozu. Když nasedala, zasví-
tily jí pod sukní citrónové kalhotky.

Akčňák je akčňák, ale jak přijde řeč na krásu, je třeba zjemnit styl. Co jiného mi nyní zbývá než vyprávět? Vykládám si ústa lístkovým zla-
tem a začínám o Bělorusce.

Čekal jsem na ni dvanáct let, obcházel město, objížděl republiku. Ja-
ko starožitník mnoho cestuji a tu a tam něco koupím, občas prodám,
ale jen v Praze, ve svém krámku v Křižovnické, a jenom poté, co se na
vystavený kousek dosyta vynadívám. Jsem známý klenotník a sen-
timentální obchodník, všechny své artefakty si беру k srdci. A nejvíc ji.

Za krámem mám kvelb, kde přespávám po transakcích, když se jed-
nání protáhnou do noci. Je tam záchod a sprcha, na elektrickém vařiči
se dají připravit vajíčka, rizoto, špagety. Měl jsem tam televizi – pro
uklidnění srdíčka po tom onom prodeji. Tady jsem ubytoval svou Bělo-
rusku. Neměla nic kromě těch šatek a kalhotek, páru punčoch a oko-
paných bot. V kapsičce pod lemem sukně ukrývala krabičku s gumkami.

V ajnclíku bylo chladno, v rozlehlém krámmě teplo, a tak jsem ji posa-
dil tam, do biedermeierského křesílka k empírovému stolku, jako něja-
kou princeznu. Nakrmil jsem ji špagetami, odměřil dvě deci plzně
a potom, hned ten první den, jsem ji zaměstnal.

Tvrdila, že se jmenuje Irina, ale já se už v kavárně rozhodl říkat jí
Kolja, té vyplašené, útlounké, dětsky vyhlížející děvence. Měla protáhlé
tělo i krk, krásnou šíji s umně tvarovanou hlavičkou jako z porcelánu,
krátké světlehnědé vlasy, velké zelené oči, malý nos a pusu s lus-
kovitými rty, za nimiž se bělaly zdravé zuby chudé venkovanky, a prsa
drobná, pevná a kulatá, jak také jinak, a zadeček jako oříšek k rozlous-
knutí, údy lenivě dlouhé, lýtka pružná a kotníky pevné, chodidla spíše

do špičky, ach, to byly nohy, jež ničím, ničím nepřipomínaly mé ropuší pracky.

Výloha byla fádni, potřebovala oživit. Odemkl jsem skříň s kostýmy. Dřevěná panna, na níž ve výkladu věšívám šperky, musela do sklepa, na její místo nastoupila Kolja. Nedíval jsem se, když se převlékala. Vybral jsem rokokovou večerní toaletu s našitými perlami. Když jsem se otočil, jenom jsem zachroptěl, stála tam v černobílé róbě s perlami na prsou i na nabírané, mašlemi zdobené sukni až na zem, s batistovými růžemi na krátkých krajkových rukávcích, s dekoltem a korzetem poprášeným stříbrenkou. Na hlavě jí seděla vysoká, uhlově černá paruka s perlovou čelenkou a dvěma bílými pštrosími pery, na nohou měla černé semišové botky se stříbrným šněrováním a roztomilými fialkami z papier de soie. Hrdlo jí zdobila černá sametka a hranatá ametystová brož, z lalůček uší visely taktéž ametystové, do podlouhlých krystalů broušené náušnice s temně fialovým probarvením.

Jen jsem Kolju posadil do výlohy, klesla jí hlava na hrudníček, chuděrka únavou usnula. Paruku jsem přichytil čtyřmi vlásenkami, spáčka se při tom neprobudila, natočil jsem ji levým bokem ke sklu a jako loutce jí složil ruce na břicho, levou nohu jí pokrčil tak, aby ze záhybů látky čnělo nahé koleno, pravou natáhl ve směru bezvládného těla. Nato jsem vyšel z krámu, uzamkl dveře a udělal deset kroků po chodníku ke kostelu. Pak jsem se otočil a vycházkovým tempem se vracel zpět jakoby nic, u antiku mimochodem pohlédl vpravo a strnul úžasem, ach, ve výkladní skříni se předváděla živá žena v bohatém rouše, ověšená starožitnými šperky. Prsa v hranatém výstřihu se zvedala a klesala v uklidňujícím rytmu, ušmudlaným smetanovým krajkám pod sukni kontroval cípeček citrónového klína, ano, téměř dokonalé, tomu já nedokážu odolat. Vrátil jsem se do krámu, zhasl světla a usedl za pult. Pak jsem se tiše díval: mezi stěnami se zčernalými portréty podivných baronů, s mosaznými lampami na plyn a petrolej, s rytířskými přilbami a krunýři, s kostěnými vějíři, se skříňkovými hodinami, s benátskými zrcadly, s tureckými šavlemi, se šermířskými kordy a s obrovitým obou-

stranným mečem zářilo hedvábným svitem okno výlohy a v něm spala dívka tak krásná, uvolněná a odevzdaná, jako by byla na pravdě Boží.

Nedivil jsem se chlapům, kteří nejprve přešli kolem v jednom směru, pak se vrátili ve druhém a nakonec jsem je zahlédl potřetí, jak si z protějščího chodníku můžou oči vyčumět a jak se jim v tom slunečném odpoledni najednou nikam nechce. Překvapilo mě, že moje panna přitahuje i ženské, jež se málokdy tváří pohoršeně, spíš udiveně, až na tu, která mi náhle vtrhla do krámu; byla to škaredá tlustá Američanka s mužským knírkem pod nosem a pánským kufírkem v ruce. Čekal jsem zuřivou přednášku o zneužívání mladých dívek, ale ona se zeptala, kolik stojí ty ametystové náušnice, co má moje modelka v uších. V duchu jsem počítal: mám je za dvacet tisíc, řeknu bábě padesát a dostanu pětaticet.

Sedmdesát, vylítlo ze mě, ani jsem nevěděl jak. Otevřela kufírek a bez mrknutí oka mi vypsala šek, telefonicky jsem ho zkontroloval, byl v pořádku. Když jsem své Bělorusce vytahoval náušnici z lalůčku, baba přihlížela se zrychleným dechem a zvlhlým chmýřím pod nosem. Natáhla tlapu a vzala dívku za bradu, ale já pohotově řekl: „I’m sorry, madame, but she’s mine, you see.“ Cha, to jsem jí vytřel sluch. Jen jsem však sáhl po druhé náušnici a už už ji táhl z ouška, mužatka po ní hrábala a vyrvala ji ven svou pazourou. „Au!“ vyjekla Kolja dokonalou češtinou a z lalůčku skanula rubínová krůpěj. S výrazem prohnaneho šmelináře vyfučela ta sadistka do jarního podvečera a byl klid. Obchod, kterého jsem nelitoval. Alespoň tehdy ne.

Za kšeftík, který mi přihrála pouhým svým spánkem, jsem Kolje věnoval zapůjčenou ametystovou brož a pozval ji na večeři k Poslednímu soudu. Opila se tramínem a pak na mě vrhala pohledy vlhké vděčnosti. Slíbil jsem, že jí obstarám pracovní povolení a nový pas. Naklonila se ke mně přes kostkovaný ubrus a mokrou pusou mi políbila pařát.

„Skazku, golubčik,“ řekla. „Pažalsta raskazivaj.“

Zaskočilo mě to. „Něžnaju,“ zakoktal jsem. „No něco těbje pokazivaju, chočeš?“ Oči jí zasvítily jako holčičce. Dovedl jsem ji zpátky do krámu, a než se za dveřmi záchoda vyčurala, zapnul jsem v kvelbu pře-

hrávač a zastrčil do něj disk s mým milovaným filmem. Pak jsem Kolju usadil do židle, přehodil přes ni pléd a nakázal svému kůzlátku, aby dopředu do krámu nechodilo, nikomu neotvíralo, ani kdyby škemral, a zhaslo a spláchlo na záchodě, až půjde spát. Ale už mě neslyšela, očima hltajíc *Pannu a netvora*, ten věčný černožlatý příběh. Tiše jsem za sebou zamknul a nechal ji tam.

„Těbě ponravilos?“ zeptal jsem se ráno, když mi padla do náruče. Srdce jí bilo až v krku, ale hlavinka náruživě kývala a pusinka vášnivě šepotala: „Dva raza smatrela.“

Děvče má podobné zájmy, liboval jsem si a vinul ji k sobě, až v ní praštěly kosti. „Nesu ti snídani, golubičko. Jsi jako za groš kudla.“ Upřela na mě psí oči.

Seděla ve výloze celý týden a o čtvrtinu mi zvýšila tržby. Jenže jako všechno, i tohle mě přestalo bavit a začal jsem si lámat hlavu, jak Kolju využít ještě o něco líp. Měla nádherný krk, pod jehož bělí, když otočila hlavu, jaře hrály svaly a zoufale vibroval život. Uchopit hrdlo do prstů, co dovedou sevřít jako katovy kleště, taková krása!

Okřikl jsem se a sám sobě vyt'ál políček, poctivě, až to mlasklo, a jestli nevíte, jaké to je, vyzkoušejte to a nešetřete se, nic lepšího pro sebe nemůžete udělat. Rázem byl ze mě ten starý lidumil, navíc se mi rozsvítilo v hlavě. Dostal jsem bohulibý nápad vzít Kolju mezi lidi.

V Domě módy jsem nakoupil drahé hadry, lehoučké, letní, protože jaro vrcholilo a od řeky, tak jako každý rok, se pomalu zvedal pach semene. Kolja se oblékla do nových věcí. Italské dámské botky na tlusté podrážce v sobě mísily přízemnost s dobrým vkusem. Z hnědých kalhot s pasem spadlým na boky čouhal vršek běloučkových sportovních gatěk s třemi modrými pruhy. Břicho bylo nahé a triko bílé, velmi krátké, přiléhající k tělu jako k ovoci slupka. Šperky jsem vynechal až na dvě drobnosti: oranžový safír ve tvaru mandelinky, vmáčkнутý s nevelkým násilím do dívčina pupíku, a perlovou šňůru, kterou jsem jí zavěsil na krk až na Václaváku. Nedostatkem ozdob pak vynikl jak Koljin křehký půvab, tak pod bradičkou starožitný obojek, mosazný kroužek po uš-

lechtilém zvířeti jménem Rea, legendární vysoké setří feně knížete Schwarzenberga.

Šli jsme, já vpředu a ona za mnou, způsobně na vodítku. Kupodivu jsem se nesetkal s pobouřením, jaké bych čekal, Poláci, Ukrajinci, Italoové ani Holanďani houfující se pod patronem se nedali vytočit a jenom se za námi vyjeveně otáčeli, ženy zaskočeně, muži se závistí. Kolja dělala jakoby nic, tvářila se jako turistka s vágním zájmem o výlohy plné zlata a křišťálu. Užívali jsme si to, já mírně popotahuju za vodítko dlouhé přesně jeden metr, Kolja cupitá za mnou krok sun krok a dává pozor, aby mi nepřišlápla paty lakýrek. Ta opatrnost mě dojímalá, vždyť to nedělala ze strachu, jen z touhy nebýt na obtíž, a přesto vyhovět mému rozmaru. Když nás zastavil policajt a zeptal se jí, jestli nechce těch šaškáren nechat, nepromluvila ani slovo, aby neprozradila svou zpropadenou nepříjemnou blbou problematickou totožnost, ale vlepila mi pusu na pleš, po níž už stékaly pramínky svědivého potu. Ach! Gesto bylo tak láskyplné, že polda sekl čelem vzad a zmizel, zatímco já, zko-prnělý tou krásou duchapřítomnosti, jsem dívku poplálal po vyšpuleném zadku. Venčil jsem ji tak ještě půl hodiny a potom ji zavedl do půjčovny, aby si za odměnu něco vybrala. Zvolila film pro celou rodinu, *101 dalmatinů*, a pak mě oddaně následovala do mého kvelbu. Zapnul jsem přehrávač a uvařil pár vajec, které jsem pak nakrájel na kolečka a doprostřed žlutých terčů navršil po kopečku červeného kaviáru. Vypadala ta večeře jako krvácející oči, ale Kolja nevnímala nic než strakaté pejsky na obrazovce a jedla jak slepá. Tím skončil vydařený den. Vlastně bych měl něco dodat: cestou zpátky jsme v Karlovce potkali tu americkou ženštinu, jednu ametystovou náušnici si nesla v uchu, druhá skončila bůhvídkde. Její boltec byl tak tučný, že bránil šperku v přirozeném houpání, koneckonců to nevypadlo o nic hůř, než když jalovici pověsí na ucho plastový trojúhelník s číslem chovu.

Na Václaváku nás zahlédl doktor Rops, známý kunsthistorik, a zkazka o tom, jak se procházím s Rusandou na špagátě, brzy oblétla Prahu. Všichni mí přátelé jsou znalci krásy a není divu, že se nemohli dočkat, až nymfku spatří na vlastní oči. A tak jsem rozeslal dvanáct pozvánek

na večírek pořádáný v mém antiku a na každou vlastnoručně připsal: bude to absolutní podívaná.

Byla to ovšem také věc vysoce delikátní a já začal pochybovat, jak se k ní postaví Kolja. Rozhodl jsem se ji vyzkoušet. Pár dní po slavném špacíru jsem ji v biedermeierském křesílku opil sektem, „Moskovskoje igristoje!“ zavýskla a za dvacet minut vypila téměř vše, já jenom olízl uzoučkou skleničku ze sbírek Kinských, postavil ji na stříbrný ant-verpský podnos vedle druhé sklínky a prázdné lahve a poslal s tím Kolju do kvelbu. K závěsu došla s jistotou, snad trochu přihnutá jako věž v Pise, ale s tácem v jedné obdivuhodné linii s hladinou Vltavy, ovšem pak se po mně ohlédla, zavrtěla zadkem a poslala mi vzdušnou pusu, a to už se starožitné i užitkové sklo řítilo na podlahu a střepy se natolik promíchaly, že by je nepřebrala ani má Popeluška.

„Prestuplenie i nakazanie, ty znaješ?“ pristoupil jsem k ní se vztyčeným prstem.

Zahanbeně přikývla a špitla: „Čítala v škole.“ Ohnula se přes pult a vyhrnula šatečky, čekajíc rozverně bacání, ale to se tedy děvčoka spletla. Poručil jsem, ať zůstane tak a odešel dozadu, kde mám za falešným Mařákem schovaný trezor. Vyndal jsem z něj středověkou dýku se střenkou vykládanou jaspisy a acháty, trojbokou misericordii patřící kdysi samotnému Janu Očkovi z Vlašimě, biskupovi a příteli otce vlasti. Stáhnul jsem dívce kalhotky a podepsal se jí tenkou čepelí na holou kůži půlek, zanechav v nich svůj monogram, vlevo M a vpravo U, iniciály mezi měšťany respektovaného, ve sběratelské branži úctu budícího jména Max Unterwasser. Bylo trochu krve, „němnožko,“ uklidnila mě Kolja, čtyři kapky vlevo a tři vpravo, a já je hravě, na jeden zátah, slízl svým chundelatým jazykem. Dívka byla statečná a já nabyl jistoty, že sobotní párty pro lidi z branže nemůže skončit neúspěchem.

Večírek začal úderem deváté. Před krámem hořely pochodně, ve výloze stál gramofon na kliku, na něm se pod obrovskou zaprášenou troubou točila černá deska s Marií Callas, zpívající tesknou árii lapeného ptáčka. Kdo ke mně vešel, vstupoval patřičně naladěm.

Byla to pochopitelně pánská záležitost, ale pozval jsem také dvě dámy; jednu známou galeristku a jednu příjemnou novinářku, kterou jsem pravidelně potkával na vernisážích. Nechyběl ani doktor Rops. Když se společnost usadila do měkkých, šarlatově polstrovaných vyřezávaných židlí, dovezených pouhý den předtím z chátrajícího zámku v Kostomlatech, rozdal jsem hostům dvanáct míšeňských talířků s rozličným obsahem. Tu byla půlka avokáda s krevetovou majonézou, tam krabí salát s řapíkatým celerem, jinde šunkový závitok s křenovou šlehačkou, vedle zas zapečené rajče plněné žampionovou paštikou. Každá z pochoutek byla jiná a všechny jsem je ukuchtil sám. Nyní jsem vyzval hosty, aby si mezi sebou lahůdky měnili – vždyť dobře vím, že nikdo nejí všechno – a kochal se přihlížením, jak všichni škemrají o dozlatova vypečené holoubě, které ukořistila pohledná novinářka, a jak se přesto každý tvrdošíjně drží svého a nechce černého Petra v podobě matně opalizující, ne zrovna čerstvé říční škeble, nadité zavařenými brusinkami a sekanými černými olivami, jež zcela náhodou vyšla na mého konkurenta, nafoukaného antikváře z Karlovky. Sekt ovšem neminul nikoho, tentokrát žádné sovětské bublinky, ale francouzské šampaňské Dom Perignon 1998, brutálně suché.

Pojedli a popili, začali se ošívat a Rops se zeptal, kde mám tu ruskou krasavici. „Běloruskou,“ opravil jsem a dodal, že Kolja se musí připravit. Rozdal jsem hostům likérové pralinky, zapnul expresní kávovar a na gramofonu roztočil Beethovenovu *Osudovou*; Newyorskou filharmonii řídil v šíleném tempu Arturo Toscanini. Nato jsem před pultem zatáhl starorůžový sametový závěs, zhasl lustr a odebral se dozadu.

Počkal jsem na finále první věty symfonie, rozhrnul jsem oponu a zvedl jehlu z gramodesky.

Hosté zatajili dech, úředník z magistrátu upustil fajánsový šálek s kávou, ozvalo se třesnutí a kletba nad opařeným nártem. V šedomodrém cigaretovém kouři, ve svitu dvou žlutých secesních lampiček, za hrobového ticha ležela na pultě Kolja. Opírala se o lokty, hlavu a trup zvednuté, nohy však ještě výš, ležérně opřené o mechanickou kasu. Neměla na sobě žádné šaty, ani kousíček prádla, a přece nebyla nahá.

Gestem jsem vyzval hosty, aby se zvedli a přistoupili blíž. Udělali kolem nás kruh, stále ještě oněmělí tou krásou a snad taky trochu, ovšem opravdu jen aby se neřeklo, nenadálým vzrušením.

Osm stejných velkých náušnic, osm světlounce zelených smaragdů zasazených ve žlutém zlatě, neviselo Kolje z oušek, ale přímo z krku, pěkně kolem dokola v úrovni ohryzku, kam je už odpoledne zabodly mé dětsky tučné, jemné pařátky znalce skutečného umění; zrudlá kůže hrdla jí dávno zmléčněla, ošetřená lihovou tinkturou a hojivou masťou z heřmánku a měsíčku lékařského.

„Náhrdelník z náušnic,“ zachvěl se něčí hlásek a naběhlá ruka se natáhla ke Koljinu ozlacenému, osmaragdovělému hrdlu, až jsem po ní musel dvakrát seknout autentickou Ančerlovou taktovkou, teprve potom se nenechavka stáhla zpět, do přítmi kolem pultu, do teplé intimity kapsy manšestrových kalhot.

Stejně jako krk jsem Kolje propíchl i bledé prsní bradavky, nikoli osmi náušnicemi, ale dvěma brožemi z bílého zlata, tvarovanými do kosočtverce a vykládanými drobnými sivými diamanty.

„Brilantová podprsenka,“ hlesla galeristka a zřetelně jsem slyšel, jak polyká nasucho, zaskočená silou touhy po té bolestivé kráse.

„A pohled'te sem, pánové a dámy,“ řekl jsem tónem cirkusového kouzelníka, „takovéto erotikon jste ještě neviděli.“ A jemným, hladivým pohybem jsem Kolje vklouzl dlaní mezi nohy.

V tmavé prohlubni klína se zabyštl pohádkový poklad. Galeristka zesinala. Doktor Rops zasténal. Novinářka zaskřípala zuby.

Stydké pinské plátky stejně jako zruřovělý poštěvácěk měla Kolja provlečené náramkem z červeného zlata.

„Vážené publikum, jak si vysvětlujete toto mystérium?“ cenil jsem na ně chrup a pásal se pohledem na těch vyděšených, vytřeštěných očích. „Piercing je passé, hledíte na vrcholný exponát bodyartu. Spatřil snad kdokoli z vás vystrojenější vulvinku?“

Nikdo nekývl na souhlas, nikdo nezavrtěl hlavou, všichni jen zírali na šperk, jímž byl náramek ozdoben, na tygří oko, béžový kámen vybroušený do tvaru oční bulvy, poznamenaný ušlechtilou oranžo-

vohnědou skvrnou, jež zarážejícím způsobem upomínala na oční duhovku. Kámen byl provrtaný skrz naskrz a držel na kovu volně jako korálek, a aby se nesvezl do strany, bylo po obou stranách zlato náramku zploštělé. A jakže jsem jím prošpikoval svou křepelku? Tajemství šéfkuchaře.

Ve chvíli, kdy právě nad tímhle hosté žasli, mrkl jsem na Kolju a Kolja mrkla na mě. Mezi nohama vytryskl pramen a tygří oko se roztočilo jako mlýnek na potoce. Antikvář z Karlovky, ksicht až u dívčinych kolen, dostal zásah do nosních dírek, ale sprška neminula nikoho z nás, ani ty ženy, ani historika Ropse, ani mě ne, byli jsme v tom namočení jeden jako druhý, ovšem nyní se poznalo, kdo je mezi námi kunsthiliky Šavel a kdo Pavel, neboť pokropení hokynáři utíkali z krámu jak trhovci vypráskaní z chrámu, zatímco skuteční znalci umění a krásy dál fascinovaně civěli na roztočené, nezdolným proudem ostříkované tygří oko.

Leč kde se vzala, tu se vzala, snad číhala venku za výlohou a někdo nechal při úprku otevřené dveře, snad se k nám spustila z provaziště jako fantom v opeře, avšak náhle byla mezi námi, ona božská postava, deus ex machina, nikoli šéf ruského gangu, ale ta americká baba, jež se s kufírkem pod paží konečně přihnala vyčistit Augiášův chlév. Doktor utrpěl kufrový záhlavec, galeristka facu, antikvář z Karlovky kopanec mezi nohy. Mě si nechala nakonec, a poslední, co jsem spatřil, byla Kolja, jak se v hrůze kutálí z pultu, chřestíc vši nádherou, již jsem jí vpravil do těla. Potom se zablýskl popravčí meč, jež dvě mocně rozhořčené ženské tlapy strhly ze zdi, a rozžal v mé nehodné hlavě poslední světlo, následované strašlivou tmou.

Hlavu mi na Františku dali dohromady, oči už ne. Nevím, kam se poděla Kolja, možná je v Dallasu, možná zpátky v Pinsku, možná navěky cestuje v kupé expresu Praha-Vídeň jako zapomenutý deštník, možná ji někdo opravdu zamordoval a zavinutou do starého peršanu odhodil do kontejneru před domem. Ale nelhal jsem, když jsem jí tenkrát na nádraží vyznal lásku: miloval jsem ji tak, jako každý estét zbožňuje krásné

věci, a přestože krásu ani ošklivost už nikdy nespatřím, nelituji ničeho a upřímně přeju Kolje, pokud je naživu, aby si za mé, ve vlastním těle odnesené šperky koupila muže, který pochopí, že byla stvořena k obrazu Božímu. Podle toho ať s ní nový pán naloží.

2002

Faun

*Starý faun z vypálené hlíny
se šklebí na svém trávníku,
jak věštil by, že do hodiny
dospěje k svému zániku.*

— P. VERLAINE

Bydlel jsem u kamaráda, který odjel za prací na Západ a do Čech se vracel jen o Vánocích. Dlouho jsem chodil s Helenou. Nyní uběhla řada měsíců, co jsme si řekli, že se vezmeme. Ale pro sňatek nebyl důvod, leda že by měla dítě. Začala o tom mluvit. Já jsem byl s životem spokojený, potomek mi nechyběl. Ona bez něj najednou nemohla být. Těšila se, že budeme tři. Potom i mě ta představa začala bavit. Dokonce mě trochu nadchla. Koupil jsem za ušetřené peníze ojeté auto. Vytkla mi to – přednost má pořádné bydlení, teď když nás bude víc. Už jsme nemluvili jen o sobě; oběma se v puse zabydlel malinkatý tvor. Oba jsme chtěli kluka, buclatého jako andílek z oltáře.

Ale pořád jsme byli jen dva. Nejprve počítala plodné dny. Po nějaké době počítat přestala, bylo jich moc. Ani já bych nespočítal, kolikrát jsme se spolu milovali, ale těch pečlivých vstříků muselo být na čtyři sta, možná pět set. Asi jsme dělali chybu, měli jsme víc odpočívát. K večeri mi mazala celerové chlebíčky, pak mě pozvala do francouzské restaurace na baňatou černou rybu, účinek zaručený. Na noc mi ohřívala mléko s bílkem, medem a strouhanou cibulí; babský lektvar, po němž bolelo břicho. Zakázala mi viržinka. Pořádila nám „milenecké noční košile“. Ta její, krátká do půl zadku, se nemusela vyhrnovat, ta moje, dlouhá ke kolenům, aby netáhlo na kříž, měla vpředu pod pasem prostřih zapínaný na perleťový knoflíček.

Ráno a večer cvičila pozdrav slunci a kočičí hřbet, „cviky pro život“, já jsem zas celý den u redakčního stolu stál, abych si „nemačkal spermié“. Modlenému cherubínkovi rašila křídylka můry.

Nic nebylo jako dřív, hlavně Helena byla jiná. Než jsme vstali z postele, strčila si do pusy teploměr a prohlédla nějaký graf. Většinou nebyla spokojená ani s teplotou, ani s grafem, a nakonec ani se mnou; jen jsme si to večer odbyli, odvrátila se, musí hodně spát. Posílala mě mimo Prahu, ptala se, proč nikdy nejezdím služebně do zahraničí. „Muž, který se vrátí k ženě z daleké cesty, má pohyblivé a houževnaté spermie,“ přečetla mi z příručky. „A ty jsi pořád v kanceláři, anebo doma.“

Začal jsem objíždět knižní veletrhy, Lipsko, Frankfurt, Londýn, Paříž, stal se ze mě cestující redaktor. Na Helenu jsem se při návratu těšil, její tělo teď bývalo opravdu krásnější a chutnější, nebo mi tak alespoň připadalo, ale na podstatě naší svízele to nezměnilo nic. Helena neotěhotněla a nebyla s ní řeč.

Koncem dubna přišla od doktora se stínem úsměvu na rtech. Batůžek hodila na podlahu, položila se na gauč, nohy zvedla do výšky, ani se nezula. Něco jí tam nalili, prý musí ležet takhle, mám uvařit bylinkový čaj.

Donesl jsem čaj a vyslechl, co řekl doktor.

Nemá předpoklady stát se matkou rodu, ale neplodná není, to ať si nemyslím, jenomže nesmí otálet ani minutu, bylo jí už třicet. Možná bude muset na operaci, ale chyba bude určitě spíš ve mně, mínila, a gynekolog má dvě hypotézy: buď ji nedokážu oplodnit proto, že moje nenormální krevní minus se nemísí s jejím běžným plus, anebo jsem kapoun.

„Takhle že to řekl?“ vrtěl jsem hlavou. „Já bych to viděl spíš na tu krev.“

Přišlo mi jí líto. Mívala talent, hrála na různé dechové i strunové nástroje. Vystudovala hudební vědu, psala kritiky pro kulturní přílohy, zvali ji do rozhlasu. A takhle dopadla. Poprvé mě napadlo, že bych ji dokázal opustit – můžu milovat toho, koho lituju? Náhle se mi ulevilo, že jsem si ji nevzal.

„Dám ti vybrat,“ pokračovala. „Bud' se necháš vyšetřit v Centru pro rodinu a pak uvidíme, nebo mi to dítě udělá někdo jinej.“

Došla mi trpělivost. „Jestli si myslíš, že budu někde onanovat do šampusky, tak nebudu. K inseminátorům mě nedostaneš.“

Vzkypělo to. Už byla na nohou. Už měla na rameni ruksak. Zvedl jsem ruku na usmířenou.

„Počkej. Uvědomuješ si, jak jednáš? Jako s dobyt看kem na spáření. Už teď máš fakana radši než mě.“ Otřásl jsem se.

Řekla jen: „Klíče si nechám, než si odvezu věci. Stav se za mnou s výsledky. Jinak nechod'.“

Podal jsem jí své klíče od jejího bytu, ale zapadly za ní dveře, než si je obtěžovala vzít.

Čtrnáct dní jsem ji neviděl. Denně jsem chodil do redakce, včetně sobot a nedělí, a během toho času zmizely z bytu všechny stopy po Heleně, zatímco ze mě vyprchal odpor ke klinikám. V telefonním seznamu jsem našel číslo Centra pro rodinu a objednal se. Byli vstřícní – nejdřív chtěli, abych přišel s partnerkou, ale naznačil jsem něco o hysterii z neplodnosti, a netrvali na tom. Mluvil jsem samozřejmě o Heleně, ale rozuměli tomu jinak.

Centrum sídlilo na Karlově náměstí. V úterý ráno svítilo slunce, jel jsem z Braníka tramvají podél Vltavy a rozhodl se nejít přímo na kliniku, ale kolem Mánesa a Novým Městem, kde Helena bydlela. Nechtěl jsem ji rušit, jistě by ještě spala. Chtěl jsem jen projít pod okny a nahlédnout do nich.

Rozmar se jako obvykle nevyplatil. Pod okny někdo stál, nějaký chlap. Shlížela k němu z prvního patra a něco říkala. Smáli se tomu. Zvedla palec, ukazovák a prostředník: tři minutky a bude dole.

Napřímil jen ukazovák a prostředník: dvě minuty.

Poznal jsem ho. Ona poslušně přikývla. Zahnul jsem do Náplavní a upaloval pryč. Karláku jsem se obloukem vyhnul. Rozbolela mě hlava. Vítr od řeky ke mně zanesl zápach splašků.

Znal jsem Filipa z fakulty, dokonce jsme kdysi bydleli v jedné koleji, každý v jiném patře. Jako studenti jsme spolu párkrát mluvili v menze;

vždycky mi vadil jeho vlhký, otevřený pohled domácího zvířete, jizvičky po akné, samozřejmé předbílání ve frontě na oběd.

Míval kolem sebe dívky. Ale jak se jim mohl líbit? Měl vlnité vlasy, nad spánky se zvedaly do kučer a připomínaly růžky. Kupoval si jen americké cigarety a v lomu kolejni chodby, z něhož dva železné popelníky na tenkých nohách dělaly kuřárnu, hrával na kytaru, na foukací harmoniku nebo na Panovu flétnu, nástroj o dvou rákosových píšťalkách svázaných do V, který měl z Chorvatska. Studentky s oblibou dřepěly na zeleném linoleu kolem a poslouchaly. Džíny měl okázale propálené od cigaret, jedna díra zela vysoko na levém stehně, druhá hned vedle poklopce. Když s člověkem mluvil, přehnaně se skláněl, aby zdůraznil svou výšku. Jen hlas neměl mužný, spíš mečel než mluvil, a jeho úsměv byl vrchol protivnosti: žluté řezáky vyceněné, sinavé dásně obnažené, pršák posměšně zvednutý. Helena, kterou jsem tenkrát znal jenom letmo, ho považovala za dobrého kamaráda a nadějného hudebníka, co se ocitl na nesprávné škole. Uvítal jsem, když ho vyhodili po opakovaném propadnutí u zkoušek.

Nezajímalo mě, co je s ním dál, tuhle zvědavost na bývalé spolužáky jsem nikdy nechápal. Ale když jsme se během let párkrát potkali, vždycky se na mě lepil a chrлил nežádané informace: pracuje jako kulisák v divadle, za každého počasí hraje na píšťalu na Karlově mostě, mám si ho přijít poslechnout, prodává demonahrávky po tuctech. Taky prý složil hudbu k nějaké divadelní hře, má z toho být muzikál. Nevěřil jsem mu. Peníze ovšem měl. Napadlo mě, že se živí jako gigolo – ale která by ho chtěla? Kupodivu stál o mou společnost a nevynechal příležitost chlubit se známostmi z šoubyznysu. Jako by měl utkvělou potřebu trumfovat mě, zesměšňovat mou ideu tichého života zasvěceného dvěma partnerkám: Heleně a literatuře.

A teď se rozhodl o jednu mě připravit. Bylo jasné, že spolu spí. Mně tedy naprosto. Pohled v těch kozlích očích... Na nic jiného jsem už nemyslel. Z představy bezstarostného zvířecího rozmnožování se mi dělalo špatně.

Jaro bylo prudké, náhlé osamění bolelo tím víc – a o to víc jsem si ho užíval. Utíkal jsem z redakce na Kampu, na Střelecký ostrov a na Žofín, kde jsem pod kvetoucími kaštany nasával pach řeky, pozoroval hladinu unášející bílé kvítky z okrasných keřů a snažil se zahlédnout v tom plynutí pevný bod. Byl jsem nešťastný a pocit zmaru mě ohromoval. Dokonce se mi v něm zalíbilo. Být sám. Strašné. Ale zase jsem volný...

Nebezpečný flirt se svobodou netrval dlouho.

Bylo vedro. Květen se přehoupl do poslední třetiny spolu s jarem, na slunci bylo ke třiceti a Praha se potila tisíci německých, ruských, italských těl. Jezdil jsem do práce na kole, sedm dní v týdnu, vždy podél Vltavy, a sjížděl na náplavku, kde pod mostními oblouky profukoval vítr. Nehrozil tu střet s autem jako na nábreží o pár metrů výš, zato se tu řadily davy čekající na parník. Podle pruhů na ouvaznicích mezi pramicemi jsem ráno co ráno sledoval, jak hladina vody klesá.

A právě v těchto místech jsem nad sebou jednou ráno zaslechl flétu. Zvedl jsem hlavu k zelenému zábradlí, za nímž byl chodník a vozovka. Ten zvuk nepřinesl vítr, v uších by šuměl jinak. Byla to hudba, ostrá, nemelodická, a přece vábivá – spíš cítěná než slyšená. Zastavil jsem a zaposlouchal se, v ten ráz to umlklo. Nasedl jsem a znovu se rozjel – začalo to. U Mánesa jsem vyjel nahoru na silnici. Kolona stojících aut, troubících taxikáři, ale potulný krysař žádný. Snad se mi to jen zdálo.

Druhého dne upoutalo mou pozornost něco jiného. Na kamenné zdi pod železničním viaduktem byla spoustu let načmáraná dlaň se vztyčenými prsty – ukazovákem a prostředníkem. Teď se na ní něco změnilo. Zašlé bílé čáry někdo obnovil, ruka zářila novotou a prsty, které zvedala k ocelovým nosníkům kolejí, k sobě měly dál. Palec a prsteník zůstaly poslušně přimknuté k dlani, ani ukazováček polohu nezměnil, dál mířil nahoru. Ohnul se ale prostředník, narovnal se malík. Paroháč. Pochopil jsem: to provokativní gesto míří na mě.

O víkendu jsem zůstal doma, opaloval se na balkóně a dlouhé hodiny četl. V noci přišla bouřka, spal jsem jen lehce, skrz zavřená víčka mi

do očí vnikaly blesky a ze sna mi do uší, v tichu mezi údery hromu, te-
nounce zněla pohanská písťala.

V pondělní ráno bylo nebe nad Vyšehradskou skálou šedé. Projel
jsem tunelem a před železničním viaduktem sjel na náplavku, kolem
parohaté ruky jsem profrčel se zavřenýma očima a nevyhnul se široké
kaluži. U výletních parníků jsem špicoval uši, zda nezaslechnu tu pas-
týřskou hudbu, ale žádná se neozvala. Aspoň že tak. Pak mi ale pohled
padl na žluté květy růže; byly dva, stonek nesmyslně trčel z kolmé zdi.

Div že jsem nespádl z kola. O kus dál jsem ho opřel o stěnu a vrátil
se k růži pěšky. Květy byly ve stejném stupni rozpuku, na vrcholu, těs-
ně před počátkem umírání. Stěna byla vlhká, růži se dařilo, ale teď bylo
jasně vidět, že ji sem někdo narychlo zastrčil; stonek byl až k vidlici
zbaven trnů. Vyjmul jsem květinu ze zdi a sledoval, jak ze spáry mezi
kamennými bloky vytéká pramínek vody.

Jeden květ byl větší, druhý menší. Oba sytě žluté, s tenounkými ná-
dechy růžové, s okrajovými plátky na samých konečcích ztmavlými
a zvrásněnými. Přivoněl jsem k oběma. V namačkaných lístcích se per-
lila rosa. Napadlo mě ji slíznout, s chutí bych zabořil do květů jazyk
i nos. A nedokážu vysvětlit, co mě od toho odradilo.

Opatrně jsem sáhl do toho většího, bylo tam mokro, a dvěma prsty,
ukazovákem a prostředníkem, jsem poodhrnul plátky v samém středu.
Stejně jsem nebyl dost opatrný, bolest se vpila a nepustila. Vytrhl jsem
prsty z pasti a prohlédl si je: břicho prostředníku krvácelo, rána šla až
na kost. *Rosa dentata*? Z nachově zkropeného kalicha vykukovala ži-
letka, našikmo zařízlá doprostřed květu.

Ovázal jsem prst kapesníkem a opatrně prohmatával menší květ. Byl
plný pylu. Jel jsem rovnou na Karlův most, ale drzého žertěře jsem tam
nenašel.

Odpoledne se vyčasil. Večer jsem znova zamířil na most, ale ani
tentokrát se pod Kalvárií na rozdvojenou flétnu nehrálo, přestože mi
echo té pitomé hudby nešlo z uší. Slunce se sklánělo k věžím katedrály,
připomínajícím dva prsty, co se mi posmívají. Zkusil jsem jít za Hele-
nou. Nedožvonil jsem se. Čekal jsem před domem do tmy, ale v oknech

prvního patra se nerozsvítilo. Šel jsem na poštu. Filipovo číslo jsem v telefonním seznamu nenašel a odmítli mi ho sdělit. Nakonec jsem se odhodlal: přece jen půjdu k Heleně, otevřu si náhradním klíčem, který mi zůstal.

Byt byl liduprázdný, uklizený, cizí. Fíkusy v kořenáčích povadly, a tak jsem je zalil. Jen kaktusu se dařilo. Jeho dva výhonky, dole spojené, nahore oddělené, o poznání povyrostly. Připomínaly zelený prak. Když jsem šel kolem, ostny mě zatahaly za rukáv. Vzal jsem květináč do dlaně, potěžkal ho a mrštil jím o parketovou podlahu. Neozvalo se skoro nic. Keramika se rozskočila, kaktus zapadl pod radiátor topení. Dole v chodbě jsem chtěl vhodit klíč do kastlíku s Heleniným jménem, ale pak jsem ho zastrčil do kapsy.

Uběhlo několik stejných dní. Ráno k Heleninu domu, pak na most a do redakce, večer na most a k Heleně, teprve potom domů. Po Filipovi i Heleně se slehla zem. V redakci jsem nic neudělal, rukopisy ležely na stole netknuté. Z obrazovky počítače zářila Helenina tvář s trpkým úsměvem na rtech.

Otevřel jsem novou e-mailovou zprávu a tam stál známý verš: *Ten, co se jasnej zdá, je papírovej čert*. A něco bylo v příloze; nějaká fotografie. Nakoukl jsem tam a spatřil červené vřešticí mimino. Praštil jsem do klávesnice. Rána na prsteníku se otevřela a mezi písmena se vyřinula krev.

Zpráva byla od Filipa. Nikdy jsem mu nedal elektronickou adresu, ale věděl, v kterém jsem nakladatelství, takže nebylo těžké ji zjistit. Napsal jsem odpovědi „Přestaň se schovávat. Musím s ní mluvit. A ty si dej pozor na držku.“ Absurdní výhrůžka. Byl víc než o hlavu větší než já, jeho kloubnaté pazoury by mi hravě namlátily.

Odpověděl obratem. „Nech ji být, ví, co chce. Ale ty? Promluvme si.“ Navrhl kavárnu U Vojtěcha, ve středu večer, v sedm. Kousíček od Helenina bytu, napadlo mě.

Ve středu v půl sedmé jsem šikmo naproti kavárně zaparkoval auto a schoval se za noviny. Filip přišel přesně. Sledoval jsem ho prosklenou výlohou. V lokálu nebyl volný stůl, a tak se dovolil dvou dívek a při-

sedl k nim. Hned se dali do řeči. Poseděl, zaplatil a vyšel ven. Dívaly se za ním. Nenáviděl jsem ho. Pustil se po chodníku nikoli k Heleninu bytu, jak jsem čekal, ale do centra. Zamkl jsem vůz a v odstupě nějakých dvaceti metrů šel za ním.

Koupil dva gyrosy. Jeden, zabalený v papírovém sáčku, schoval do kapsy lehké bundy. Druhý za chůze snědl. Pak vstoupil do dveří divadelního klubu, a zatímco jsem zvažoval, zda jít za ním, zas vyšel na chodník. Málem mě zahlédl. Zdálo se, že se usmívá. Strčil ruce do kapes, opět je vyndal, rozbalil žvýkačku, strčil ji do pusy a přidal do kroku. Byl jsem si jistý, že jde k sobě domů, kde má ukrytou novou lásku – moji Helenu.

Pronásledoval jsem ho přes Uhelný trh, Melantrichovu, přes Staroměstské náměstí. Už mě nepřekvapovalo, že bydlí v drahé čtvrti. Považoval jsem ho za člověka schopného všeho. Díval jsem se, jak odemyká jedny dveře v Dušní ulici. Byl to středověký věžový dům, který přestavěli na činžák, ale ne úplně – z hladké sedlové střechy si razila cestu vzhůru obranná věž. A právě v té věži, pod samým kvadrátkem krovu, se nyní rozsvítilo. Musí odtamtud vidět na celou Prahu, napadlo mě. Má holka si polepšila.

Počkal jsem půl hodiny. Za tu dobu z domu nikdo nevyšel, nikdo nevěšel dovnitř. Konečně jsem se odhodlal vzít za kliku. Bylo zamčeno. Čtyřmi prsty jsem zmáčkl čtyři zvonky; Filipův jsem vynechal. Někdo se vyklonil z okna, někdo se rozkřikl do domácího telefonu a někdo bez rozmyšlení stiskl bzučák. Dveře odskočily, já jsem vstoupil, vyšel po točitém schodišti do věže a zazvonil.

Nevím, koho očekával, ale přišel mi otevřít s mokkými vlasy a jenom ve spodkách, vpředu odpudivě naditých, jako by tam měl stočenou oháňku. Nahrbil jsem se a strčil do něj loktem. Jenom se ušklíbl a ustoupil. Vpochodoval jsem do obýváku a rozhlédl se. Měl tu pečlivě uklizeno. V okně stála váza plná růží. Žlutých. Otočil jsem se k Filipovi, který si přehodil přes ramena pruhovaný župan. „Helenu tady nenajdeš,“ řekl, „ale když už jsi tady –“

„A co tamhle?“ přerušil jsem ho a vešel do setmělé kuchyně. Byl tam malý jídelní stůl, dvě pestře pomalované židle, myčka na nádobí, sporák s keramickou deskou a blyštivý dvojitý dřez. Na lince leželo prkénko, na něm rozkrojený gyros a od masa umaštěný nůž. Helena nikde.

Vrátil jsem se do obývacího pokoje. Filip se usmíval, v jedné ruce láhev campari, v druhé láhev džinu. Když naléval do dvou širokých sklenic, obě ruce se mu třásly. „Posad' se,“ kývl k pohovce. „Vysvětlím ti to. Všechno.“ Ted' se mu klepal i hlas.

Proklouzl jsem kolem něj, chtěl mi zastoupit cestu, ale nestihl to. Láhve o sebe třeskly, na rameno mi vyšpláchla kořalka. Ale už jsem byl v předsíni a natahoval ruku po klice do vedlejšího pokoje. Filip mě chytil za rukáv, ale vyškubl jsem se mu a vtrhl do ložnice.

Stála tu ustlaná postel, u okna psací stůl s počítačem. Na desce ležela roznožená Panova flétna a vedle ní nůžky, rozevřené ve stejném úhlu jako píšťaly. Kolem se válely černé, bílé a šedé papírky, také několik barevných časopisů s vytrhanými, rozřezanými listy. K monitoru počítače byla izolepou přichycená portrétní fotografie. Někdo ji oskenoval a udělal na sto různě velkých kopií; některé hlavy velké jako dvoukoruna, jiné jako dlaň, všechny poslepované dohromady s výstřižky z magazínů. Byla to moje tvář. Portrétu musel vzít Heleně z peněženky.

Visel jsem na stěnách Filipovy ložnice v desítkách variací. Pokaždé stejná černobílá hlava a pod ní jiné mužské tělo, oblečené do pestré košile či sportovního saka, ale většinou nahé a opálené, natřené olejem a zbavené ochlupení, s vycepovanými svaly a pohlavím v různém stupni probuzení. Udělalo se mi zle. Obrátil jsem se k Filipovi.

Župan se mu svezl z ramen, stál tam ted' skoro nahý a prudce vrtěl hlavou. Mečel: „Ty to dítě vlastně nechceš, vid'?" Ani nevíš, jak ti rozumím.“ Rozpřáhl své obrovské ruce a já pochopil, že mě za okamžik obejmě.

Opřel jsem se o stůl, nahmatat studený kov, palec a ukazovák zastrčil do ocelových ok. Napřáhl jsem se a zarazil rozevřené nůžky Filipovi do pupku. Vší silou jsem semkl prsty a stříhl.

Skřek, který vydal, byl na celém výstupu to nejodpornější. Ruku mi ztropila teplá krev. Prchal jsem bezhlavě, ale dole na ulici mě vzpamatoval noční vzduch. Z telefonního automatu jsem zavolal záchranku. Nešel jsem domů, spěchal jsem k Heleně a vyzvracel se do záchodu. V umyvadle, pod studenou vodou, jsem si vydrhnul zkrvavený rukáv. V chladniče jsem našel láhev slivovice a otevřel ji. Sesul jsem se na pohovku a pil. Nevím, jak dlouho jsem tak seděl. Nepohnul jsem se ani ve chvíli, kdy se v zámku otočil klíč.

Do pokoje vstoupila Helena, jasnooká, uzardělá, krásnější než dřív. Přes rameno měla cestovní tašku. Vůbec se nedivila, že dřepím u ní na gauči, bledý, zhroucený, opilý. Shodila tašku na zem, svlékla si tričko, zasmála se. Krásně se jí zhoupla prsa.

Otázal jsem se, kde celou dobu byla.

„V lázních pro ženské,“ odpověděla a obkročmo se mi posadila na klín. „Všechno už je průchodný, prý ani nemusím na operaci.“

„A Filip?“ hlesl jsem. „Co u tebe tehdy dělal?“

„Poprosila jsem ho, aby mi s sebou půjčil jednu písťalu. Tuhle.“ Šla ji vytáhnout z tašky, přiložila ji k ústům a vyloudila z roznožených dřívek pastýřskou melodii. Po zádech mi přeběhl mráz.

Odložila nástroj, svlékla si džíný a spolu s nimi i bílé kalhotky. A znovu si na mě sedla.

To bylo osmadvacátého května. Dnes je osmadvacátého února. Na podolské klinice porodila Helena dva chlapce. Jeden je o něco větší a těžší, oba jsou zdraví. Nevím, jestli už něco vidí, ale čich mají výborný. Když jsem jejich matce podal kytici žlutých růží, dali se do vyděšeného křiku.

2002

Občina

Připnul jsem psovi vodítko a šli jsme, tak jako každý víkendový večer, na občinu. Byla svatodušní neděle, což pro mě neznamenal velkou změnu, ale žena o svátcích chodila na mši, před jídlem mi četla z evangelia svatého Lukáše a pak jsme se při rozhovoru vyhýbali nepříjemným tématům. Já jsem do kostela nechodil, ale ctil jsem svátky kvůli ní a naučil jsem se nacházet ve dnech, které bych jinak pokládal za obyčejné, nevšední kouzlo.

Za posledním domem, bývalou kovárnou, kterou noví majitelé přestavěli k nepoznání, jsem psovi jako obvykle odepjal vodítko od obojku a nechal ho běžet. A Kuki, paničkou milovaný, mnou vlídně tolerovaný dlouhosrstý jezevčík se rozeběhl po vyšlapané stezce nahoru. Měli jsme ho tři roky, ode dne, kdy žena přinesla chundelaté štěně z útulku a spolu s ním to nemožné jméno, na něž zvířátko bystře reagovalo. Myslím, že jsme ho rozmazlili.

Stráž se zvedala k oblému temeni kopce. Polovina obecní louky nad silnicí a napravo od cesty byla posečená a žlutá, v pátek nastala první sena. Druhá část, ta vlevo a blíže k lesu, se nadále zelenala divokou trávou, probarvenou lučními květy. Večer byl teplý jako v pozdním červnu, přestože do konce května zbývalo více než sedm dní. Z lesa, černajícího se proti akvamarínovému nebi, zpívali ptáci. Nad loukou se rojily mušky, blyštily se v paprscích ztěžklého slunce a narážely mi do tváře, ale nekousaly. Vítr foukal zlehka, jen tu a tam. Vysoko nad obzorem se rozpínal růžový mrak pozvolna nachověl.

Byl jsem skoro nahoře, když mě polekal pes. Ne ten můj – cizí. Běžel proti mně po stezce tiše a rychle, já jsem ho spatřil pozdě. Zastavil jsem se a sáhl do kapsy pro píšťalku. Ale zvíře proběhlo kolem, ani nezavrčelo, jen mě ocasem švihlo přes nohu. Černý vlčák s uhýbavým pohledem. Jeho pán nikde v dohledu. A nikde nebylo vidět ani Kukiho. Pískl jsem na něj – nic. Pískl jsem podruhé a pejsek se napůl vynořil

z ostřice, kde byl na svých sporných nohách téměř neviditelný. Rozevřel tlamu do psího úsměvu a štěkl. Ohlédl jsem se. Vlčák byl ten tam.

Podrbal jsem Kukiho za ušima, ujistil se, že má obojek se známkou pořád kolem krku, a hodil mu kámen, který jsem vykopl z cesty špičkou boty. Napřáhl jsem se moc, oblázek přeletěl pupek obcíny a zmizel mi z dohledu. Kuki srdnatě vyrazil za ním.

Na zádech mě zasvědčil pot. Rozepnul jsem si nejdříve jeden, potom druhý, potom třetí knoflíček košile. Vysmrkal jsem se do papírového kapesníku a sáhl po druhém. Štípal mě nos i oči, v krku to pálilo, jako bych vypil saponát. Kolem kvetl šťovík, mateřídouška, rmen a kdovíco ještě, opodál jsem uviděl dva oslnivé máky. Všechno si toho roku pospíšilo, i moje pravidelná senná rýma. Z kapsy jsem vytáhl bryerku, nacpanou a upěchovanou už doma, zažehl ji a lačně vtáhl kouř. Hlavu mi zahalil obláček vonící tabákem a vanilkou, předrážděný jícen se uklidnil a mušky odlétly jinam. Dýmka se rozpálila, sotva jsem ji udržel v dlani. Jako posvátný oheň jsem ji vynesl na vrchol kopce a rozhlédl se po občině.

Nebyl jsem tu se psem sám. O kus dál vpravo, nad svahem, kde rostla kručinka a nízké konifery a dole ho obtáčela stará výpadovka z města, si hrály dvě děti. Vlastně to málem už děti nebyly, ale přece jen – ještě ano. Dvě dívky. Mohlo jim být tak jedenáct dvanáct, to bych stěží poznal. Našly si zábavu v mém psovi. Jedna ho hladila po hlavě, druhá ho zkoušela převalit na záda. Překvapilo mě to, Kuki takhle přátelský nebývá. Znova jsem na něj pískl.

Vytrhl se dívkám a popoběhl ke mně, ale hned se k nim zase vrátil. Vyskočil a olízl jedné z nich dlaň, pak se převalil a zahrabal všemi čtyřmi ve vzduchu. Smály se tomu. Pokřikovaly na mě, že si ho budu muset odnést, jinak si ho nechají. Šel jsem k nim.

Jedna byla plavá, druhá tmavovlasá. Ta světlá byla drobnější a možná o něco mladší a všiml jsem si, že tmavou sleduje a napodobuje. Upřel jsem oči na psa, aby si nemyslely, že si je prohlížím. Ale když jsem k nim došel, stály tam v rozpacích, jako zařezané. Řekl jsem „ahoj“ pokud možno přátelsky, ale neodpověděly. Zvedl jsem ruku ke knof-

líkům košile a až na ten vrchní si je dopnul. Kuki vypadal překvapeně, že mě vidí, ale jinak se nenechal rušit a spokojeně se válel dívkám u nohou. A najednou ho ta tmavá zvedla ze země, přivinula k sobě a tváří se mu otřela o kožich. Měla co dělat, aby ho unesla. Jezevčík jí schoval hlavu do podpaží.

„Pust' ho,“ řekl jsem. „Psi se takhle netahaj. Je přežranej, musí se proběhnout.“

Poslední slovo ještě nedoznělo a holka roztáhla ruce, jako by se dozvěděla, že pes má prašivinu. Kuki žuchnul do posečené trávy a zakňučel. S čenichem až u země se připlazil k mé botě a olízl ji.

„To byl váš pes, ten vlčák?“ zeptal jsem se, ale odpovědi jsem se nedočkal. Všiml jsem si, že té, co držela v náruči Kukiho, ulpělo na prsou, malinkých a ostrých jako kamínky, pár rezatých chlupů. Dívky se na sebe rychle podívaly. Já jsem se otočil na patě a zamířil k lesu. Jezevčík se loudal za mnou.

Bafal jsem z dýmky a dělal kroky o to delší, oč méně se mi dařilo vyhnat z hlavy tělíčka těch dvou holek. Tmavovlasá, vyspělejší, měla bílé triko na ramínka a růžové přiléhavé šortky zařízle do rozkroku. Blondýnka byla oblečená podobně, její nátělník byl černý, krátké kalhoty světlé, ušmudlané, s potiskem velkých květů. Ruce měly obě útlé, boky ještě splývaly s pasem, ale nohy už nabývaly na objemu.

Otočil jsem se až u lesa. Ulevilo se mi, děti odtud už nebylo vidět a mimo mě tu nikdo nebyl. Zastavil jsem se u prvního dubu a opřel se o něj. Leštěné dřevo dýmky mě znovu zahřálo v ruce, musel jsem se vydýchat. Nemáme se ženou děti, dlouho jsme to odkládali a pak bylo najednou pozdě. Dávno bych mohl mít dceru stejně starou jako ty dvě, uvažoval jsem, možná by se jim podobala.

„Jdeme,“ řekl jsem Kukimu a sklonil se, abych ho poplácal po hřbetě, ale pes se mi prosmýkl pod rukou a utíkal pryč. „Sem, k noze!“ volal jsem za ním, ale jezevčík prchal tam, odkud jsme přišli. Zašmátral jsem v kapse po píštalce, ale než ji prsty našly mezi zapalovačem, fajfkovým dusátkem a balíčkem kapesníků, Kuki byl z lesa venku. Počínal si jako nevychované štěně.

Pomalu jsem prošel travou, která mi byla až po kolena, na ostříhanou část pahorku. Slunce už se blížilo k obzoru, avšak světlo na kopci jako by ještě zesílilo, získalo sytější tón, v němž po bílém dni už nebylo stopy, ale byl v něm jas večera, vzduch jako hustý, temně zlatý med. Z mračen mušek si jedna vybrala mé pravé oko, vletěla do něj a utopila se. Její smrt nemohla být banálnější, ale řezala, jako by pod víčkem uvízl střep.

S kapesníkem na oku jsem došel k dívkám, které byly na palouku pořád samy, stále bez dozoru, jen se starým společníkem – mým psem. Kdybych byl úchylný, sloužil by Kuki jako alibi, proč ty dvě žabky otravuju. Jenomže tentokrát si ho nevšímalý. A nebraly na vědomí ani mě, když jsem se zeptal, jestli u sebe nemají kapesní zrcátko, že se mi něco dostalo do oka. Nereagovaly. Ten dotaz byl zbytečný; i jednookému bylo zřejmé, že s sebou kromě oblečení a trepek nemají nic.

Prováděly nějaké kejkle. Ta tmavá zvláště, do němého rytmu houpa-la rukama, obracela oči vzhůru a vysokým hláskem nabádala druhou, ať to dělá po ní; musí mít oči široce otevřené, co nejvíc vytočené, aby panenky, jak řekla, nelákaly mouchy, ovády a ptáky. Vzájemně se kontrolovaly, jestli dokážou duhovky úplně vykroutit a ukázat jen bělma. Třepaly se jim při tom očním úsilí řasy, ústa vtáhla rty dovnitř v bezzubé grimase – najednou tam stály dvě malinké, mladičké babky. Dýchaly nepřirozeně, pomalý táhlý nádech, pozdržení vzduchu v plicích a kašlavý výdech. Blondýnka, která dělala to, co jí tmavá řekla, a navíc u toho vyplazovala jazyk, z ničeho nic zbledla a svalila se na pažit. Snad ztratila vědomí z náhlého odkrvení mozku, nevím. Udělal jsem k ní krok, ale upřený pohled její kamarádky mě zastavil. Oči zas měla na svém místě.

„Odved'te si toho čokla,“ zavrčela a zalechtala blondýnku na noze. Kuki, který ležící dívce očichával obličej, dobře vycítil změnu nálady a vyjeveně se po mně otočil. Bledulka se probrala s brekem, bylo jí špatně. Pes radostně štěkl, skočil před brunetku a převalil se na hřbet. Za to si vysloužil kopanec, až se odkutálel. Beze slova jsem ho vzal do náruče, odnesl ho a pustil ho z rukou, až když jsme byli v lese. Měl jsem na ty dvě cácorý vztek.

Stromy tu vysázeli teprve před sto lety, a přestože nedaleko pořád stojí obydlená myslivna, z háje je dnes spíš lesopark, po němž se v sobotu prohánějí cyklisté. Dříve to tu bylo holé stejně jako na občině, celá pláň do ní pozvolna vrůstala a kulatila se v kopec nad městem a zátočinou potoka. Městečko samotné dřív obkružovaly nevysoké hradby, po nichž zbyly tři strážní věže. Nahoře na planině nikdy nestála šibenice, byly tu rozsáhlé pastviny pro dobytek z usedlostí stojících vně hradeb a ze mlýna na břehu potoka. Tady prý odjakživa bývala rasovna, kterou zbořili po válce. Na svých procházkách jsem na ruinu nenarazil.

Zavedl jsem Kukiho k našemu oblíbenému cíli, do středu lesa, kde se křížily šedé štěrkové cesty a rostl vřes. Zprostřed křižovatky trčel velký kámen, kterému se říkalo Čertův tesák a lidi z města mu přezdívali Čertovo brko. Byl vysoký asi tři metry, nahoře užší a špičatý, skutečně připomínající zub nebo dráp. V dobách, kdy se neztrácel mezi vzrostlými duby, musel náhorní plošinu dominovat jako temný maják.

Často si tu hrály děti, s bicykly opřeny o kámen se škrábaly nahoru, kde se pro nedostatek místa dokázaly udržet nanejvýš tři najednou – ty pak hájily svůj hrad, zatímco ostatní ho dobývali. Večer tu mívali schůzky teenageři, ve dvojicích nebo v partách, a přestože na nejbližší borovici visela plechová cedule, že v lese se nesmí kouřit ani roždělavat oheň, vždycky se kolem Čertova tesáku válely nedopalky.

Dnes jsme tu byli sami, ale celý týden bylo hezky a světlé večery se natahovaly, do svatojánské noci zbýval jen měsíc, takže vajglů z končícího týdne se tu povalovalo dost. Kuki statečně snášel vůni dýmky, ale nenáviděl smrad cigaret, i těch vyhaslých. Většinou se držel od kamene dál, obíhal ho v kruhu a teatrálně prskal, dokud jsem nevykročil na cestu k domovu. Teď mě však překvapil. S čirou psí nonšalancí přiběhl ke skále, přejel po ní čenichem a zvedl nohu.

Opřel jsem se o chladnou žulu, upěchoval žhavý tabák, polechtal ho plamenem a sledoval kroužek dýmu, jak se zvedá nad kámen a pluje k občině.

Co by tak ode mě bylo správné? uvažoval jsem. Říct jim, spíš přísně než laskavě, ať koukají mazat domů, že za chvíli bude noc a děti nemají

venku co dělat? Anebo jim to doporučit jako slečnám, které by taky mohly přijít k úhoně? To raději ne. Jenom bych vzbudil rozpaky. Učitele bych tedy dělat nemohl, neumím s nehotovými lidičkami mluvit. A tyhle dvě byly ke všemu protivné, nepřátelské – cizinky, které sice mluví stejnou řečí jako já, ale slova pro ně nemají stejný význam.

Zapátral jsem v paměti po časech, kdy jsem byl v jejich věku. Nebylo to tak těžké. Jako kluk jsem si pořád četl, pár kamarádů jsem měl, ale ti zdaleka nevyvážili přitažlivost dobrodružných příběhů, po nichž jsem pásl v knihách. Děvčata jsem nevnímal, jako by tenkrát, před nějakými třiceti lety, kolem mě žádná nebyla, a přitom vím, že od páté do deváté třídy nás bylo čtyřiatřicet žáků a kluci s holkami se o plný počet dělili půl na půl. Nevzpomínám si, co jsem si o jedenáctiletých spolužačkách myslel, tu jejich obyčejnou školní blízkost jsem asi prospal a probudil se pozdě, až ve chvíli, kdy byly dospělejší než já.

Tak na to mají ty dvě opice na občině ještě čas, pomyslel jsem si a vyplivl štiplavou tabákovou močku, co se mi nedopatřením dostala na jazyk. Ale kolik času jim vlastně zbývá? A co to tam proboha provádějí? Možná ten proces zrání chtějí kouzlem urychlit? Neohrabané údy, nádra jako uzlíky, zadek, co jen náznakem vydouvá přímku dětského trupu. Jejich těla je nudí, ale nezbývá než čekat. A potom, jednoho dne, vyrazí na bradě rudé znamínko vzdoru a všechno bude jinak.

Vyklepal jsem dýmku do prachu a zavolal Kukiho. Zavolal jsem podruhé a pak potřetí; neozval se. V lese se ochladilo, vzduch zvlhnul a potemněl. Do předloktí mě bodl komár, kolem uší mi bzučeli hned dva. Máchl jsem po nich, plácl se do krku a na dlani si prohlédl beztvary krvavý flek.

Obešel jsem skálu, pak znova, pak jsem kruh rozšířil do borůvčí mezi stromy. Nepřestával jsem volat a pískat, rozhodl jsem se pár minut počkat. Když uběhly a Kuki se neukázal, ráznými kroky jsem se vydal k občině. Nechtělo se mi, ale měl jsem tušení, že pejska mám hledat tam. Leda že by se sám od sebe vrátil domů. Zvláštní. Tohle nikdy nedělal.

Květy ve vysoké trávě se uzavřely. Za temenem kopce, obzorem zcuchaným a temným, v nastalém šeru bližším, než by se zdálo, se vynořily dvě vlasaté hlavičky. K mému úžasu tam holky pořád byly, a s nimi, zadoufal jsem, i to nevychované psisko.

Jenomže pes tam nebyl, jen ty dvě bosorky. Stály proti sobě na vzdálenosti pěti šesti kroků a hýbaly rukama jako ve zpomaleném filmu. Chtělo to cvik, protože zatímco pravá ruka otáčela zápěstím směrem k tělu, levá jím kroužila opačně a co chvíli pohyb přerušila, odtlačujíc dlaní od těla neviditelného nepřítele. Musely to dělat už hodnou chvíli, protože v posledních zbytcích světla se jim na ramenou třpytil pot. Přesto byly bledé a rty měly promodralé, jako by dýchaly jen ztěžka.

Došoural jsem se k nim a zeptal se na psa. Jen jsem tu otázku vyslovil, obě se ke mně otočily, ale s rozčilující němohrou nepřestaly. Vypadalo to podivně, byly jako v transu. Navíc mě vůbec nemohly vidět: oběma se povedlo obrátit oči v sloup a nastavit mému pohledu jen skelné, sinavé bělmo. Zavolał jsem pejska jménem, pronikavě a rozčileně, až mi přeskočil hlas. Dvě pootevřené pusy se zkroutily v napjatém úsměvu.

Vyhrály to, nevydržel jsem. Nechal jsem je tam a neohlédl se dřív než po nějakých třiceti metrech. Stály pořád stejně, pořád otočené úsměvem ke mně, se slepýma očima a rozevlátýma rukama, jako by mi na rozloučenou mávali dva větrem oživení strašáci do zelí.

Nepřestával jsem volat, píšťalku jsem ztratil někde v lese. Obešel jsem kopec ještě jednou, širokým obloukem kolem těch spratků, a teprve když vyšel měsíc, stočil jsem své ušlapané nohy k domovu.

V tu chvíli jsem o něco zakopl. Kousek nad bývalou kovárnou, tam, kde pěšina, rozdělující kopec na část zarostlou a část posečenou, přecházela v asfaltový chodník, cíhalo něco mezi trsy rozrazilu a já o to zachytil špičkou boty. Shýbl jsem se. Byl to kousek nějakého zvířete, krátký a svalnatý, ve svitu půlměsíce fialově sivý, prokvetlý žilkami, tu a tam potažený blankou. Noha vyrvaná z kloubu a zbavená srsti, neodbytně připomínající králičí stehno, jenom nasolit a položit na pekáč. Maso nepáchlo, bylo čerstvé. Přesto se mi zvedl žaludek a roztrásla

kolena. Sálh jsem po opoře, žádnou jsem nenašel, a shora z občiny ke mně dolehl nějaký zvuk. Zaposlouchal jsem se. Chichotaly se tam děti.

Od té doby jsem na občině nebyl. Pes se nám nevrátil a jiným jsme ho nenahradili. Žena se zeptala jedinkrát, právě v ten svatodušní večer, kde Kuki je a co se s ním stalo, a já jsem ji zapřísáhl jednou provždy, ať se mě na to neptá.

2002

Vlasy

Shlédl na něj z reklamy na zmrzlinu, když vyšel z podchodu na Václavském náměstí. Nemohl uvěřit, že je to ona, a přece ji poznal. Zastavil se pod plakátem a s vyvrácenou hlavou civěl; někdo do něj vrazil. Přesl chodník a zabočil do pasáže, kde bylo holičství. Řekl si o Moniku, která ho stříhala vždycky. Posadil se do fronty a zalistoval novinami, které vytáhl ze štosu na polici.

Na sedmé stránce ji uviděl znova: vlasatou, odhodlanou, šalamounsky se tvářící dívku, nesoucí k ústům nanuk v čokoládě. Byla to ona. Změnila se. Sedm let ji neviděl, teď se na něj dvojznačně usmívala z novin a její vlasy ho lechtaly pod nosem. Zdálo se, že mu ta krásná reklamní tvář chce něco říct.

Bývala bledá a neduživá. V osmnácti vypadala na patnáct, na bradě měla pupínky, šourala nohy, věsila ramena, nosila příliš velké oblečení. Potkal ji v bufetu městské knihovny, byl horký červen, zrovna jako teď. Z čítárny si odskočil na jedno kafe a dosedl na jedinou volnou židli. Stolek byl obsazen a polit čajem. Nad prázdným šálkem seděla dívka s vlasy, které jí zcela zakrývaly tvář a v tmavých, načervenalých pramenech si jako stébla vodní trávy lehaly na černou desku stolku. Upozornil ji, že je rousá v čaji. Zvedla k němu hlavu, omluvila se, poděkovala. Ucítil z jejích úst víno. Odsunula židli, on řekl, ať klidně sedí dál, že mu nepřekáží, ale řekla mu „na shledanou“ a odcházela. Díval se za ní. Vlasy jí sahaly po zadek. Nějak se k ní nehodily. Byla v nich všechna barva a energie, kterou ona neměla, jako by tělo živilo jenom ty vlasy a samo pro sebe si nenechávalo nic.

Usrkl ze šálku, káva byla horká a dobrá, ale nechal ji být a jako zhypnotizovaný šel za těmi červenohnědými vlasy. Dohonil je před budovou a srovnal s nimi krok. Dívka se vysmrkala do papírového kapsníku, přeložila ho a pak si jím utřela oči. Zeptal se, co se stalo. Neudělala přijímačky, odpověděla. Navrhl jí, jestli by to s ním nechtěla zapít. Odvětila, že už něco pila. Přemluvil ji – bude pít jenom on.

Představil se. Ona se jmenovala Wanda. Zapadli do studentské hospody. Bavili se o studiu, o čem jiném? Jeden drink přešel v druhý, pak z toho byla malá večere. Zeptal se, jestli je ta barva pravá. Jaká barva, chtěla vědět. Vytáhl z brašny nějaké xeroxy, svlékl z nich kancelářskou sponku a sepnul Wandě vlasy, aby jí nepadaly do talíře. Dotýkal se jich víc, než bylo třeba, nenápadně k nim čichal, zajel pod ně prsty a zlehka se zápěstím otřel o šíji. Po jídle jí bylo líp. Nechala si to líbit. Dokonce natočila hlavu, jako by prosila, aby ji hladil dál. To se mu ale nelíbilo.

Polévka jí udělala dobře. Chtěla se od něj napít vína, ale přikryl skleničku rukou. Jejich prsty se dotkly. Jeho byly chladné a suché, její vlhké, s okousanými nehty.

Tři měsíce spolu chodili. Občas u něho spala. Ráno se jí nikam nechtělo, jednou na něho čekala celý den a vůbec nevyšla z bytu. Když se vrátil a našel ji ospalou pod svou přikrývkou, řekl jí, že už by mohla vylézt, protože v posteli nestojí za nic.

A teď se na něj dívala z reklamy na zmrzlinu, ona, a přece někdo jiný, na každý pád krasavice. Muselo jí být pětadvacet, tvar a rysy tváře se nezměnily, ale ten výraz si nepamatoval. Napadlo ho, že prošla nějakým kursem pro modelky nebo manekýny. Nádherné vlasy měly ještě sytější, ohnivější odstín, a přece vypadaly na fotografii přirozeně. Vytrhl stránku z novin, složil ji a schoval v aktovce. Kadeřnice Monika mu přišla oznámit, že je na řadě. Culila se, líbil se jí, chodil k ní dvakrát do měsíce. Jsem volná, zopakovala významně, ukázala na holičské křeslo a zašmikala si nůžkami před očima. Zdvořile se usmál. Myšlenkami byl jinde.

Nůžky byly jediným předmětem, který mu po Wandě zůstal. Vzpomněl si ještě na pinzetku a pilníček na nehty, které jí kdysi koupil a naučil ji s nimi zacházet. Ten rozchod ho nemrzela, nakonec to přece ukončil on, ale mohlo to trvat déle, říkal si tehdy, chutnala by ještě pár týdnů, než by už měl jistou jinou dívku, stejně vlasatou, ale s lepším odhadem, jak mu vyhovět. Nejhorší (a taky poslední) chvilku s ní zažil před koncertem, co zahajoval sezónu. Schůzku měli na nábřeží za Ru-

dolfinem. Wanda přišla pozdě, skoro se začínalo, tohle on nesnášel. Vysvětlila mu to: chtěla se kvůli němu sama ostříhat, co tomu říká?

Nevěřicně si ji prohlížel. Vypadala příšerně. Zvrtala to. Vzala ho za ruku, ustoupil od ní. V nevhodně světlých šatech, s oškubanou hlavou ho popadla za předloktí a vtiskla mu do dlaně nějaký předmět: stříbrný prstýnek vykládaný vltavíny. Byl omotán tenkým pramínkem vlasů, tak dlouhým, že kov a polodrahokamy se v něm jen matně zatřpytily. Dárek pro něj. Z lásky, dodala Wanda. Čekala na jeho úsměv a dočkala se. Pozvedl koutky úst, čapl dar mezi palec a ukazovák, natáhl paži a frnk, ani to nežblunklo, tak to bylo lehké a nevýznamné. Dala se do pláče. Ostříhala se kvůli němu, protože měla strach, že nemiluje ji, ale ty pitomé štětiny. Na vlasech přece nezáleží.

Koncert už začínal, za koncertní síní se hádala střapatá dívka v okopaných lodičkách s elegantně učeným, dohledka oholeným, vkusně oblečeným mužem. Nezdálo se, že by se zlobil. To až potom, když se otočil a šel od ní pryč. Rozeběhla se za ním, vykřikla něco, vypadalo to na scénu. Z nejbližší lavičky se na ně se zájmem díval pár teenagerů.

Jen žádnou hysterii, tohle on nedopustí. Obrátil se na patě, chytl Wandu za pačesy a vlepil jí dvě facky, jednu zleva, druhou zprava. Umlčenou, vyděšenou, nechal ji tam stát.

Wanda si na druhý den přišla pro věci a vrátila se k rodičům. Její nůžky našel na polici pod zrcadlem. Byly narezlé. Nechal si je. Nosil je v aktovce spolu s tužkami a lejsky, občas si s nimi přistříhl kotlety nebo chloupky v nose, když byl v kanceláři sám. Jindy si je zasunul do kapsy, a když se porada protáhla, ryl špicemi zespoda do desky stolu. Nepovažoval je za fetiš. Jenom za suvenýrek, memento omylu, který se stal a zas pominul.

Ze vzpomínek ho vytrhla kadeřnice. Požádala ho, aby sklonil hlavu. Zeptal se, zda by ho dovedla oholit. Pro vás všechno. Zabloudil jí očima ve vlasech – příliš tmavých, řídkých, nedbale přehozených přes hlavu; kovářova kobyla. Ne, s holením si to rozmyslel. Postála nad ním bez

hnutí, s rozevřenými nůžkami v ruce. Tady vzadu se vám rozlejšá pleš, řekla konečně.

Padla na něj únava. Vybavilo se mu, jak si s Wandou hráli. Přičichl k dlaním, jako by právě teď, po sedmi letech hladil tu metrovou hřívu. Dělal s ní divy. Postavil holku ke stěně, vytáhl jí vlásenku a nechal poklad splynout k zemi. Neměla ofinu, a když s ní zatočil dokola, nebylo poznat, kde má hlava týl a kde tvář. Pak ji odvedl k otomanu, poručil, aby si klekla a opřela se lokty o opěradlo. Vlasy jí klouzaly po žebrech, padaly po bocích. Hnětl je v prstech, udělal z nich makovici a roztrhl ji, přiložil oko k puklině a tudy, jako klíčovou dírkou si prohlížel prosvítající kůži zad. Miloval se s těmi vlasy, zvlhčoval je v horkých výronech. Potom je myl, česal a rozplétal, Wanda tam celou dobu byla s nimi, pod nimi a za nimi, a tajila dech, aby svou přítomností nerušila milostný akt.

Za tichého střihání nůžek neklidně usnul, se srdcem bušícím, jako by neseseděl v holičském křesle, ale někam spěchal, do sklepa vzpomínky, kde na něj čekala Wanda, oblečená jen do svých vlasů, s těžkými prameny rozprostřenými po ramenou. Přistoupil k ní, zatočil s ní dokola, zakryl jí loknami obličej. Když je pak rozhrnul, nehleděl jí do tváře, nýbrž do týla, odkud se na něj usmála menší, jiná, kostnatá tvář; z očních důlků, z kráteru nosu a z mezer mezi řezáky jí v chumáčích rašily vlasy.

S trhnutím se probudil, kadeřnici vypadly nůžky z ruky. Vynadala mu, málem mu prostříhla ucho. Požádal ji, aby si pospíšila.

Večer k němu přišla Daniela, trávili spolu víkendy a někdy se viděli i uprostřed týdne. Daniele bylo skoro třicet, měla hnědé oči a vlasy dlouhé k lopatkám, sice blond, ale ten nejtmavší možný odstín. Chodili spolu půl roku a překvapivě dobře si rozuměli. Oceňovala na něm jeho pečlivost, vytríbenost, styl. Když jednou na schůzku přišla ostríháná, sám nad sebou se podivil: v podstatě mu to nevadilo, její krásná hlava a souměrná tvář teď vynikala zase jinak. Poprvé ho napadlo, že potkal ženu, s kterou by mohl vydržet.

Rád vařil, i tentokrát měl připravit večeři. Pustil se do přípravy hovězího bujónu z kosti, s kořenovou petrželí a zavářkou z domácích nudlí od matky, na jeho přání tenkých a dlouhých na půl paže. V hrnci se pitvorně kroutily a bylo je třeba zvedat na vařečce do výšky, aby se u dna nelepily. Mazlil se s nimi.

Danielu, která se těšila na kuře, domácí nudlová polévka trochu zklamala, ale věděla dobře, že říci to nahlas znamená pokazit večer. A tak se stačila přioptit růžovým vínem, než ji před sebou dostrkal do ložnice a u postele ji chytl za vlasy. Ohnul ji, vtiskl jí hlavu do polštáře, až se začínala dusit, a zatímco jí levou rukou vyhrnul sukni, prsty pravačky jí zvědavě rozčísl pěšinku až vzadu nad krkem. A uklidnil se. Nikdo se na něho odtamtud neusmál, sinavou kůži napínala hladká lebeční kost a porost byl pravidelný, jemný, hustý a bezpečný.

Nebylo ještě jedenáct, když Daniela usnula. Zapnul televizor, chtěl vidět noční zprávy, ale už byly pryč. Proběhla reklama, pak druhá. Najednou se na obrazovce objevila dívka, která drobnou lžičkou nabrala jogurt a pomalu si ho nesla k ústům; něco z té bílé huspeniny jí ulpělo na rtech, slízl to růžový jazyk a schoval se za nejednoznačným, prohnáním úsměvem. Wanda. Civěla přímo na něj, potom zamilovaně shlédla na jogurt a sklonila hlavu; vlasy jí přepadly přes tvář a ona za nimi zmizela i s kelímkem. Na obrazovce zasvítilo logo mlékáren a on si zacpal pusou, aby nekřičel.

Vypnul televizor a ještě několik minut před ním seděl, celý zpocený.

Na další týden se Daniele omluvil – odjíždí na firemní školení. Nehal, ale cítil, že si od ní rád odpočine. Školicí středisko pro nižší management bylo v městečku za Prahou, v hotelu na břehu řeky. Auto nechal doma, po dlouhé době se sveze vlakem a náležitě si to užije.

Kurs probíhal každý den od devíti do šesti, s hodinou na oběd. Když se první večer vypotácel z přednáškového sálu a objednal si u baru brandy, nepamatoval si z technologií komunikace, jež mu školitel naléval do hlavy celé odpoledne, skoro nic. Prohlížel si ženy procházející kolem a v duchu známkoval účesy. Byl z kolegyně zklamaný, dokonce zhnusený těmi obarvenými ofinami. Objednal si nové pití. Rád by byl

odešel do města a proseděl večer v kině, jen aby zabil čas, ale strategie firmy prikazovala seznamovat se s lidmi z podniku, navazovat neformální kontakt a usnadnit si tak budoucí jednání. Nezdálo se, že by se to někomu z tichých hostů baru příliš dařilo.

Po večeri se v salóнку konalo hudební představení, účastníkům školení přijela zahrát a zazpívat jakási hvězdička televizní soutěže. V polodřímotě ji vyslechl, nezpívala ani nevypadala špatně a na hlavě měla oflitrovanou kšiltovku. Šel brzy spát. Nad ránem se mu zdálo o ženě, co žije pod říčním jezem: seděla ve své vodní sluji a cíhala na něj, až se půjde koupat. Vstoupil do řeky a dával pozor, aby se od nízkého vodozádu držel dál. Z padající vody se vysunuly ruce a natáhly se k němu přes hladinu jako chapadla, ovinuly ho a tlačily ke dnu. Bojoval s nimi, volal na ženu za jezem, aby ho nechala na pokoji. Za clonou pramínek vody jí nebylo vidět do tváře. Sen ho rozrušil tak, že už nedokázal usnout a ráno byl na snídani úplně první.

Druhý večer, po čtyřech přednáškách o blízké, střednědobé a výhledové strategii raději vůbec nevečeřel. Vypil tři panáky brandy a z one man show pražského herce odešel rovnou do postele. Sen ho tentokrát pohltil hned: stál před hudebním nástrojem, který měl hlavu, krk, nádra a ramena živé ženy, ale trup byl dřevěnou, zlacenou ozvučnou skříní harfy. Namísto vlasů se mezi zakloněnou hlavou a znetvořenými, jako pedály zakroucenými chodidly napínaly lesklé struny. Bez váhání je probral v prstech. Ozval se doprovod k písni, kterou, jak si uvědomil, zpívají široká ženina ústa. Když píseň skončila, nástroj oněměl. Bolely ho prsty. Zvedl je k očím a viděl, že mu je struny harfy uřezaly.

Třetí den, při výkladu o rozvoji telekomunikačních médií ve sjednocené Evropě, se rozmyšlel, jestli by neměl odjet ze školení dřív. Nakonec se rozhodl přečkat i tenhle večer. Na programu bylo veselé soaré, vystoupení kouzelníka, který vyhrál mezinárodní soutěž někde v Gentu, a poté rozlučka u baru s proslovem náměstka generálního ředitele firmy. Na magii nebyl zvědavý, ale když byla na poslední chvíli ohlášena změna programu, zaslechl poznámku, že je to překvapení pro zaměstnance a že ve skutečnosti to takhle bylo naplánováno od začát-

ku; dámy shovívavě prominou, představení prý ocení především muži. Usmál se a s brandy v ruce se v sále posadil do poslední řady.

Světla zhasla a ozvala se hudba, pomalá a temná. Do jeviště se zapíchl kužel jediné bodovky a hned do něj vkročila žena v černé kombinéze přiléhající k tělu. Vlasy červeně zazářily jako rozsvícená lampa. Poznal ji.

Zdála se mu větší, což mohly způsobit botky na vysoké podrážce. Ale rozhodně byla urostlejší než dřív. Připadalo mu, že na neznámé tělo s úzkým pasem, ale silnými boky a širokými rameny někdo přišrouboval hlavu, kterou dobře znal. Plet' byla čistá a bledá. Miss Wanda, jak ji ohlásil konferenciér, byla krásnější než kdy dřív. Předklonila se, švihla hlavou a přitím se mihly její dlouhatánské vlasy, u hlavy tlusté jako námořnické lano, na konci tenké jako malíček, zatížené sponou ve tvaru srpku měsíce.

Wanda zas hnula hlavou a měsíc na konci copu kolem ní zakroužil jako satelit. Vpravo za závěsem se vynořila ruka asistenta. Držela trojramenný svícen. Vzduchem to zasvištělo a tři bílé hořící svíce, přeseklé v půli, dopadly na jeviště a zhasly. Zazněl potlesk, ale jiná ruka s jinými světly se už objevila zleva, zase to švihlo a všechny tři svíce jako na povel zhasly, teď ale zůstaly stát. Obecenstvo nepřestávalo aplaudovat. Performerka zachytila cop a pochvalně ho pohladila. Když začal potlesk odumírat, obrátila se a vystrčila na diváky zadnici, při tom si protáhla vlasy mezi stehny a švihla jimi do tváře tloušťka v první řadě.

Muž nadšeně plácal, až z něho stříkal pot. Přišla k němu, vzala ho za kravatu a odvedla k závěsu, rychlým chvatem ho zlomila v pase, vyhrnula mu šedé sako a nařezala mu copem jako klukovi. Nato oběť narovнала a zavelela „hop“. Otylec automaticky vyskočil a pod podrážkami lakýrek mu proletělo švihadlo, držel ho za jeden konec, přehazoval z ruky do ruky a tvářil se, že neví, jak se mu tam dostalo a jak je možné, že druhý konec roste jeho trapitelce z hlavy. Diváci pochopili, že je to připravené a secvičené předem. Mužík skákal jako zkušený tanečník, vysoko zvedal nohy, rukama obtáčel široké kruhy a za zády vždy šikovně přehmátl, aby se do živého provazu nezamotal.

Wanda stála s hlavou na stranu a jakoby nic si prohlížela nehty a vůbec ji nezajímalo, co si kdo tropí s jejími vlasy. Ale pak luskla prsty a vytrhla je ze skokanovy dlaně. Začala si cop rozplétat a muž jí s tím pomáhal, když to měli hotové, objala ho nejen rukama, ale i vlasy, úplně ho pod tou měděně světlou oponou skryla. Potom ji rozhrnula jako svatební závoj a všichni viděli, že ten malý tlustý pán je pryč, někam zmizel, možná že ho ta divá vlasatice snědla.

Světlo zhaslo, diváci spokojeně tleskali, Wanda se klaněla a na jednu bylo jeviště prázdné. Vlevo se otevřely dveře a všichni se hrnuli ven. Tlustý mužík se mezi ně odněkud přimísil ve chvíli, kdy se od davu jiný divák odloučil a tiše vstoupil na prázdné jeviště a odtud do zákulisí.

Čekala na něho, objali se. Nemohl mluvit, mlčela i ona, slova nebyla zapotřebí. Odvedl si ji na pokoj, vysvlékl z černé kombinézy, položil na postel, zrzavé vlasy jí kolem hlavy rozprostřel jako paprsky zapadajícího slunce. Pak musel spěchat, nemohl jinak, kalhoty nechal na sobě a jenom je rozepnul, miloval se s ní prudce, ramena jí tiskl k příkrývce, aby se co možná nepohnula ta široká postelová svatozář.

Poté se jí zeptal, jestli s ním zůstane. Chvíli nic neříkala, přikryla si oči rukou. Nakonec odpověděla svým starodávným rozklepaným hláskem. Nezůstane. Nemohla na něho zapomenout, bůhvíco čekala, myslela si dokonce, že se mohl třeba změnit. Zjistila si, kde pracuje, zařídila to představení, chtěla se předvést. Ale nic jiného než ty vlasy pro něho nemá, v tom zůstala stejná jako dřív.

Očekávala, že bude protestovat, přemlouvat, naříkat nebo ji svádět. On ale sáhl do šuplete, vyndal její staré nůžky a požádal ji, jestli si nemůže ponechat aspoň pramínek; tentokrát už ho nezahodí.

Podívala se na něj. Nepatrně zavrtěla hlavou. Posadila se na posteli a začala vlasy znova splétat do copu. Přihlížel a třásly se mu ruce. Když byla s vlasy hotová, uchopila ho za ruku a přitáhla k sobě. Políbila ho. Omotala mu cop kolem krku a udělala smyčku. Pomalu ji utahovala, nebránil se. Vlasy mu těsně sevřely krk, ale ne tak, aby se začal dusit.

Vzala mu nůžky a pomalu, pramen po prameni si celý cop odstříhla.
Zůstal mu na krku jako žíněný chomout.

Potom se oblékla a zavřela za sebou dveře.

2002

Záznam rozhovoru se ženou středního věku

„Posad' se. Chceš kafe?“

„Děkuju.“

„Takže nechceš?“

„Ale jo. Děkuju.“

„Jé. Já jsem vám začala tykat, co? Pardón.“

„Mně to nevadí.“

„Vypadáte jako klouček.“

„To říkají všichni.“

„To jsem tomu dala. A ono už vám bylo osmnáct, že jo?“

„Dvaadvacet.“

„Tak se ještě jednou omlouvám.“

„To vážně nemusíte. Klidně mi tykejte.“

„Pak musíš tykat i ty mně.“

„Když to se nehodí. Radši bych vám vykal.“

„Jak chceš. Tak co to kafe?“

„Díky, dám si.“

„Já to věděla. Chceš cigaretu?“

„Díky, nekouřím.“

„Ale nebude ti vadit, když si zapálím já?“

„Klidně kuřte.“

„Sakra, už to zas neškrtá. Dobrý. Tak co mi neseš?“

„Jak jsem vám řekl do telefonu –“

„Jo, že chceš něco vědět. To máš nějakou diplomku?“

„Jenom seminární práci. Nevadí vám, že nahrávám?“

„Vždyť jsem to slíbila.“

„To jste moc hodná, lidi o sobě mluví neradi a už vůbec ne na mikrofon.“

„Tak to bych neřekla. Každý toho nažvaní a hlavně o sobě. Ještě tak o dětech. O svejch.“

„No vidíte, já potřebuju, abyste o sobě a dětech řekla všechno.“

„Upozorňuju předem, že toho moc nebude. Já nejsem zajímavá, mý děti taky ne.“

„Právě proto se mi hodíte.“

„Řekla ti o mně máma, jo?“

„No. Zná vás z práce. Ptal jsem se na ženské v jejím věku a vy jste byla mezi nimi.“

„Fakt? Myslela jsem, že tvoje máma je mladší než já.“

„Jste stejně staré.“

„Ale vypadá teda dobře, že jí to vzkazuju. Kolik má dětí?“

„Jen mě.“

„Tak to jo. A je pořád vdaná za toho samýho co na začátku, vid’?“

„Rozvedená. Už devět roků.“

„Pak aby nevypadala dobře. Mladej na škole a starej v trapu, ta se má.“

„Asi ano.“

„Bodejť ne. Všechn čas jen pro sebe. Chodí na kosmetiku, co?“

„Já nevím... Můžu se teď ptát já?“

„Ježišmarja, to víš, že můžeš.“

„No...“

„Tak šup, ven s tím.“

„Takže vy. Vy jste pořád ještě vdaná.“

„Pořád za toho prvního.“

„Jste s ním teda šťastná.“

„Takhle bych to neřekla.“

„Spokojená?“

„Jo. Spokojená.“

„Spokojenější než s někým jiným?“

„Copak já vím? Tenhle mi musí stačit. Kde bych v tomhle věku asi tak sháněla novýho chlapa, nechceš mi říct?“

„Zeptám se na děti: máte myslím tři?“

„Hm.“

„Dělají vám radost?“

„Kluci jsou dospělí a zařezávají v Praze, holka je na gymplu a moc jí to nejde.“

„Ale radost – máte z nich radost.“

„A proč by ne? Někdy mě něčím nakrknou, tak jako ve všech rodinách. Normálka.“

„Chtěla jste všechny tři?“

„Po druhým klukovi jsme si řekli, že nám to bude stačit. Sedm roků nato jsem do toho vlítla.“

„Máte vnuky?“

„Ještě to tak.“

„Ale chcete je.“

„Na to je dost času. Hele – tobě máma něco řekla?“

„Prosím?“

„No jestli ti říkala něco o mně. Nějaký rozumy.“

„Proč myslíte, že by mi něco říkala?“

„No když tě za mnou poslala, musela ti něco říct.“

„Neposlala mě za vámi. Požádal jsem ji, aby mi pomohla s tou prací, aby mi poradila kandidáty na dotazník. A tak vytipovala pár svých známých z práce. Vy jste jednou z nich, a protože jste ochotná odpovídat, jsem tady. Nic jiného za tím není, věřte mi to.“

„Tak dobře. Fakt nechceš cigaretu?“

„Fakt ne. Máte všechny své děti se svým mužem?“

„Cože?“

„Jenom se ptám.“

„No to se ptáš dost blbě.“

„Neptám. Je to jen otázka, vy jenom odpovíte.“

„Ty mi chceš naznačit, že jsem mu zahejbala.“

„Ne! Jenom se ptám.“

„Chceš mě vydírat, nebo co?“

„Prosím vás.“

„No co to má znamenat?“

„Podívejte se – jestli jste si to celé rozmyslela, tak stačí říct a já půjdu.“

„Ale no tak. Co se hned ježíš?“

„Jak můžete něco takového vůbec říct? Proč bych vás vydíral? Vždyť jsem vám to přece vysvětlil: je to anonymní rozhovor, jste žena středního věku a tím to končí. Vydírání... Absurdní nápad. Navíc jste nezmínila nic, co by vám mohlo uškodit. Je ale jasné, že všechny otázky mít připravené nemůžu, prostě reaguju na to, co mi říkáte. Já už nevím, jak vás přesvědčit, že v tom není nic zlého.“

„Uklidni se, na kázání seš trochu mladej. Chtěla jsem se jen ujistit, to je všechno. Klídek. Tak pokračuj.“

„Musíte říkat pravdu, už jsem vám to vysvětloval do telefonu. Jinak by to nemělo smysl. A nebojte se, nikdo ty odpovědi zpytovat nebude.“

„Zpytovat – pěkný slůvko. Dobře. Tak mě teda zpytuj.“

„Ale nezdržuju vás...“

„Ne! Dělej. Ptej se.“

„Musím tedy zopakovat svou předchozí otázku: počala jste všechny své děti se svým mužem?“

„Ne.“

„Ne?“

„Ne. Slyšíš dobře – ne. Holka má jinýho otce.“

„Váš muž o tom ví?“

„Šílíš? Bylo to na dovolený. Kluky hlídala babička a my byli na rekreaci v Tatrách. V sobotu večer byla zábava. Ten můj ale odmítl tancovat. Tak jsem tancovala s jedním Slovákem. Manžel šel spát.“

„A vy jste šla spát s tím Slovákem.“

„Co si to dovoluješ?“

„Promiňte. Jenom to domýšlím. Bylo to tedy nějak jinak.“

„Kristepane, tohle snad někdy udělá každé, ne?“

„Prosím?“

„Každé to někdy zkusí vedle.“

„Ted' vám nerozumím.“

„To vidím. Přece jinde. S jiným. S jinou. A nevykládej mi o svatejch výjimkách, buď tak laskav.“

„Aha. Vy jste se mstila svému muži, protože jste věděla o nějaké jeho nevěře.“

„Ale houby. Ten by se na to nezmoh.“

„Proč ne?“

„Proč ne? Proto.“

„Hádám, že v sexu nevyniká. Nebaví ho to. Nevyhovuje.“

„Teda ty to umíš podat. Ale víš, že se pleteš? On je úplně normální, náhodou. Úplně normální tlustej chlap. Tlustej, ale funkční.“

„Takže s ním stále spíte.“

„Občas. Vy mladý si myslíte, že v padesáti spolu lidi nepíchaj, že jo?“

„K tomu se neumím vyjádřit. Ani nechci. Ale rád bych se zeptal na důvod té nevěry. Říkáte, že tělesná neukojenost v tom nebyla.“

„Hele, já si naleju fernet.“

„Beze všeho.“

„Chceš taky?“

„Děkuju, nechci.“

„Děkuju, nechci – to jste celý vy. Úplně jak naše holka. Já káča jí upeču sekanou a udělám bramborovej salát, co měla tak ráda, když byla malá, a ona: děkuju, nechci. Tím to pro vás hasne. Aspoň že to pak zdlábně ten můj.“

„Takže ji oba, vy i váš muž, vychováváte stejně jako své starší děti. Neděláte mezi nimi rozdíl.“

„Není důvod. Je to naše dítě a hotovo. Co mi to podsouváš?“

„Nic. Proč jste se vyspala s tím Slovákem?“

„Protože skvěle válel tango.“

„...“

„No co je?“

„Slyšel jsem dobře? Protože skvěle válel tango?“

„Co se jevíš? Byl velkej a ramenatej a uměl úžasný tango. Kroutíš mi tady hlavou jak předseda kárný komise.“

„Promiňte. Neměl bych vůbec reagovat. Je to moje chyba. Ten rozhovor měl být naprosto neutrální. Já to teda vořu.“

„A co tě tak vzalo?“

„Nemůžu to pochopit. Vy jste se vyspala s cizím chlapem jen proto, že úžasně tančil tango?“

„A je to snad málo? Kdo dneska umí tango? Ani tenkrát neuměli.“

„To je asi pravda. Ale mně ten důvod připadá, s prominutím, ubohý.“

„Ty seš tak upřímněj, žes mě přímo nakazil. Tak koukni, já ti něco řeknu: byl v tom i vztek na toho máho, protože se mnou nikdy netancuje.“

„Takže soulož ze vzteku na netančícího partnera.“

„Ale ne! Nechápeš to. Představ si ten večírek, muziku, tlumený světla. Byla to dovolená, pila se borovička. A najednou do toho chlap jak hora, kterej se k tobě tiskne jak o život. Proč se tomu bránit? Proč si to nechat ujít?“

„Já nevím.“

„Tak vidíš.“

„Proč jste nepoužili kondom?“

„Chm. Běž se bodnout. To by se úplně pokazilo. To bylo úplně bez příprav, rozumíš? Neplánovala jsem to, vlastně to ani nevěra nebyla.“

„Neúmyslná nevěra.“

„Přesně to.“

„Něco jako neúmyslná vražda?“

„Ha-ha-ha. Vtipnej jak svatoborská vopice.“

„Pardon. Vraťme se k té noci – nepoužili jste kondom, aby se to, jak říkáte, nepokazilo. No jo. Ale to jste se taky mohla od něho nakazit. To nebylo opatrné.“

„Ale aspoň jsem si užila, víš? Vy mladý jste někdy opatrný až moc.“

„Taky nemáme tolik nemanželských dětí.“

„Moje jsou všechny manželský.“

„Aha. No jo, vlastně.“

„Hele – máš vůbec holku?“

„To sem nepatří.“

„Co by ne? Sám seš zvědavej jak fízl, a já nesmím? Tak máš holku, nebo nemáš?“

„Mám. Anebo vlastně nemám.“

„Tak jo, nebo ne?“

„Rozešli jsme se.“

„Když to říkáš takhle, dals kopačky ty jí, co? Jinak bys totiž řek, že tě nechala.“

„Máte pravdu, nechal jsem ji já.“

„Špatně držela?“

„Prosím?“

„Nemehlo v posteli. Mokrej hadr. Suchá švestka. Leklá ryba. Mrtvá živá.“

„Tak to se pletete. V tomhle byla jednička.“

„Ale. A ty bys to poznal? A pročs ji teda nechal?“

„No proč. Počítali jsme už moc jeden s druhým, víte? Já si byl jistý jí, ona mnou, vytratilo se dobrodružství. Začali jsme dodržovat pravidla.“

„Nejlepší cesta k oltáři.“

„Ano, pěkně umetená. Proto jsem odešel.“

„A ona?“

„Nesla to těžce.“

„Aby ne. Udělal jsi z ní idiotku.“

„Vysvětlil jsem jí to. Řekl jsem, že to není její vina.“

„Že to je tvoje vina.“

„No.“

„A ona ji dodnes hledá na sobě. Proč jsi s ní radši nezůstal?“

„Protože jsem se zamiloval do jiné. Ale ta mě nechtěla.“

„Když nedá druhá, může dát první.“

„To nejde. To já nedokážu takhle brát. Já teda ne.“

„Pán je poctivka, co? Zatímco já – já jsem klidně chrápala se Slovákem.“

„Chraň bůh, takhle to nemyslím. Omlouvám se. Mám se ptát a nehodnotit.“

„Tak vidíš, jak je to příjemný.“

„Jestli chcete, můžeme toho rovnou nechat.“

„Ale di ty. Ty máš taky hned u prdýlky ohýnek. Jéžiš... Promiň, nějak mi to pití vlezlo do hlavy. Hele, co si dát malou přestávku? Mám spoustu času. Nechceš večeři? Ten můj přijde dneska až v jedenáct a holka dorazí bůhví kdy.“

„Večeři nechci. Vrátil bych se k těm otázkám, když dovolíte.“

„A já ti naleju, jsi nějaký bledej. Na zdraví!“

„Na zdraví.“

„Nechutná?“

„Ale jo. Takže máte dva syny se svým mužem a dceru se slovenským tanečníkem.“

„Hm. Tak nějak.“

„Byla jste svému muži nevěrná i jindy během manželství?“

„Ne.“

„Je to pravda?“

„Je.“

„A jak to bylo předtím?“

„Myslíš před svatbou?“

„Před svatbou. Kolik jste vystřídala partnerů?“

„Jak to mám vědět? Máma ti o mně říkala drby, vid’?“

„Vůbec nic. Kolikrát to mám opakovat? Ona o vás nic neví, jen to, že děláte ve stejném podniku, že máte rodinu a že jste stejně staré.“

„Dobrý, dobrý. Tak co chceš vědět?“

„Kolik partnerů jste vystřídala, než jste se vdala.“

„Když já už nevím. Dva? Nebo tři.“

„Přece si je musíte pamatovat, prvního určitě. Kolik vám bylo?“

„Co je ti po tom?“

„Mně nic, ale píšu tu práci.“

„No vidíš. Vůbec nevím, k čemu ti budou takový hovadiny.“

„Mohl jsem rozeslat různým ženám ve středním věku dotazník a pak jenom zpracovat odpovědi. Aby se vidělo, jak to chodilo tehdy a jak je to dnes. Jestli v tom jsou rozdíly. Jenomže já na tenhle způsob nevěřím.“

Potřebuju mít toho člověka před sebou. Vidět tu tvář, kam se vepsala minulost.“

„Tak jo. Řeknu ti to. Bylo mi patnáct, skoro šestnáct. Nechala jsem se o to připravit schválně, protože už jsem byla poslední ze třídy.“

„Poslední?“

„Rozhodně jsem nebyla první. Ten kluk měl v naší čtvrti takovou pověst.“

„Jakou?“

„No že o to připraví každou, která si přijde. Bylo nás za ním několik, abys věděl. Já sama vím aspoň o čtyřech dalších.“

„Dobře, ty další sem nepleťme. Po tomhle prvním klukovi tedy přišel druhý.“

„Když ten první byl takovej debil! Ale ten druhý byl slušnej, chodila jsem s ním skoro dva roky. Myslela jsem, že si mě veme, ale odjel štu-dovat do Moskvy a s láskou byl šmytec.“

„Nechala jste ho vy?“

„Bylo to vzájemný. Chodila jsem tancovat, tam byla taková stálá par-ta, co se kolem ní všechno točilo, a já se k ní přidala.“

„K partě kluků?“

„Byly tam i holky, ale dost se střídaly. A můj amant trčel v Moskvě.“

„A vy jste chodila tančit a poznala svého budoucího muže.“

„Kdepak. To bylo až moc roků nato. Nejdřív jsem se potřebovala vy-blbnout. Uklidnit.“

„Jak se to dělá?“

„Prostě uděláš pár bot a je to.“

„Myslíte chyb? A jaké chyby jste dělala?“

„Hele, to by zatím stačilo. Začíná mě bolet hlava.“

„Tak už nepijte.“

„Ty mě chceš dirigovat?“

„Nechci, ale pít fernet před večeří mi nepřipadá jako dobrý nápad.“

„Nevíš, co je aperitiv.“

„Vysvětluju si to slovo jinak.“

„Jo ty si to vysvětluješ. Hm. Na mě chytrýho dělat nemusíš.“

„Chci jenom dokončit ten rozhovor.“

„A proč se teda pořád ptáš jenom na postel?“

„Neptám se jenom na postel. Ptám se na život ženy ve středním věku.“

„Je mi to jasné: vyzpovídáš typický ženský ve středním věku a pak z toho vykouzlíš statistiku.“

„Nevím, jestli jste typická. Typický počet sexuálních partnerů během života je pět až sedm.“

„Tolik, jo?“

„Na celý život to není tak moc.“

„Mně to připadá přehnaný.“

„Statistiky zase tak nepřehánějí.“

„Statistiky kecaj.“

„Já ale žádnou statistiku nedělám. Dělam jen rozhovor s několika ženami středního věku a vy jste jedna z nich.“

„A kolik nás vlastně je? Pět až sedm, jo?“

„Vlastně ano, mám vás zatím na seznamu sedm. Vidíte, to jsem si neuvědomil. Je to náhoda.“

„A tys jich měl kolik?“

„Prosím vás, to sem opravdu nebudeme tahat.“

„Ale já to chci slyšet, jinak neřeknu už ani ň.“

„Ach jo, tak dobře. Měl jsem jen jednu.“

„Jednu? To má být ta, cos ji nechal?“

„Ano.“

„A jinou nemáš?“

„Zatím ne.“

„Hele, že ty seš vlastně na kluky?“

„Nejsem.“

„Takovej hezkej mládenec. A bez holky.“

„Ono zas není tak snadné nějakou sbalit, to jenom připadá vám, lidem vašeho věku.“

„Co povídáš? Zrovinka ty jich můžeš mít, stačí lusknout.“

„Tak až se mi nějaká zalíbí, já lusknou. Když dovolíte – proč jste si vybrala právě toho svého muže a ne jiného?“

„No to je mi otázka. Proč. Měla jsem v něm přece jistotu, ne?“

„Jistotu?“

„Jistotu. Přesně to, co ti vadilo na tý tvý holce.“

„A myslíte, že měl jistotu on ve vás?“

„No jasně.“

„Tak proč jste mu zahrnula?“

„Protože si byl jistě až příliš.“

„Aha!“

„Jaký aha? Co mi tady vykřikuješ? Co mi naznačuješ? Aby ses nepotento.“

„Bez obav. Kolik mužů jste vlastně měla před ním? Byli jsme u toho?“

„Vždyť jsi to uhádnul sám – pět až sedm. Možná osm.“

„Jestli se nepletu, říkala jste dva nebo tři.“

„To jsem neříkala.“

„Mám vám to přehrát?“

„Tak jsem se spletla, no. Ty taky musíš furt nahrávat. Dřív jsme si všechno zapisovali a taky to šlo.“

„Prosím vás, už nepijte.“

„A co bych nepila? Když nepiješ ty, budu pít já.“

„Vrátí se děti.“

„Cha! Děti! Mí kluci jsou starší než ty.“

„Nebo se vrátí váš muž. Bude si myslet, že jsem vás opil.“

„Ba ne. Ten moc dobře věděl, že někoho čekám, a zdejch se do hospody.“

„Vy jste mu o mně řekla?“

„Řekla jsem, že přijde na návštěvu Zdena, tu on nemůže vystát. Dobrý, ne?“

„Proč nemůže Zdena vystát?“

„Protože si z něj Zdena dělá srandu. Ale to jenom proto, že sama žádnýho mužskýho nemá.“

„Takže jste mu o mně zalhala.“

„Jo. Ale já lžu jen výjimečně, jasný?“

„Jasný. Jinak o vás ví všechno?“

„Samo sebou.“

„Pravdu, prosím.“

„No. Úplně všechno neví.“

„Všecko tedy ne. A co neví?“

„No třeba co jsem před svatbou dělala v Praze.“

„Proč zrovna tohle neví?“

„Hádej, hadači.“

„Nic mě nenapadá.“

„To se nedivím. Tak já ti to povím, když to chceš vědět. Před třiceti rokama si samotná holka v Praze ani neškrtila.“

„Ne?“

„Ne.“

„Nechápu proč. Co všechny ty studentky v kolejích? A co myslíte tím ,neškrtila‘?“

„No kam by asi šla? Ke komu? Leda šlapat chodník. Studentky to měly lepší, ale já na vejšku nešla.“

„Ale měla jste práci. Tenkrát museli všichni do práce.“

„Vidíš. A já musela i nemusela.“

„Nerozumím. Můžete to vysvětlit?“

„Ty seš fakt svatojánskej. Tak hele – i já měla flek. Normální poctivej flek. V masně.“

„Masna přece není nic špatného.“

„To bych prosila. Jenomže já nejsem vyučená řeznice. Šla jsem prodávat do masny, protože tam bylo volný místo. Do masny v Jindřišský ulici.“

„Pořád mi nedochází, proč byste něco takového měla tajit svému muži.“

„Tohle on ví. To ostatní ne. S tím platem bych totiž sehnala akorát mizernej podnájem někde v Hrdlořezích.“

„A vy jste chtěla bydlet líp.“

„Která by nechtěla?“

„A kde jste bydlela?“

„Na podnájmu, to se rozumí. Jenomže v Pařížský.“

„A přitom váš plat...“

„No vidíš, konečně se ti rozumek probral.“

„Snad jste...“

„Ty mě chceš urazit.“

„Promiňte. Člověka to napadne, ani neví jak. Omlouvám se.“

„Dobrý, dobrý. Tak podívej – chodila jsem ke klukům z akademie. Tomu snad rozumíš, ne?“

„Ke klukům z akademie? Ti měli peníze?“

„Měli.“

„A to vám je dávali jen tak?“

„Ty seš kočička, fakt.“

„A za co vám tedy platili?“

„No přece za to, že jsem byla ozdobou jejich večírků.“

„Tak ozdobou... Začíná mi to docházet.“

„To sotva. Já nejsem žádná děvka, jasný? Ani tenkrát jsem nebyla. Prostě jsem jim stála modelem, to je poctivý, ale jindy jsem dělala i něco víc.“

„A co?“

„Někdy jsem jim dělala striptýz. Šlo mi to náramně. To přece není nic hroznýho. Já jsem vždycky ráda tancovala. Měli perfektní desky s italskou muzikou. Bylo to nádherný mládí. Fakt bezva. Akorát že to tak rychle uteklo. Hm. Vlastně je to dobře.“

„Pane jo. Divila jste se, že jdu zrovna za vámi, a přitom máte tak bohatou minulost. Kam se na vás hrabu.“

„Ty buď rád, že žiješ dneska.“

„Myslíte, že je to lepší?“

„Vyřádilo se jich na mně ten první večírek pět.“

„Cože? Co to povídáte? A proč pláčete? Vy jste moc pila.“

„Ještě ne dost. A slyšíš dobře. Bylo jich pět. Opili mě vermutlich a pak se u mě střídali jak dělnasové u píchaček.“

„Ne. To je... Strašné.“

„To je.“

„Musíte toho dodnes litovat.“

„To si piš. Podruhý jsem si vymínila, že budou jen tři.“

„Vy jste tam pak šla znova?“

„Jeden z nich měl tuzexovýho fotra, zvíře v zahraničním obchodě. Jezdil ve sportovním autíčku. Jednou mě vzal na Matějskou. Může to-
muhle venkovská holka odolat?“

„Je mi to líto.“

„Hovno je ti líto! Víš, jak to je líto mně?“

„Kdybych tohle věděl...“

„Tak bysem sem nechodil? Ty seš fakt dáreček. No ty seš snad
z televize.“

„Já už ten diktafon radši vypnu.“

„Ne ne, jen ať to pěkně slyší. Potřetí jsem si vymínila, že budou jen dva.“

„Potřetí? Panebože.“

„Přesně tak, i já ho volala! Na tom třetím mejdanu byli jen dva, ale
dali si podmínku, že si mě vemou najednou.“

„Oni dva s vámi... současně.“

„Jeden zepředu a druhéj zezadu. A co. Vydržela jsem to. Mohla jsem
bydlet v Praze. V Pařížské ulici. Víš, co to bylo? Máma s tátou za mnou
jezdili na neděli; oni ke mně, ne já k nim! Chovali se u mě jak v kostele,
měla jsem vlastní cibulák, a když se mi nechtělo vařit, vodila jsem je
k Pavoukovi na fondue.“

„Teda. Ale ano. Já to chápu. Chápu vás a asi vám i rozumím. Pokud...
Vám to vlastně stálo za to. Asi ano.“

„Kurva nebud' tak chápávej! Při čtvrtým mejdanu už jsme byli jen
dva. Já a ten bohatej kluk.“

„Aha. Takže co? Takže to nakonec dobře dopadlo?“

„Ne. Moc dobře to nedopadlo. Něco mi totiž ten hajzl udělal.“

„Co vám udělal?“

„To nemůžu říct.“

„Jak to? Ted' už musíte! Je to všechno v diktafonu. Tohle přece ne-
můžete vynechat. Prosím vás.“

„Ne. Tohleto neřeknu, i kdyby mě mučili.“
 „Ještě vám naleju.“
 „Najednou! Už nechci.“
 „Co je vám? Zase pláčete. To jsem nechtěl.“
 „Nikdy jsem nikomu o sobě neřekla tolik jako tobě, ty troubo.“
 „A přece jste neřekla úplně všechno.“
 „Milej zlatej, úplně všechno se nikdy říct nedá.“
 „Asi máte pravdu. Promiňte.“
 „Proč se pořád omlouváš? Jsi trapnej.“
 „Nechtěl jsem vás uvést do rozpaků.“
 „Naopak, mladej. Ani nevíš, jak je mi dobře. Koukni – abrakadabra, a kde jsou slzičky? Slzičky jsou fuč.“
 „Vy se usmíváte.“
 „Jak vidíš.“
 „Vám se ulevilo!“
 „Jo! Díky tobě, kamaráde. Konečně je to venku. No těbůh.“
 „Myslím, že to můžeme ukončit.“
 „Hele, já ti za odměnu ukážu tu jizvu, jo?“
 „Jakou jizvu?“
 „Tu, co mi udělal.“
 „To radši ne.“
 „Neblni, už je to dávno zahojený, zažívali to na Františku. Ale musím si sundat kalhoty; nevyděsíš se, že ne?“
 „Já už bych radši šel.“
 „To můžeš, ale až potom. Říkal sis o pravdu, máš ji teda mít.“
 „Tak na shledanou.“
 „Sed', povídám! A ty oči nech otevřený!“
 „Já je mám otevřený.“
 „Tak se mi líbíš – růžovoučkěj jako nemluvně. Ted' dávej bacha. Následuje veliký, ve-li-ký odhalení. Tři, dva, jedna – teď!“

2003

Smrtečka

Byla to kamarádka, i proto jí to navrhl. A zase s nikým nechodil, to byl druhý důvod. Znali se od střední školy, vídali se tak jednou do roka a vždycky se spolu opili. Kdysi se mu líbila, a přestože v posledních letech začala kynout, pořád se na ni rád kouknul, když se její modré oči nedívaly. I teď v obchodáku. Smála se, protože do sebe vrazili ve stejném patře jako před třemi roky, taky uprostřed léta. Tehdy ho napadlo, že spolu oslaví narozeniny, ale vymluvila se. Tentokrát návrh zopakoval a ihned přikývla. Za týden mu bude třiatřicet, stejně jako jí. Dohodli se na oslavě v přírodě.

Neušlo mu, že se jí maličko třesou ruce. Když pili druhé espresso, spolkla červenou pilulku, prý na uklidnění srdce, a objednala dvakrát martini. Zeptal se, jestli by výlet neměli odložit. Odpověděla, že se nemůže dočkat; od jara nevypadla z města a v plicích má černou asfaltku. Schovala cigarety do kapsy. Vytáhla z pouzdra bílou pilulku a nabídla i jemu. Zavrtěl hlavou, tvářil se překvapeně. Usmála se, protáhla se, přimhouřila oči. „Neboj, je to jen mentolka.“ Dívala se na něj zálibně, podobná perské kočce, a v očích teď měla napětí, ostražitost. „Musím si dávat pozor na srdce,“ řekla, „musím být ve všem opatrná, ale ten výlet spolu my dva podniknem, takovou malou radost si snad můžu dopřát.“ Na chvíli se odmlčela a pak se mu po kamarádsku, bez příprav a varování svěřila. „Nikdy jsem neměla orgasmus.“

Sešli se na refýži brzo ráno. On nesl batoh, ona jen láhev minerálky – dárek k narozeninám. Ve vlaku si vykládali o práci, popíjeli kafe z termosky. Za dvě hodiny vystoupili v hloučku lidí, kteří nesli proutěné košíky. Po červené zamířili k lesu.

Pěšina se točila pod smrky a jedlemi, blíž k řece se světlounce zelenaly jívky. Mluvili o těch, s nimiž se rozešli. Bodavé vzpomínky měnili v banalitu. Jeden druhému se posmíval, jeden druhého trumfoval zkušeností. Ujistili se, že přesto přese všechno jsou pořád naivní.

Bylo k polednímu, v lese se třepalo vedro, za vzdálenějšími kmeny se třeptila voda. Vzal ji kolem ramen, jasně, byla to kamarádka, ona mu přejela pusou po zápěstí a po prstech. Tohleto kamarádky nedělají. Zasmál se. Objali se bez trémy, jakoby smíření s jedinou logickou věcí, která je dva mohla toho dne potkat, přestože se jí jako kamarádi měli vyhnout. Zajel jí prsty do vlasů, políbil na rty. Zasmála se. Ta pusa chutnala jako od sourozence. Stiskl ji v bocích, stiskl jí zadek. Dýchli si do úst. Aniž by odtrhla rty, vyplázla na něj jazyk. Zjistil, že mu na patro přilípla ocucanou mentolku.

Odpočítali sto kroků od značené stezky a svlékali se cestou. V chůzi jí rozeplnul rifle, ale přes zadnici si je musela stáhnout sama. Posledních pár metrů šla v kalhotkách, on chvátal za ní a cpal odhozené svršky do batohu. Vybrali si vyšší podrost a svalili se na měkkou zem. Přísahal, že nemá kondom ani AIDS. Pochlubila se očkováním proti klíšťatům. Vylovil z ruksaku pláštěnku a prostřel ji pod ni. Zvedla nohy a zkrřížila kotníky. Vsunul jí prsty pod kalhotky v rozkroku a stáhl je.

Šlo to rychle. Seděla na něm, houpala se, dlaněmi mu svírala ramena. Náhle se narovnala v zádech a strnula, cuklo jí v koutcích úst, ruce jí vystřelily k prsům, otevřela překvapené oči. Třásla se jako osikový list. Potom ho chytila za zápěstí a sevřela je, až to zabořelo.

Poznal, že to na něj nehraje. Že je to doopravdy. A že to bylo snadné jako... snadné jako vražda, napadlo ho. Ušklíbl se tomu, plácl ji po zadku.

Přestala se třást. Civěla na kořeny smrku, o něž se opíral hlavou. Viděla jen ten strom. Milenec pro ni přestal existovat. Viděla bůhvíco.

Zakomíhal dlaní před jejím obličejem, dokonce zaluskal prsty. Uchopil ji za lokty a jemně ji od sebe strkal. Nešlo to. Zasmál se. Malá smrt, řekl nahlas. *Petite mort*. Teď je ti smutno a návrat tě může zklamat, dodal tišeji. Smrtečka malá jak moucha, která za chvíli odletí. No tak, hejbní se už. Ale třiatřicetiletá žena na něm nadále seděla jako noční můra oslňená poledním sluncem. Na kůži se jí tetelily stíny. Oči se nepohnuly. Na oblém rameni přistál ovád a přešel k podpažní jamce.

Zkusil z ní vyklouznout, ale nevyklouzl. Sevření jejích útrob už nebylo příjemné. Bylo bolestivé. Tleskl jí těsně u ucha. Ovád odletěl, ale ona se nepohnula. Štípl ji do zadku. Nejdříve slabě, pak surověji. Nezabralo ani to. Vězel v ní jako ve svěráku. Svěrák se pozvolna utahoval.

Zmáčkl jí dlaněmi obě pŕlky. Oběma prostředníky natrefil kruhový sval uprostřed a stiskl ho. A jako by v ní něco ruplo, páteř jí povolila, záda se nahrabila, z tváře zmizelo napětí. Ulehčeně se usmál a vysoukal se z ní. Pak stačil jen vzhlédnout a uhnout stranou, aby ho nezavalila hora bílého masa. Hlava udeřila o kořen. Oči zůstaly široce rozevřené, modré duhovky oblepilo jehličí.

Stál nad ní, chvatně se oblékal. Připadal si zranitelný jako srnec. Sklonil se k přítelkyni, poslouchal její dech a zdálo se mu, že opravdu něco slyší. Zašátral po tepu, foukl jí do plic pár litrů vzduchu, zacvičil s ní obligátní prosná a s vypětím všech sil ji posadil. Ale zhroutila se jako loutka. Kůži na zádech měla otlačenou, paže a nohy prokvetlé modrofialovými žilkami. Sinavá kůže se rosila potem. Pro zděšené oko znamení smrti.

Vojenskou lopatkou, kterou neměl, by to trvalo deset minut. Víčko od termosky si vyžádalo dvojnásobek. Pomátl se. Zešílel, posedlý jistotou, že si to soud vysvětlí jako vraždu. Pod pŕlmetrem měkké pŕdy narazilo víčko na skálu.

V jehličí se kupila podlouhlá mohyla. Obával se, že tělo je pod příkrovem patrné. V některých místech se hlína propadala, jinde se dělaly boule. Zrovna přinesl náruč klestí na jemný kosmetický finiš, když zaslechl za zády zapraskat větvičku. Přiskočil ke stromu a opatrně vyhlédl směrem k cestě. Nemýlil se. Blížil se houbař.

Lehl si pod kapradí. Sledoval, jak chlap v zelené hučce šátrá před sebou sukovici, natrefí na tři bílé houbičky mezi kořeny stromu, skloní se k nim, zkoumá, jestli to nejsou lišky anebo nezvykle tučná kuřátka, dokonce do nich št'ouchne holí a pak se odvrátí, aby šel dál. Tři sinavé bílé prsty mu z jehličí přejí št'astnou pout' lesem a dobrý úlovek.

Ještě byl v dohledu, když se víčko od termosky zakouslo do hlíny a začalo ji odhazovat jako pes, který se vrátil pro ukrytou kost.

Kalhotky jí navlékl snadno. Nohavice riflí natáhl kousek nad kolena, dál je maso nepustilo. Nabyl podezření, že stehna při pobytu pod zemí snad ještě ztloustla, a žasl nad tím, že ještě přede dvěma hodinami je obepínaly džíny o několik čísel menší. Když jí navlékal tričko, nestrefil správný otvor a vecpal hlavu do krátkého rukávu. Dostat ji ven bylo peklo, nakonec tričko rozřezal švýcarským nožíkem. Rozhodl se, že ji nechá tak, jak je, pouze v kalhotkách. Zvedl ji do sedu, opřel o strom, dřep si k ní, levačkou sevřel obě zápěstí, pravačku podsunul pod zadnici a ramenem ji nabral pod břichem. Převážil tělo na sebe. Udělal šest baletních úkroků, mrtvé labuti se zhoupla hlava. Pak našel rovnováhu a v předklonu, s břemenem na plecích doklopýtal k řece. Břeh tu vystupoval půl druhého metru nad hladinu. Zaklekl na něm jako mohamedán. Žena se mu převalila přes hlavu a svezla se po svahu do vody.

Přikradl se na místo činu. Kalhoty a cáry trika zmuchlal do kuličky a strčil je na dno batohu. Rukama zahrabal chvilkový hrob. S uspokojením si prohlédl kamufláž. Potom ho napadlo, že by měl zamaskovat břeh, kde se zbavil těla.

Vrátil se k řece. Spatřil ji uprostřed proudu, zaklíněnou mezi dva bílé balvany. S rozhozenýma rukama a zakloněnou hlavou vypadala, že se opaluje nahoře bez.

Svlékl se, vběhl do vody a plaval k ní. Řeka byla tady na horním toku studená. Zkusil nohama hloubku. Vody bylo místy po kolena, jinde po pás a v některých proláklínách až k ramenům. Vylovil ze dna plochý kámen o něco větší než pštrosí vejce, na jedné straně oblý. To by mělo stačit. Vyvlékl ji z pasti na hladině, prsty na nohou nahmatat ve dnu mezi balvany dolík, přitáhl si ji po vodě a položil kámen na její břicho. Sledoval, jak se potápí. Měla otevřené oči, všechno jehličí z nich vymyla voda. Modrý pohled ho provázel ještě z metrové hloubky, říkal mu sbohem spolu s bublinami, které jí stoupaly od úst jako výčitky. Jakmile dosáhly hladiny, přestaly existovat.

Vynořila se o pět metrů dál, zploštělé pštrosí vejce zůstalo na dně. Odplouvala, unášena bystrým proudem. Podivil se, že se odmítá potopit. Ale pro mrtvolu přece platí jiná pravidla, nebo ne? Sám si ve vodě

připadal jako betonová tvárnice. Vydal se za ní malátným kraulem a pomalu ji doháněl. Když se dostal do hlubší vody, kde už nestačil, zmocnil se ho vratný proud a dorejdoval s ním stranou, do stinné zátoky pod korunami olší a vrb.

Vytáhl se na nízkou větev, jako provazochodec dotápal na tenký konec a šipkou se vrhl za odplouvajícím masem. Ale mělo před ním velký náskok a plavat ve vrtkavém proudu nebylo pro živého bezpečné. Taky se rozpomněl, že na břehu nechal své šaty a tlumok plný usvědčujících důkazů. Takže zase zpátky.

Uháněl podle vody s batohem na zádech, uskakoval před pařezy, klestil si cestu houštinami. Konečně ji předhlonil. V tomhle úseku byla řeka mělká, tělo se v ní otáčelo jako střelka zmatené buzoly a pořád nechtělo dolů. Házel po něm kamení, ale nestrefil se. Putovalo od balvanu k balvanu, ale žádný je nedokázal nadlouho zadržet.

Běžec na břehu se zaradoval, když kousek před sebou spatřil louku. Přeskočil padlý kmen, vyhnul se mýtince s maliním a vběhl do borového háje, za nímž už louka začínala. A zde zůstal stát, jako by do něho uhodilo. Za sosnami už nerostly stromy, jenom ostřice, a když přes ni přehlédl k říční zátočině, nad níž se opět ježil les, uviděl tři rybáře. Dřepěli na skládacích stoličkách a pozorovali splávky.

Na dlouhé rozhodování nebylo kdy. Znova se dal do běhu. Mířil přímo k nim. Když byl v půli cesty, nejbližší rybář ho zmerčil a vyskočil na nohy. Po něm jeho kumpáni. Dívali se, jak se k nim žene desperát s ruksakem a mává pažemi jako lopatkami mlýnského kola. V pravačce třímal termosku, v levačce klacek.

Odhadl, že všechny tři neobere, ale dva mu bohatě postačí. Vylekal je. Když se po nich ohnal klackem, ustoupili a začali na něj řvát. Mrsknul po nich termoskou, rychle se sehnul, vytrhl první prut z vidlice, totéž udělal s druhým a dal se na úprk. Ne podle vody, ale pryč od ní. Oba okradení popadli své vlasce, ale proklouzly jim mezi prsty, a tak je pustili, než se jim do dlaní zabodnou háčky. Vyrázili za šilencem. Jen oni. Ten, co měl štěstí, se za nimi sotva podíval a začal navíjet. Pak složil prut, posbíral nádobíčko a chvátal k okrové škodovce zaparkované

na cestě. Bílého těla, jež tváří k nebi proplulo kolem, si všimnout nestačil.

Za loukou se háčky zasekly do první borovice a oba vlasce praskly. Zloděj odhodil pruty do mlází, přesvědčil se, že rybáři si pro ně jdou a on už je nezajímá, a širokým obloukem ve směru proudu se vrátil k řece.

Našel ji až před městečkem. Seděla uprostřed jezu, a přestože si jí všímali lidé přecházející po lávce poblíž, nikdo se nad ní nepohoršil. Jak se řece podařilo vysadit ji tam, to mu do smrti bude vrtat hlavou. Zdálo se, že boubelatá Viktorka opalující se jen v bílých kalhotkách si ze zvědavých pohledů nic nedělá. Hřadovala tam jako opilá rusalka, světlovlasá hlava jí padala na prsa a páteř se bortila na všechny strany, proud tělo tlačil dopředu, ale břevno pod zadnicí je drželo na místě, nohy se komíhaly ve vodopádu, ach jak rafinovaná je hra vody s člověkem. Najednou nemohl uvěřit, že jeho dlouholetá známá a chvilkové vzplanutí není v deliriu, ale po smrti.

Voda ho čapla za kotníky, když se krok sun krok vydal po břevně doprostřed řeky. Vpravo měl vodu temnou, rovnou a klidnou, vlevo svislou, bílou, padající. Nevěděl přesně, která strana je nebezpečnější. Došátral se k dívce, obkročil ji a popadl v podpaží. Provlékl jí ruce pod prsy, zaklínil prsty do sebe a z posledních sil to poddajné ženské tělo zdvihl. A už je nestihl pustit.

Svezli se spolu po klouzačce vody a na dně je otloukl kamenný vlnolam. Ztratila se mu. Semlel ho spodní proud a málem ho utopil. Vysál z něj všechen vzduch a napumpoval ho řekou. Ta ho pak vyplivla a on plival ji.

Otevřel oči. Opodál stál zrušený mlýn, z něhož udělali restauraci. Z terasy na něj vyjeveně civěla skupinka turistů. Ona ležela hned vedle něho, oči obrácené v sloup, vlasy a pusy pokryté pěnou. Od mlýna se připlížila velká světlé srstá kočka, očichala jí hlavu a začala pěnu olizovat.

Mrtvá se probírala. Lekla se kočky. Ohnala se po ní. Spatřila svého malého vraha. V domnění, že je to zachránce, mu padla kolem krku. Vyhrkla: „Tohle se mi ještě v životě nestalo.“

„Jak by mohlo?“ řekl suše a oklepával ze sebe vodu. „Malá smrt – taky smrt.“

A ona řekla: „Miluju tě.“ Klekla si a objala ho.

Co jiného mohla dělat? Dala se do nich zima, tiskli se k sobě v radosti a zmatku.

Společné dobrodružství s malou smrtí je nedobře spojilo. Někdy to tak bývá, podivné přátelství nahradí podivná láska. On se jí vyhýbal, cítil k ní soucit i nechuť. Ona ho zbožňovala. Udělal ji přece, objevil a zachránil, našel její smyslnost a vrátil chuť do života, kdo jiný je víc než on. Věděla dobře, že lepšího muže nepotká.

Když se s ní odmítal sejít, zdvojila dávku tabletek, srdce to těžce neslo.

Když mu zavolala podeváté, tentokrát uprostřed noci, řekl jí tahle slova: „To bylo doufám naposled. Protože jestli mě nenecháš na pokoji, zabiju tě už doopravdy.“

2003

Pražské Jezulátko

Bylo to krátce před Vánocemi. Seděli v knajpě pod řezavou žárovkou. J. neměla hospody ráda, ale T. jinam nechodil. Byl spisovatel, a docela známý, aspoň v okolí střední Evropy. Měl své čtenáře, měl své kritiky. A měl svoje čtenářky. Ty byly kritické zřídkakdy. Některé ho chtěly poznat osobně. Některým se nechal poznat aspoň trochu. Jako člověk nebyl zrovna zábavný, spíš samotář, ale měl i své světlejší chvíle, kdy vzal zavděk společnost. Dívky s ním poseděly u piva a potom nevěděly, co si o něm myslet. Příjemný konverzér nebyl a nechtěl být, aspoň tohle pochopily. A velmi je mátl, že v očích, jež mu v obličejí sedí daleko od sebe, se dřív nebo později objeví nepokryté zklamání, jako by od setkání očekával bůhví co, ale potom se stejně jako v předchozích případech začal nudit. Taky J. tam to zklamání viděla. I ji urazilo.

Potkala ho na autorském čtení na univerzitě. Sehnala si všechny jeho knihy. Požádala ho v dopise, jestli by jí nedal přečíst i to, co nechává nevydané. Vyhověl jí. V druhém dopise ho požádala o schůzku. Sešel se s ní. Tehdy se do něho zamilovala. Proč, ani nevěděla, nechtěla to, zkoušela se toho vlezlého citu zbavit a pak ho přijala jako fakt. T. dělal, že si ničeho nevšiml. Jeho adresu znala, jednou ho sledovala až k činžáku, ve kterém bydlel, ale pak nesebrala odvahu zazvonit, jen stála před domem, vykouřila dvě cigarety a odešla.

Znala všechny čtyři hospody, kde T. s oblibou vysedává. A tenhle večer ho nalezla v lokále na Malé Straně. Pozval ji ke svému stolu, dokonce se tvářil potěšeně. Nakonec proč ne? Je jeho čtenářka. Přihodil poznámku, že hospoda je v tomhle odporném městě jediné místo k přežití.

Mohla to nechat být, ale nenechala. Objednala si pivo a prohlásila, že Prahu má ráda a že by jinde žít nemohla. Podivil se proč – jemu osobně mnohem víc vyhovuje třeba Amsterdam, byl tam na grantovém pobytu pro mladé prozaiky, a kdyby to šlo, klidně by tam několik roků zůstal.

Odpověděla, že Amsterdam zná sice málo, ale pochybuje, že může mít takové kouzlo jako Praha. Zvláště v zimě, zvláště před Vánocemi. Kdyby tak ještě napadl snůh. Tím ale T. dohrála.

„Ty řeči o magický Praze si nech,“ zachrčel na ni přes stůl, do tváře ji zasáhlo pár kapiček slin a pivní pěny. „Dělá se mi z toho nanic. V tomhle zadělaným zapadákově Evropy bude tak akorát něco magickýho, to zrovna.“

Zamžikala proti dotěrnému světlu. Nejlepší vyplavit to brekem. Ale to teďka nemůže. Proč sem vůbec lezla? „Když to tak chceš vidět.“

„A jak jinak to mám vidět, proboha? Koukni na jiný města, jakej maj styl. Praha má prd! Je to jenom taková umělá kulisa pro oko, samej přerostlej barák s našminkovanou fasádou a zbohatlickejma nájemníkama. Ulice plný psích hoven a turistů, co přes ně skáčou. Magická Praha? Podělaná provincie to je. I taková Budapešť je desetkrát lepší.“

J. se nechtěla hádat. Ještě před hodinou s ním toužila chvilku být. Teď ji ta touha možná začínala přecházet. Ale velmi pomalu. „A genius loci? Musíš uznat, že ten tu existuje, že takovejch míst na světě moc není.“

„Na to já nevěřím. To mají lidi akorát v sobě. Některý. Ty něco máš, jiný třeba nic.“

„Já že mám v sobě...?“

„Tak možná ty taky ne – prostě pozorovatel. Citlivka, kterému obyčejnost nestačí a brání se proti ní magickým viděním. Je to jen v očích toho, kdo se dívá, kdo o tom přemýšlí, chápeš? No a o tobě jsem si vždycky myslel něco podobnýho.“

„Kdybys nekecal.“

„Třeba kecám.“

„Já jsem přece taky pozorovatel, jako ty. Jenom se liší pohled, jakým se na město díváme, taky co vidíme – co chceme vidět a co ne. Já Prahu miluju, tak co mám dělat? I když je třeba hnusná. Já prostě vidím tu krásu, stejně jako ty, jenomže ty ji nechceš vidět. Vybíráš jenom ty ošklivosti.“

„Já teď vidím hlavně to, že potřebuju ještě jedno pivo.“

„Koupím ti ho. Ale jenom když uznáš, že mám pravdu.“

„To zrovna. V tom je s tebou ta potíž – moc fantazíruješ. Vidiš věci, který vůbec nejsou. Něco si myslíš, ale skutečnost je jiná. Pane vrchní, budu platit.“

„Můžu tě pozvat? Chtěl jsi to pivo.“

„Dneska ne. Už nemám chuť.“

„Nechod' ještě. Řekni mi, co sis to o mně myslel.“

„Cože?“

„Před chvílíčkou jsi říkal, že sis o mně vždycky něco myslel.“

„To už jsem zapomněl.“

„Aha. Myslel sis, že jsem kdovíjak duchaplná, a ono je to jinak, vid'? Jsem prostě naivní citlivka, co hledá krásu i v kupce hnoje.“

„Záleží na míře fantazie. Pro mě je důležitý nic nikomu nenalhávat, ani sobě ne. O to jde.“

„Ale tohle je krásný město, žádná fantazie! A krásný lidi v něm. A ty mi to nevezmeš.“

„To by mě ani nenapadlo, ale asi bych s tebou dlouho nevydržel.“

„Pěkně děkuju. Ale řekni mi tohle: jak to, že jsou místa, co ti fantazii nastartujou, a místa, co tě k smrti nudí, dokonce odpuzují, he?“

„A ty startéry jsou třeba co?“

„Starobylý domy, středověký sýpky, barokní kostely, hrady, věže, parky, hřbitovy, co chceš.“

„Hm. A ty odpuzovače?“

„Banky, benzínky, metro, paneláky, nákupní centra.“

„Tvůj problém: jsi sentimentální. To zase odpuzuje mě.“ Pokrčil rameny. „Jdu domů.“

Ty ksindle, ty náfuco, ty cynická sebestředná citová mrtvolo, drtila J. mezi zuby. I přes ty nadávky by byla ráda odešla s ním. Přála si, aby se otočil a pokynul jí, tak pojď, jdeme na rande, ukaž mi svoji magickou Prahu. Budem v ní úplně sami.

Dívala se, jak odchází.

„Ty mě tady necháš samotnou?“ řekla v polobreku a kupodivu ji tentokrát zaslechl.

„Já tě tu nemám co nechávat, J. Dělej si, na co máš zrovna chuť.“

„Ale já chci dělat, co ty chceš.“ Nejradši by si dala facku. Ale už to řekla.

Zlomyslně se usmál, vrátil se k ní. „Dobře. Tak si poslechni, co chci: hned teď se běž pomodlit do svého magického místa. Do kostela. Udělej to a někdy mi přijď říct, jaký kouzlo tě potkalo. Bez kouzla mi už nechod' na oči.“ Otočil se a odešel.

Dala si ruce pod bradu. Bože, já jsem blbá. Neschopná blbka. Nikam nepůjdu. Natož do kostela. A za tím pozérem už teprve ne. Marný. Nejhorší je, že tohle pitomý město se mi stejně nelíbí. T. má pravdu. Jen si lžu do kapsy u gati.

Pomalů dopila püllitr, oblékla si bundu a vyšla z vyhráté hospody do sychravého odpoledne. V ulicích se rozsvěcely lucerny. Scházela z Jánského vršku a cítila v hlavě i žaludku, že jí to pivo moc neseslo. Snažila se nevnímat cizince, kteří přijeli do Prahy oslavit Vánoce. Dumala nad tím, jestli sem tyhle tlupy jezdí proto, že je tu pro ně laciný žrádlo, anebo přece jen kvůli atmosféře města – magické atmosféře, jak říkají někteří, i když T. s tím tak hrubě nesouhlasí. Možná jim Praha prostě připadá „cool“. Koupí si tu tričko s nápisem Prague – Czech It Out. Stráví večer v jazzovém klubu. A noc v jednom z bordelů Ve Smečkách. Ale Praha není cool, ať už to znamená cokoli, tím si je naprosto jistá. Praha je tajuplná. Anebo, usmála se mimoděk, sem turisti jezdí, protože se třesou na to, že si tady zadarmo vrznou. Naivní bílí Američani si pořád ještě myslí, že se do nich české holky bláznivě zamilujou a pozvou je do svých postele.

Zatočila se jí hlava. Míjela skupinky hlučných Italů, podroušených Němců a neurvalých Rusů. Rusové se jí zamlouvali nejmén, protože nikdy neustoupili z cesty, aby mohla projít. Razila si cestu davem a ocitla se uprostřed Britů, zoufale hledajících veřejný dům. Děkala, že neslyší jejich otázky, přidala do kroku a obešla hlouček Španělů, utěšujících ženu, které někdo ukradl kabelku. Bulharský kapsář. Rumunský čórky. Anebo cikáni ze severních Čech. Pražák se jim umí vyhnout, turista se nechá napálit.

Došla k řece, podívala se do vody a uvědomila si, že se jí chce na záchod. Rozhlédla se, pod tmavé keře by to snad šlo, ale pořád tu bylo moc lidí. Otočila se a šla zpátky, hledala nějakou hospodu. Jenomže došla ke kostelu.

Stála pod kamenným schodištěm. Vedlo na terásku s balustrádou, nad níž se zvedal chrám s obrovským průčelím. Vystoupala po schodech a stanula u dveří, byla tu spousta lidí. Ještě než vešla, nahlédla do uličky po straně budovy, vedoucí nejspíš někam do dvora. Tam by to možná šlo. Za zavřenou mříží branky vypadala ulička tmavá a opuštěná, ale její stinná úžina J. naháněla strach. Vzkročit tam, odskočit si za kostel – jenom když bude nejhůř. Rychle vešla hlavním portálem do chrámu. Ano. Tohle byl bezpečnější vchod.

Těšila se na teplo, ale v zatuchlé, namačkané lodi se skoro nedalo dýchat. Namočít malíček do kroupky, našikmo přejít obočí a potom se povrtat v nose, ta voda páchne, šáhly si do ní tisíce prstů no a já teďka taky. Tlačit se s turisty o kousek místa, panebože, to si ani nemůžou sundat baťoh. Vdechovat kadidlo a skrývat nos do šály. Aspoň že světlo je vlídné, žluté a měkké, nic víc než prosvětlený stín, a přece krásné, kostelní světlo provoněné kadidlem.

Podívala se po lidech kolem sebe. Nikoho ani nenapadlo se modlit. Všechny pohledy, všechny naděje se upíraly k figurce Jezulátka. I ona pozvedla zrak. A to, co viděla, se jí příliš nelíbilo.

Tady ho máme, divotvorce zázračného, uškříbla se J. Pouhá kopie, jak jinak, ale zdařilá: ty zručně modelový tvářičky, to zelenozlatý hedvábičko roucha, kolem krku říční perly, kotníčky svázaný pentličkama. Na hlavě absurdní korunka panenky princezničky, malýho papaláška, co musí na všechno dohlídnout. Ale ta se mu nevyměňuje každý den jako oblečky. Kousek dál se ve skleněné vitríně skví zítřejší model: fialový hábit z vlny, protože hlásej zimu, rubínový náhrdelník, titěrné palčáky z bílé kozinky.

Tři Japonky na něj zálibně čučej a štěbetaj jako straky, co našly v trávě náušnici. Ale na J. exponát dojem neudělal. Myslela si: jak asi vypadáš pod těma šatkama, máš tam taky pindíka? A plínku? Mně by se

ted' jedna hodila. A co když tě ten, co tě kdysi uplácal z vosku, náhodou zapomněl obříznout? Vyslala voskové hlavičce výzvu. „Jsi jenom načančaněj hastroš,“ říkala očima, „luxusně navlečená nádhera. Lidi chtěj po tobě obyčejný věci, ale oblíkaj si tě do přepychu. Zvláštní metoda uplácení. Divím se, že je nesežehneš paprskem svejch nevděčnejch nenasytnejch očiček. No tak, uměl bys to? Modlím se modlím, ať se tyhle debilní pražský hvězdný noci už něco pořádnýho stane. A taky chci jeho. K Vánocům, třeba. Na tvoje narozeninky. Co tomu říkáš?“

V tu chvíli se jedna z Japonek skácela. Nikdo ji nezachytil. Hlava jí osklivě křapla o zem. U nohou Děťátka propuklo babylónské zmatení.

J. se usmála. Tak přece jen něco umíš. A z toho smradu to málem sešlo i se mnou. Ale možná šilháš. Možná jsi mířil jen a jen na mě. A vyplázla na Ježíška jazyk. Pak vyšla ze dveří a přišlápala si rozvázanou tkaničku. Ohlédla se, ale oltář už neviděla. Ustoupila, aby uvolnila cestu nohám šlapajícím dovnitř a zas ven, a přidřepa před uličkou. Tady byla najednou sama. Rychle si vážala kličku, pak ještě jednu na močáku, kdyby to jenom šlo, jinak to pustí do kalhot, potom se narovнала a bylo to ještě horší a pak si povšimla mdlého světla za rohem. Ta ulička, v ní tajemný přísvit, jehož zdroj byl neviditelný a skrytý, a přece jí něco sliboval. Jako by byl spíš cítit nosem a hmatem, taková žlutavá pavučinka. Jako by ho někdo vynesl z kostela a vyhodil na dvorku, zapálí se jiné světlo, čerstvé. Tohleto světýlko už bylo za zenitem, nebo přinejmenším za chrámem. Pro koho svítí? Mihotavé a útlé, vznášelo se někde nad zemí a zvalo ji k sobě za roh. Začalo drobně sněžit.

Ted' už to nejde odkládat. Vkradla se do uličky, ušla pět kroků až k hraně zdi a zaposlouchala se. Město jako by odplynulo: žádné davy, žádná auta ani tramvaje. To světýlko za rohem tlumilo všechny zvuky. J. vrazila ruce do kapes a udělala poslední krok. Ocitla se ve dvoře. Spatřila světlo a vykřikla. Málem se počurala.

Z železného zábradlí nevysoké terasy tu visela dívka. Hrdlo jí svírala smyčka bílé šňůry na prádlo. Blondátá hlava padala na stranu ve zlověstném úhlu a třeštila modré, podivně suché oči přímo na J. Sliny se třeptily v koutcích úst: dvě bělavé zaschlé stružky, mezi nimiž čněla

špička odporlivě tmavého jazyka. Malá oběšenkyně vězela v modrých šatech, hubené nohy jí plavaly ve zmačkaných perlových punčocháčích. Na zemi pod nohama se válel zmuchlaný bleděmodrý kabát, vedle něj stály bílé lodičky. Sněžilo do nich. V každé z nich hořela svíčka. Plály jasně. Na dlažbě ležel oranžový zapalovač.

Tak to je stylový, pomyslela si J. a sáhla dívce na nohu; ty už si taky nic nenalháváš. Kůže byla měkká, ale děsivě studená. Vosková tvář se úlevně usmívala. Jazyk vypadal jako nahrubo ubalený joint.

A ona tomu najednou rozuměla. Rozepnula si manšestráky a stáhla kalhotky. Dřepla si u schodů a pod dohledem mrtvé se vyčurala. Studil ji zadek, ale ona se smála do jasu svíček. Bylo to odbyté a ona teď ví přesně, co dělat dál.

Natáhla si kalhoty, ale zula boty. Vylomila svíčky z bílých lodiček a nakapala do nich vosk. Obula je a vosk se jí pevně přilepil k chodidlům. Pak svíce sfoukla a překřížila je na zemi pod oběšenou. Vyndala z kapes klíče a peněženku, rozepnula si bundu a svlékla ji. Položila ji pod terasu a zvedla si před oči dívčin modrý kabát. Zkusila si ho. Padl jí krásně, byl čistý a drahý; jenom se trochu nehodil ke kalhotám, ale co.

Vyndala dívčinu peněženku a klíče a strčila je do odložených bot. Přehodila přes ně bundu. Své věci uložila do nových měkkých kapes kabátu. Do očí už se dívce nepodívala, jen řekla ahoj a přidala divné přání: ať je jim oběma odpuštěno.

Sníh se rozpouštěl na asfaltu. Na újezdské refýži byl nával. J. nastoupila do dvadvacítky směrem do města. V tramvaji se po ní otočili dva muži. Odvážně jim pohlédla do očí. Jeden sklopil zrak, druhý se na ni pousmál. Na cestě ven mu úsměv oplatila. Lodičky jí sice nijak zvlášť nehrály, ale aspoň pěkně držely na nohou. Kabátek byl lehký a příjemný, kupodivu i docela teplý. Několik bloků šla pěšky, ruce v kapsách, a co chvíli se otřela bradou o hebký límec. Pak byla na místě. Zazvonila. Když se T. zeptal, kdo to je, odpověděla bez váhání: „J., která už si nic nenalhává, která ví na beton, že Praha je magický místo k životu.“

Okamžik bylo ticho, pak zadrnčel bzučák, západka povolila. T. čekal nahoře ve dveřích. Z bytu šlo do chodby příjemné teplo a vůně něčeho

na plotně. J. měla hlad a chuť a radost a odvahu, byla si jistá, že bude moct dál.

T. ji přejel pohledem, její nový kabát s vločkami sněhu, její parádní botky. Tiše hvízdal, tys byla nakupovat na Andělu. Dala hlavu na stranu a zasmála se, kdepak, byla jsem nakoupit u Jezulátka. T. před ní ustoupil a ukázal, že může dál. Když vcházela do předsíně, otřela se mu ramenem o rameno. Když za ní zavíral dveře, řekla dvakrát „díky“. To první slůvko platilo jemu, to druhé jinému frajerovi.

2004

Štědrá noc baronky z Erbannu

Poeta E. A. P. a K. J. F.

Starý opel projížděl třpytivou krajinou, a aby nedostal smyk, sunul se zatáčkami krokem. Sněhu bylo sotva na dva prsty. Tam, kde chyběl, pokrývala louky jinovatka. Místy se v ní špičatily podivné černé střepy, Milada si jich všimla za posledními domky obce. Zastavila u krajnice, aby si je kamarádi sedící v autě mohli lépe prohlédnout. Z vytopené kabiny se nikomu nechtělo, a tak řidička otevřela dveře a vyběhla ven sama. Do tváře jí zadul mráz, až to zabolelo. Vstoupila do zoraného pole. Hliněné hroudy byly jako kamení. Došla k temnému střepovišti a vnořila do něj dlaň. To, co chtěla zdvihnout, však zůstalo spojené se zemí. Prsty odlomily jen část, dlouhou asi jako dívčino předloktí. Zvedla ji nad hlavu a zamávala čtyřem zvědavým obličejům za okýnky. Nepoznali, co to je, a tak jim to donesla až před oči. Dokonce tím zaškrábala na sklo. Pak to pochopili. Dívky nakrčily nos a odvrátily se, mladíci se začali smát. Bylo to křídlo umrzlého krkavce. Milada zvedla hlavu. Nad úzkou silnicí, pod tmavnoucím nebem opisovali ptáci nízké, unavené kruhy, jako by se i oni pomalu odevzdávali tomu nečekanému, a přece nevyhnutelnému cíli své cesty – obyčejné polní brázdě. Dívka sledovala, jak k nim stoupá bílý obláček jejího sraženého dechu a o kus dál nafialovělý sloup výfukového plynu. Pak se jí ramena v pleteném svetru rozklepala a k třasu se přidalo drkotání zubů. Karel pootevřel okýnko a houkl na ni, že už chtějí jet. Z náhlého popudu napíchla krkavčí křídlo na anténu vozu, nasedla a zaklapla před mrazem dvířka. Byla ráda, že nechala běžet motor. Zařadila rychlost a rozjela se. Nad lesem po pravé straně vysvitla první hvězda. Opel pokračoval dál v ospalé jízdě na jihovýchod. Nad jeho kapotou vlálo černé křídlo nejtajemnějšího večera v roce.

Vnučka nejezdila za babičkou často, nanejvýš třikrát do roka. Teď, když vůz zabočil na příjezdovou silničku k zámku a projel otevřenou

tepanou branou, ji za to hryzlo svědomí. Na Vánoce tu nebyla nikdy, až nyní se chystala svou nedbalost napravit. Ale z vyhlídky na svátky strávené v rozlehlé prastaré budově jenom ve společnosti baronky ji mrazilo už v Praze. Není tu signál pro mobilní telefony a pevné spojení, tažené ještě po dřevěných sloupech, dávno vzalo za své. Kdo tu může vydržet jediný den? Proto se dovolila, jestli smí pozvat kamarády z fakulty. Bylo jí uděleno milostivé svolení, takže je veze: Karla, se kterým už půl roku chodí, ale ani jeden se nechce vázat; Jaromíra, který zůstává opálený jako námořník, aniž by musel na slunce, ale školu asi nedokončí; blondatou Hanku, která je chytrá, ale její posedlost jídlem ji někdy může připravit o rozum; a černovlasou Marii, která se bojí letadel, ale strašně ráda létá. Jejím koníčkem je tanec.

Karel si odhrnul z očí dlouhé vlasy a podrbal se ve vousech. Rozhlížel se po opuštěném parku. Byla mu zima. Neměl dobrý pocit, už když vyjížděli z města, a teď mu sklíčenost zalezla za nehty. Dýchl si do dlaní. Uviděl zámek. Uklidnilo ho trochu, že se ze dvou komínů mansardové střechy pokryté černou břidlicí hustě kouří, ale ledový vzduch, zamrzlá hladina jezera a strnulé stromy v něm nadále budily nepokoj. Chtěl jet na svátky na hory, ale protože do sjezdovek řezal severák a spolehlivě z nich vymítal všechn technický sníh, na poslední chvíli zájezd odvolal a přijal pozvání své dívky. Přesto nechtěl, aby si myslela, že pro něj znamená kdovíco mimořádného. Hodlal mít kromě ní jiné ženy. Měl to v pevném úmyslu. Jiné ženy se však od doby, co si ho spolužáci začali s Miladou spojovat a vždycky se na ni ptali, nějak přestaly vyskytovat. Ale nakonec – proč ne? Hlavně se nezamilovat, jak mu od dětství radila matka. Hlavně se nešťastně nezamilovat.

Najednou zalitoval, že se sem nechal vylákat. Do čela se mu zařízly vrásky. Ale domů jet nemůže. Doma na něho čeká ta předčasně zestárlá, psychicky labilní žena. Zas by mu něco kladla na srdce. Zas by mu vyprávěla o mužích, kteří ji opustili. Nepojede za matkou ani za nic. To už dá přednost Vánocům stráveným na koleji. No... na něco tak depresivního je vždycky času dost, přemítal v duchu. I když – teď už je na to naštěstí pozdě. Pramen vlasů se mu opět dostal před oči. Zastrčil si

ho za ucho a zamračeně si prohlížel zámek. „Možná to tady nebude tak hrozný,“ řekl. „Zatracený Vánoce. Už aby byly za náma.“ Milada sňala ruku z řadicí páky a poplácala ho po stehně.

Jaromír se tvářil bezstarostně. Hleděl si Hany s Marií. Seděl mezi nimi na zadním sedadle, ruce kolem jejich ramen, a představoval si, jaké by to bylo mít je v zámecké posteli obě najednou. Dostanu je, i kdybych je měl opít do němoty, zařekl se a dal se do hýkavého smíchu, až se na něj obě úkosem podívaly. Nejprve Hanu políbil na krk, pak Marii zastrčil jazyk do ucha. Ucukla a udeřila hlavou do okénka. Hana ho štípala do stehna, Marie ho loktem bodla do žeber; začal jí okusovat kolena. Zapištěla. Hana ho chvíli bušila do zad a do hlavy zaťatými pěstmi, potom mu vyhrnula svetr a košili a zakousla se mu do hubeného boku. Jaromír skuhral bolestí a Hana v tom slyšela výzvu, aby nepřestávala. Když se konečně odvrátila, na kůži mu po jejích zubech zůstalo nachové znamení. Ucítla nakyslý pach svých slin.

Vyhlédla z okýnka. Už zase. Už zase začal její tichý boj s chutí na tyčinku Balaton, kterou si pro případ nouze vezla na dně lyžařského batohu. Její modré oči hleděly do skleněné krajiny, ale viděly jediné: červený celofán s rozmáchlým nápisem Balaton. Přivezla si jich z Budapešti celou krabici. Balení po šestatřiceti kusech. To bylo před týdnem, v pátek. V sobotu ráno deset balatonek snědla, do úterka ty ostatní. Ale jednu se podařilo uchovat až do odjezdu na vánoční výlet. Schovala si ji do ponožky. Pro případ nouze, pouze pro ten.

Jaromír jí zcela nepokrytě přejel hřbetem ruky po prsou, cvrnkl ji do brady rozpůlené důlkem a špičkou ukazováku jí rozevřel rty. Jemně ho kousla do prstu. Přišlo jí škoda, že je slaný. Přivoněla si k jeho nehtu. Mmm. Během dne musel sníst nějakou čokoládu. Cítla oříšky a kakaové máslo, tipovala to na Snickers, anebo něco ještě lepšího, ze Švýcarska nebo z Belgie. Polkla naprázdno a ztuhla, kolena přitisklá k sobě. Cítla teplo mezi nohama. Z touhy po dobrůtce se maličko počurala. Věděla, že její boj by teď skončil prohrou. S úlevou se podívala dozadu, na víko automobilového kufru. Leželo na batohu jako náhrobní kámen.

Marie viděla, co se v kamarádce děje. Dábel, usmála se, má pro některé z nás podobu muže. Pro jiné podobu pišingru. Ale Jaromír – ten je k nakousnutí. Skoro ho nezná. Posledně s ním tančila ve studentském klubu. A pak od potulného Rumuna koupil růži, něco tak banálního, říkala si, ale on jí květinu vůbec nedal; oddělil okvětní plátky a přesvědčil všechny ostatní u jejich dlouhého stolu, aby si je natrhali do polévky, a kdo měl pivo, do piva. Bylo to pitomé, ale ona se smála a nemohla přestat. Potom šli tančit. Když ji sevřel kolem pasu, bylo v tom odhodlání. A jak mohla odolat odhodlání? Vůbec jí nevadilo, že Jaromír neumí víc než dva tři taneční kroky. Chtěla se mu předvést. A on její umění dokázal ocenit.

Čtyři a jedna je pět, počítala Milada, když hleděla na postavu ve vysokém zámeckém okně. Budeme potřebovat pět ložnic. A jestli za ní Karel v noci přijde, záleží jenom na něm. Ona ho tedy rozhodně k ničemu nezavazuje. Bude to nejistá noc, ale o to romantičtější. Úplně jako ve šlechtických rodinách. Zasmála se tomu. Zamávala. Baronka ruku nezvedla, naopak se od okna vzdálila, takže teď bylo prázdné. Snad jí něco nepřelítlo přes nos, napadlo dívku. I když... uvažovala, Marie se možná bude chtít ubytovat s Jarkem, a jak ona to babičce vysvětlí?

Pod koly zapraskal namrzlý šterk. Příjezdová cesta opisovala před zámek úhledný, poměrně rozlehlý ovál, ohraničující záhon se zbytky růžových keřů, v jehož středu stála asi metr vysoká, bachratá zahradní váza. Opel ho ležérně objel a zastavil pod schody. Milada vypnula motor a pohlédla ke dveřím nad schodištěm. Byly pootevřené. Mladíci se hrabali z auta a nadávali na zimu. Zámek se skvěl v barokní velkoleposti. A potřeboval opravit. Milada, sedmá baronka z Erbannu, vyšla ze dveří a ani zachvěním nedala znát, že by pocítila zimu. Na kostnatých rukou se řasil černý šifon, z ramen splýval tmavý háčkovaný pléd. Drdol stříbrných vlasů zářil do sirého dne.

S taškami a ruksaky vyběhli schody; Milada navíc nesla v náruči objemný balík. Obláčky dechu nechali dole při cestě. Stará paní je vpustila dál. Potřesení rukou se odbylo v hale. „Vítám vás,“ řekla baronka kaž-

dému z nich a upřela na ně své pronikavě zelené oči. S vnučkou se krátce objala. Trochu víc srdečnosti by neškodilo, pomyslela si dívka.

Měla oči podobné babiččiny, ale ty její byly šedé. Teď jimi hledala komorníka. Posledně tady byl. Stejně jako jeho stará kočka, již nikdy nepojmenoval, ale která všude chodila za ním, mňoukala na pozdrav a všichni ji měli rádi. Jenomže o kočce dívka věděla to, co jí na podzim řekl otec; že nečekaně pošla.

Dívku napadlo, že otec byl vždycky poslem špatných zpráv. Kdysi se oženil se ženou bez rodokmenu. Bylo to pochopitelné, baronka mu to nikdy nevyčetla. Manželství fungovalo prvních deset let dobře, druhých deset let špatně. Potom se otec nechal rozvést a s dívkou stejně starou jako teď Milada se odstěhoval do Vídně. Od té doby navštívil rodinné sídlo jen dvakrát. Dobře věděl, že mu jeho chování má stará paní za zlé. Neočekával, že by ho vydělila, ale změny v závěti se daly čekat téměř s jistotou a občas na svoji dceru žárlil. A jednou mu, když ji pozval na oběd do nějaké nevkusné pražské restaurace, ujela ošklivá věta: že baronka udělala tu chybu, že nedovedla včas umřít. Tehdy by ho Milada nejraději propíchlá nožem na bifteky. Řekla mu: seš zdegenerovanej. A on se jen smál, že ona je zředěná, takže jí nic podobného nehrozí, ale ať si proboha nebere šlechtice. Dnes jí byl otec skoro lhostejný.

Baronka pochopila vnuččino zadumání po svém. „Ne, novou kočku nemám a ani nechci. Kdo by se o ni staral, když nemám komorníka?“

„Nemáš?“ Dívce se zatajil dech.

„Přežil ji přesně o týden. No nic... ukážu vám vaše pokoje,“ dodala suše a vykročila. Mladí lidé se podívali na Miladu, ale ta dělala, že jejich tázavé pohledy nevidí. Následovala babičku do prvního patra a v duchu si gratulovala, že jí vybrala ten nejlepší vánoční dárek. Pevně sevřela balík v náručí, aby jí na schodech neupadl.

„Dej mu Pánbůh klidné spočinutí.“ Baronka stála uprostřed dlouhé chodby a Miladu napadlo, jestli nemluví z cesty. „Dřevo mám díky té dobré duši na tři zimy dopředu, ale zámek jen tak nevytopíte a všechno to harcování do sklepa a zpátky...“ Ve starých očích se mihla jiskra. „Nechodím dolů každý den, nezvládnou to. Který z pánů by se obtěžoval

zkontrolovat dole tlak? Vodu беру z města, o to nic, ale kotel je přestár-
lý.“ Oba mladíci se ochotně usmáli a ona pokračovala: „Obávám se, že
krby dnes nebudou stačit. Abyste se mi tady nenastydli... Doufám, že
jste si přivezli teplé přezůvky. Řekla vám Miládka? V pohorkách mi po
domě nechod'te, prosím.“ Jaromír zašoupal nohama, jako by si chtěl
očistit podrážky. „Kontrola kotle ted' není nutná,“ pozvedla baronka
blahosklonně ruku. „Chodím tam před spaním – až kolem desáté. Ko-
lem desáté to vždycky trochu dělá rámus. Neobtěžovala bych vás
s tím – jenom se bojím té zimy v ložnicích. Pomrznete tu jako drozdi...“
Chraplavě se zasmála. „Dole před kuchyní, ta chodbička. Dveře vlevo
vedou ke schodišti do podzemí. No to budete přelaskaví, děkuji.“
Úsměv, který ted' věnovala Jaromírovi, přišel Miladě o poznání milejší
než ten, jakého se od babičky dočkala sama. Jaromír se na stařenu culil
jako poslušný vnouček. Stiskla zuby. Je to přece její babička, ne jeho!

Sešli opět dolů. Většinu přízemí zabíral sál. Kdysi se tu tančilo.
V deseti nádherných piruetách zavířila Marie podél prosklené jižní
stěny. Na nohou měla vysoké kozačky. Obrovský krb u severní zdi by
stihl vytopit prostor nanejvýš poloviční. Sedli si v půlkruhu kolem ohně;
v zimních botách a teplém oblečení vypadali jako turisté v horské bou-
dě. Až na baronku, která právě přinesla madeirské víno a křišťálové
poháry. Každému nalila, a než obešla s karafou všechny, Karel svou
sklenici vyprázdnil a s provinilým úsměvem ji nastavil znovu. Usrkávali
sladké víno. Zima jim protřepávala městské kosti. Nevěděli, o čem se
před baronkou baví. „Tos to nemohla říct předem, s těma přezůvka-
ma?“ zašeptal Karel Miladě do ucha, a podle toho, jak náhle natočila
hlavu, stará paní tu výčitku zachytila. A neušlo jí ani vnuččino mávnutí
ruky. Rozhovořila se o tom, že by to tu všechno měla prodat – je to je-
diné rozumné řešení.

„Ale neuděláš to, vid', že ne?“ ujišťovala se Milada a doufala, že její
tón zní patřičně neutrálně. Přitom se rozpomněla na otcova slova
v restauraci a celá červená sklopila zrak.

„Máš to tu ráda,“ řekla baronka, „a proto to neudělám. Ale štěstí tu, děvenko, nehledej. Není tady. Aspoň já ho nenašla.“ Pak odložila pohár na krbovou římsu a odešla do kuchyně.

Všechny tři dívky pomohly s přípravou večeře. Muži, když dopili třetí sklenici, se zvedli od krbu. Řekli si, že podvečerní procházka na vzduchu jim pročistí hlavu. Padla tma. Jaromír, který s sebou neměl čepici, na terase zaváhal. Když chtěl za sebou zavřít, dlaň se mu přilepila k železné klice. Odtrhl ji, dýchl si mezi prsty a zaklel: „Zasraná zima.“ Karel si na kamenném schodišti zapálil cigaretu a až na uši si stáhl svou ruskou beranici.

Baronka neslyšeně otevřela dveře sálu. „Vemte si můj pléd,“ zaskřehotala za Jarkem. Lekl se. Než stihl odmítnout, omotala mu šál kolem hlavy a zaklapla dveře před mrazem. Karel se zasmál a hodil dlouhý nedopalek přes zábradlí. Baronka se na něj skrz skleněnou tabulku zamračila.

Stébla trávy jim praskala pod nohama. Mířili k rybníku a nemluvili, čelisti ztuhlé zimou. Aby se zahřáli, zapalovali si cigaretu od cigarety a kouřili na střídačku. Zvedli oči k nebi a hvězdám. Jaromír si usmyslel, že je později ukáže Marii, ale Karlovi se ten studený přísvit nelíbil.

„Tamhle někdo stojí,“ ukázal ke hrázi a pošoupl si beranici z očí.

„Kecáš,“ zahuhlal Jaromír zpod černého šálu a v duchu blahořečil baronce, že ho zachránila před zánětem dutin. „To by už musel bejt tuhej – stačí se na minutku zastavit.“

Na hrázi rybníka v třesuté zimě skutečně někdo stál. Dva lidé. Dva nevelké stíny sklánějící se k nehybné matné plošině. Nebylo snadné poznat, zda jsou to muži, anebo ženy. Jedna z postav se ale zcela jasně ohlížela přes rameno, přímo na přicházející mladíky, zatímco druhá se dívala přes vodu k lesu. Karel byl přesvědčen, že ho oči nemýlí. Mlčky ušli pár kroků a Jaromír se ušklíbl. Potvrdilo se mu to, co si dávno myslel – Karel je neurotik. A tamhle u vody stojí dvě vrby. Pouhé vrby. Ale nějak zkřivené. Schoulené. Jako by v očekávání mrazu noci něčeho želeli dva zničení lidé.

Jaromír ohmatal bližší z kmenů, jestli tam nebude dutina. Nenašel ji. „Budu mít obě,“ řekl aspoň kůře. Jeho tón nepřipouštěl pochyby.

Karel si znova zapálil. „Hanku i Mařku?“ Vyfoukl kouř do sporého větroví vrb.

„Takovej vánoční dárek od Jaromíra Jaromírovi,“ zasmál se kamarád a zaryl ruce hlouběji do kapes kalhot. V tříslech to hezky hrálo. Škoda, že si tam nemůžu strčit i nohy, napadlo ho. Strašně ho zábla chodidla. Zeptal se Karla, jak asi podle něho vypadá Hana nahá.

„Jako každá jiná,“ pokrčil rameny vousatý muž a ohlédl se k zámku. „Hele, září celý přízemí.“ Světlo se linulo ze všech spodních oken budo-
vy a jemně oblévalo tvrdou ojíňenou hladinu. Led světélkoval modře, zatímco tráva se zašle třpytila jako staré stříbro.

Jaromírovi se najednou zdálo, že zteřelý zámek baronů z Erbannu obživil jen kvůli nim.

„Jdem zpátky. Mám strašnej hlad.“

Otevřela jim Marie. Na špičce vařečky dala Jaromírovi ochutnat bramborový salát.

„Málo soli. Málo pepře.“ Dal jí majonézovou pusou. „A pokud jde o tohle... Já bych to taky ještě ochutil.“

„Čím?“ hlesla Marie zklamaně.

„Špetkou Hany,“ zazubil se a plácl ji po zadku.

„S kořením opatrně,“ usmála se baronka od stolu, kam postavila květináč s červenozelenou vánoční hvězdou. Vzhlédla k prokřehlým mužům. „Nechcete se před večeří upravit? Sejdeme se zase před os-
mou. Večeřím v osm, víte? Zatím si vemte cukroví.“

Jaromír posmutněl. Někomu hlasitě zakručelo v břiše. Z kuchyně vy-
šla Hana, usmívala se a nabrala si do dlaně rumových koulí a k tomu pár zdobených perníčků.

„Já můžu,“ řekla s plnou pusou. „Už jsem viděla zlatý prasátko. Běha-
lo po kuchyni.“

„A něco z něj opadalo,“ prohodil Jaromír, natáhl k ní ruku a ze zá-
stěry, jež se jí na prsou vydouvala, sebral několik drobků smažené
strouhanky, přičichl k nim a strčil je do úst. „A nesnědla jsi to prasátko?

Dýchni na mě. Je cejtít jako kapr.“ Znovu jí začal oprašovat zástěru od drobečků a ona před ním utekla do chodby.

„Hele,“ povykoval Jaromír a běžel za ní, „co kdybysme se osprchovali společně?“

Baronka se beze slova vzdálila. Milada, Karel a Marie si nalili víno a v rozpacích popíjeli nad prostřeným stolem. Potom se rozešli do svých pokojů.

Milada zavřela dveře a začala se svlékat. Dříve fungovala v suterénu jediná koupelna. Pak dala baronka vybavit všechny pokoje umyvadlem, klozetem a sprchovým koutem; od postele a psacího stolu oddělovala tato zařízení sádkokartonová příčka. Na další úpravy nezbyvaly peníze. A kotel v zámeckém sklepení byl už pár let na odpis a taky některé radiátory zoufale volaly po výměně.

To už bude na mně, řekla si vnučka s uspokojením a přetáhla si přes hlavu svetr. Radiátor pod oknem příjemně hřál, ale v koutech komnaty s vysokým stropem bylo chladno. Dívka vklouzla do koupelny a vybalila si na polici pod zrcadlem toaletní věci. Vyčistila si zuby. Rychle si svlékla triko, kalhotky a podprsenku a nechala prádlo na zemi. Bylo tu vzorně čisto. Rozklepala se zimou. Vzkročila do sprchy a zatáhla za sebou posuvná dvířka. Sáhla na kohout a otočila jím. Vytryskla ledová voda, ale proud se rychle ohřál. Milada vydechla úlevou. Pak za jejími zády něco zašramotilo a ona se prudce ohlédla.

Jakási nejasná postava škrábala nehty o plexisklo. Dívka poznala babičku a vykoukla ven.

„Promiň, Mili, klepala jsem, ale marně.“ Baronka, převlečená do černého brokátu pošíitého perlami, se s odvráceným pohledem tence usmívala. Hlavu jí zdobil nový, ještě bohatší účes. Jak to mohla tak rychle stihnout?

Milada se přinutila k úsměvu.

„Zapomněla jsem na štědrovku. Musíme to odbýt teď, po večeri by se už nikomu ven nechtělo. Počkám na tebe na terase.“

Shit. Fuck. Merde, klela Milada v duchu, když utahovala kohout s horkou vodou. A zopakovala to mnohokrát, když se oblékala. Když se

soukala do fleeceové blůzy a svetru s norským vzorem, vzpomněla si na otce. Na mokrou hlavu si zprvu natáhla pletenou kuklu s podlouhlým otvorem pro oči, ale potom ji vyměnila za šedomodrého kulicha s motivem klusajících sobů. Takhle vystrojená a obutá v kotníkových pohorkách vyšla na chodbu a srazila se s Jaromírem. Neměl na sobě nic než ručník kolem boků. Kapala z něj voda. Hanino kousnutí z auta pod ním nebylo vidět, ale po levé paži se mu až k lokti táhly tři červené škrábance. Zašklebil se na ni, bosky doťapal k Haniným dveřím, a než bez zaklepání vzal za kliku, řekl Miladě: „A ted'ka to zlatý prasátko.“ Vstoupil do Hanina pokoje a zavřel za sebou. Jen se tak stalo, vystrčila z jeho dveří hlavu a nahá ramena Marie, ale když uviděla Miladu, se smíchem se zase schovala.

Milada do dveří kopl a zachrochtala tak, aby to uvnitř určitě bylo slyšet, ale z pokoje už se nic neozvalo. Rychle seběhla po schodech a vstoupila do sálu. Za prosklenými dveřmi spatřila baronku, jak se opírá o balustrádu a hledí na ohvězděné nebe. Oděná do dlouhého černého pláště se sobolí kožešinou, jako na slavnostním večírku s hudbou a tancem.

„Není ti zima, babi?“ zeptala se, když vyšla před zámek. „Musí být skoro mínus dvacet... možná ještě míň.“ Vzala starou paní, která nesla něco zabaleného v novinách, kolem ramen. A bylo to, jako by sáhla na jednu z dlažebních desek terasy.

Sestoupily po schodech a usedly do auta. „Zima?“ opáčila baronka, jako by jí dívčina slova dolehla k uším až ted'. Její smích zněl jako chrapot. „Jsem studenější než ta noc. To ji mrazí ze mě, holčičko, nikoli naopak. Vidíš ty hvězdy, Mili? Jak se chvějí...“

„Nevidím.“

„Hm? Možná se příliš třeseš, proto to nemůžeš vidět.“

Milada obrátila oči v sloup a stařena to viděla. Dívka se kousla do rtu a nastartovala. Motor nejprve zapředl a pak zmlkl. Zkusila to znova. Tentokrát se zpod kapoty ozvalo jakési huhňání. Baronka si odkašlala. „Nastydl se, chudáček.“

„Já mu dám...“ Milada vytrhla klíček ze zapalování, vrazila ho zpátky a otočila jím. Motor se probudil. Kola se na omrzlé cestě protočila a rachotina se rozjela. Obě ženy, mladá a stará, se na sebe zkoumavě podívaly.

Zastavily až u vrb. Dívka musela vystoupit a položit do kořenů kapří hlavy a ocasy. Další zastávka je čekala u výběhu pro drůbež. Kurníky byly dávno prázdné. Ale Milada musela rozdrobit do zmrzlé hlíny skývu vánočky. Třetí zastavení bylo u stájí. Motor nechala pro jistotu běžet. Vystoupila a vzhlédla k budovám. Střechy byly děravé. O pach koní, po staletí vlínaný do dřeva, se postaral jediný mrazivý den. Do pootevřených vrat vhodila hrst kostkového cukru. Baronka ji pozorně sledovala z vozu.

Dívka dopadla na sedadlo a opel se zhoupł. Dýchla si do dlaní. „Budeme sekat i díry do ledu a krmit ryby smaženou rybou?“ Stařena odpovíděla jen upjatým zavrtěním hlavou.

„Zlobíš se, babi?“ vyjelo z dívky, aniž to chtěla říct. „Že jsem se sem vzala? Omlouvám se. Chovají se jako děti.“

„Jsou mi náhodou sympatičtí,“ pozvedla baronka pravý koutek úst v náznak úsměvu, zatímco ten levý jí nadále visel dolů. „Jenom jim něco chybí. Nevím co... Snad jistota.“

„Jistota?“

„No... Jako by se jenom vznášeli, nezdá se ti? Je to příjemné, ale dlouho to nevydrží. Jakže se tomu říkalo? Pérová váha.“

Milada na ni hleděla rozšířenýma očima. Nevěděla, jestli babičce nepřeskočilo. „A já? Jsem jako oni? Jsem jako oni, nebo jsem trochu jiná? Trošinku jako ty?“

Baronka si ji mlčky prohlížela a dívka ten pohled dlouho nesnesla. Ohlédla se k zámku, a když ho v dálce spatřila, hrdý a majestátný a s rozsvícenými okny, nedokázala si odpustit trapně radostnou myšlenku, že tohle všecko zdědí. Možná po otci. A možná před ním.

Ucítila na rameni dotek dlaně. „Můžeš být klidná. Jsi jako oni,“ řekla baronka tiše. Ta slova Miladu zamrzela. Tak ráda by slyšela opak. Upře-

la oči do tmy a doufala, že stará paní nevidí slzy, které se jí tlačily pod okraj víček.

Kostnaté prsty slabě sevřely oblé rameno, ale stisk hned povolil. Milada si k rameni zvedla dlaň, ale pohládila jen svůj norský svetr.

„Pojedeme,“ řekla a rozjela se rychleji než prve. Poplácala palubní desku; byla ráda, že na auto je stále spolehnutí. Jako na starého úředníka. Anebo komorníka, usmála se pro sebe, přidala plyn a stočila volant doleva na okruh před zámekem. Pak už jen s podivným klidem sledovala, jak vůz dělá vlevo v bok a čelem vzad. Smýkl se k záhonům a jako stará dáma s náhlou potřebou se zadkem uvelebil mezi holými růžovými keři.

Baronka se rozesmála, ale Miladu teď ostře píchalo v levém kyčli. Se zaťatými zuby a sklopenýma očima se omluvila, v rozrušení zařadila zpátečku, rozjela se a nabourala kamennou vázu, doposud klidně stojící uprostřed záhonu. Váza se rozpadla na dva kusy.

„Zatracenej krám!“ vyhrkla Milada a babička na ni vrhla nechápavý pohled. „Vždyť se nic neděje,“ konejšila ji, ale dívka zuřivě kroutila klíčkem v zapalování. Marně. „Dojdeme pěšky,“ řekla baronka a vystoupila.

Dívka chtěla vůz zamknout, pak si to rozmyslela. Vzala babičku pod paží a zbylý úsek ke schodišti ji na kluzké cestě podpírala. Neprohodily při té nejisté chůzi ani slovo.

Milada se však u balustrády ohlédla, jako by ji něco vylekalo. S provinilým pocitem, že je to dozajista zbytečné a nic se neděje, pustila babiččino rámě a vrátila se k vozu. Dokonce se sklonila, aby se pod auto podívala. Nic. Jen rozbitá zahradní váza. Ale pochybnost, že snad mohla v poslední chvíli srazit nějaké zvíře, se jí z jakéhosi důvodu opakovaně vtírala do mysli.

V hale stál Karel. Viděl, co se stalo, a významně vrtěl hlavou. Kouřil. Dým páchl dvěma promrzlým chřípím překvapivě protivně. Baronka si zamávala před nosem dlaní a odebrala se do svého pokoje. A Milada, jež měla vztek, že její nehoda nebyla bez dalších svědků, protáhla následující slova jako průvan: „Mohl bys vyndat baterii? Jinak odtud ne-

odjedeme.“ Pak pohlédla na hodiny. Před chvílí odbily sedm. Nejvyšší čas dát se do pucu.

Chvěla se radostí, když se jí horká voda rozstříkla po ramenou. Pak vodu vypnula, celá se namydčila sprchovým gelem s vůní levandule a dámským strojkem si oholila nohy. Koupelna rychle vychládala, Miladě naskakovala husí kůže. Když znova pustila sprchu, dřepa si na bobek a nechala si prudkým parným proudem bičovat záda. Pak zvedla hlavu a vyjekla. Za plexisklem sprchy stál nějaký chlap. Prudce se zvedla, ruce přes klín a prsa; pak poznala Karla a otevřela mu. „Pojď ke mně.“ Začal se svlékat, a ještě neměl dole druhou ponožku ani spodky, když horní polovinou těla vpadl do sprchy a políbil Miladu na ústa a na krk.

Milovali se rychle. Byl příliš vysoký, než aby mohli stát čelem k sobě. Chtěl si ji nadzvednout, ale ruce mu znova a znova klouzaly po jejím mokrému zadku, a když se tomu začala smát, beze slova ji otočil, opřel ji o stěnu a na pokrčených nohou se k ní zezadu přitiskl. Párkrát se do ní vbodl, a protože věděl o vrozené vadě Miladina levého kyčle, snažil se příliš nepřirážet. I tak ji to bolelo, stála na špičkách a jako by se mu snažila uhýbat. V jejích stenech byla sotva stopa po rozkoši. Ale nemilovali se už dvanáct dní, jeho prudkost jí přišla pochopitelná. Když z ní vyklouzl, sáhla si na kříž a ucítila na prstech pár kapek lepkavějších než voda. Povzbudivě mu stiskla zápěstí a pochválila ho, že si dal pozor. Ale vyznělo to spíš jako pochybnost. A Karel tu pochybnost nerozptýlil, jen něco zamručel a nechal si vodu padat na temeno hlavy. Otočila se k němu, políbila ho na hrudník a vystrčila ze sprchy.

Čekala, až z ní vyteče jeho šťáva. Ted' se zlobila. Věděl přece, že na prosinec vysadila pilulky. Anebo si na to nevzpomněl. Typické. A hloupé. Anebo to opravdu bylo celé moc na kvap – nestihl myslet, nestihl si na nic vzpomenout, musel ji mít hned a tady. Tohle jí vlastně lichotilo, smířlivě se usmála a mokkými prsty se zkoumala mezi nohama. Voda je tvrdá, napadlo ji. Voda je tvrdá, ale tahle vlhkost je jiná. Měkčí než hedvábí. V syčícím proudu zavřela oči a zajela prsty hloub. To nic nebude. Nic to neznamená. Stejně je na konci cyklu. Pak oči otevřela a vyjekla.

Za dvířky stálo nějaké dítě. Na rozdíl od baronky nezaklepalo. Bylo maličké, mohly mu být tři, nanejvýš čtyři roky. Tisklo se nosem k plexisklu a velkýma světlýma očima pátralo po budce plné páry. Milada se neodvažovala pohnout. Hleděla na človíčka a ruku nechala zapomenutou mezi nohama. Stehna a třísla jí svírala křeč.

Dítě se ohlédlo, jako by na něj z chodby někdo zavolal. Pak naposledy se smutným výrazem nakouklo do sprchy a odběhlo ke dveřím koupelny. Milada čekala, až se otevřou a zaklapnou. Ale neotevřely se ani nezaklaply. Když se konečně odhodlala šoupnout dvířky a vyhlédnout ven, byla v koupelně sama.

Když slavnostně oblečená, namalovaná a pečlivě učesaná vstoupila do jídelny, zbývala do osmé čtvrt hodina. Cítila uspokojení – vyhověla baronce se štedrovkou a ještě se stačila upravit. Vypadám jako budoucí baronka, či aspoň dědička a paní zámku, řekla si a šla se podívat, kde zůstalo madeirské víno.

„Víte, že tady pobíhá nějaký tajemný dítě?“ zavolala přes sál na kamarády, kteří stáli v hloučku u stolu. Všichni čtyři se otočili k Miladě. Tvářili se vyplašeně.

Blížila se ke skupince. Pomalu. Čím dál tím pomaleji. Pochopila to. Babička jí to řekla, a nemusela hnout brvou. Nemohla. S pootevřenýma očima seděla za stolem, pravici nataženou ke sklence madeiry. Ale číše se jevila nadobyčej těžkou. Stará paní ji nemohla uzvednout. Na krku se leskly veliké opalizující perly. Přísná ústa se pootevřela, víčka klesala únavou.

Neříkej to, prosila Milada očima Karlova otvírající se ústa, a tak diagnóza nezazněla. Ale Marie prohodila kovovým hlasem: „To nám ještě scházelo.“

„A je to jistý?“ ptala se Milada, a přitom věděla, že je čerstvě osiřelou vnučkou. „Bylo tady to dítě? Bylo tady, že jo?“

„Jaký dítě?“ řekli Karel s Jaromírem.

„Žádný dítě, žádnéj puls,“ hlesla Hana zpoza Jaromírových zad. Brčkem ucucávala oranžádu z lahvičky s barevnou etiketou. „Zmáčkneš jí zápěstí a necejtíš na prstech vůbec nic. Žádný teplo. Žádný tepání.“

„Je jako figurína...“ přidala se Marie.

„Mlčte,“ napomenul je Karel.

„Co budeme dělat?“ vyhrkla Milada a pak si přečetla stejnou otázku v očích kamarádů. Nevěděla. Nebyla smutná. Překvapovalo ji, že jí vůbec není do truchlení. A styděla se za to.

„Ted' jsi tady zámeckou paní ty,“ řekl Jaromír. „A my tvoji sloužící. Hele, mohli bysme ti třeba...“

„Nech toho,“ přerušil ho Karel. „Pojďte, odneseme ji nahoru do ložnice.“

Ale Milada zavrtěla hlavou. „Ne. Nedotýkejte se jí. Jen kdyby... kdyby spadla.“

„To ji tady jako necháme sedět?“ protáhla Hana nevěřicně. „Budeme večeřet s mrtvolou?“

„Ty máš hlad?“ podivila se Marie.

„Najíme se v kuřáckém salonku,“ rozhodla Milada. „Teda pokud má někdo chuť na rybu a na salát. Jinak nemá cenu něco servírovat.“

„Kromě pití,“ dodal Karel.

„Já bych to naservíroval,“ řekl Jaromír. „Jinak Hanka sežere všechny baronovy fajfky.“

„Odjet prej nemůžem,“ ozvala se světlovlasá dívka tiše. „A pěšky jít pro pomoc... to by snad bylo o život... Hele, všimli jste si, že má v puse něco bílýho?“

„Co by tam měla mít?“ Milada nahlédla babičce do pusy, ale viděla jen černou dutinu se svrastělými okraji. „V kolik přesně umřela?“

Jaromír pokrčil rameny. „Honili jsme se s holkama po chodbě. A ona nás zavolala, ať nosíme na stůl. Takže jsme přinesli salát, smaženou rybu jsme dali hřát do trouby...“

„Ježiši, kapr!“ Hana odběhla do kuchyně.

„A já jí dolil víno,“ pokračoval Jaromír. „Furt se ohlížela přes rameno tamhle k těm dveřím,“ ukázal na kuřácký salon, „asi tě hledala – nebo tam někoho slyšela, nevím. Sedl jsem si ke stolu a nevěděl, co říct. Tak jsem řek, že se každý Vánoce těším na dárečky jako malej kluk, a ona se zeptala, jestli dodržujeme nějaký vánoční zvyky a obyčeje. No a já řek,

že dřív jo, ale teď už se u stromečku ani nezpívá a já stejně nejsem na Vánoce doma. A ona řekla, že je to moje škoda. A tak jsem mlel dál, jak mě babička, když jsem byl malej, nutila jíst kubu, a jak mi to strašně nechutnalo. A ona znova připomněla ty zvyky a obyčeje – podarovat nejen své blízký, ale i rostliny a zvířata a... To je prej důležitý. A taky vysekat díru do ledu.“

„Vysekat díru do ledu?“ Karel se zamračil. „To bych teda nešel.“

„No – přesně takhle jsem to řekl i já,“ přikyvoval Jaromír. „A baronka řekla už jen: budoucnost, a pak: tebou to končí, Mili.“

„To mluvila ke mně,“ zašeptala Milada a dala si ruku před ústa.

„Asi jo.“

„A říkala... budoucnost? A mnou vlastně končí, krucihiml?“ Vrhla zoufalý pohled na Karla, ale ten jen pokrčil rameny. V prstech žmoulal nezapálenou cigaretu.

„Budoucnost... Tebou to končí, Mili... Pak zvedla ruku před pusu, no, docela jako ty, jako by řekla něco nevhodného. A určitě se chtěla napít – natáhla se ke sklenici, ale už ji nezvedla. Žádný drama, žádný křeče, jen tohle. Zůstala tak, dokud jste nepřišli. To je všechno. Prostě ztuhla.“

Milada vstala od stolu. I ostatní se zvedli a odešli do salonku. Jaromír tam přenesl ozdobenou vánoční jedličku.

„Tak se něčeho napijeme,“ navrhl u malého krbu, v němž plápolal oheň. Karel mu podal švýcarský nůž s připravenou vývrtkou. Když lupnul špunt a víno se ve skle žlutě napěnilo, povstali všichni jako na povel. Počkali na Hanu, až na stříbrném táce s pozlacenými držadly přinese kapra, a připili zemřelé na zdraví.

„Měli bysme jí zatlačit oči,“ řekla Milada po jídle. „Kdo půjde se mnou?“ Ale nikdo ji neslyšel.

Svíčky ani elektrické lampičky stromek neměl, a tak na něm rozvěsili prskavky. Sršící světla se odrážela v matných červených ozdobách, když Hana s Marií zpívaly koledy. Karel s Jaromírem si otevřeli další láhev. Stáli opření o krbovou římsu a mlčeli.

Milada seděla stranou. Držela v ruce bílou svíci a co chvíli se ohlédla k jídelně.

Když pěvkyně zmlkly, Karel to nevydržel a šel k ní. Sfoukl svíčku, vzal ji za rameno a zatřásl s ní. „Nemá to cenu.“ Uvědomil si, že zbytečně křičí, a ztlumil hlas. „Teďka sem nikdo nepojede. Není tu signál. Babička je prostě mrtvá. Venku bysme do hodiny zmrzli.“

Marie, které víno stouplo do hlavy rychleji, než čekala, udělala pár tanečních kroků. Hana sáhla po tácu s kokosovými pracničkami a položila si ho na klín. Jaromíra napadlo, že by si mohli rozbalit dárky.

Karel dostal od Milady stříbrné pouzdro na cigarety. Milada dostala od Karla stříbrné náušnice ve tvaru policejních železek. Hana s Marií dostaly od Jaromíra kalhotky tanga. Hana bílé, Marie černé. Protože ty bílé byly evidentně o číslo menší, dívky si prádlo vyměnily. Jarek dostal od Hany strakatou šálu s podélnými pruhy, od Marie knihu o dějinách filmu. Několik balíčků zůstávalo netknutých.

V hale odbila jedenáctá. „Narodí se Kristuspán,“ zašeptala Milada a zamyšleně vyfoukla kouř. Objímala si paže, jako by ji rozechvěla zima. „Za hodinku. Radujme se.“ Típla cigaretu a vstala. „Dám babičce dárek.“

„To myslíš vážně?“ zvedl obočí Karel.

„Smrtelně,“ řekla a sáhla po balíku, který přivezla s sebou. Vykročila k sálu, už se nebála. Tam ho postavila na stůl a rozbalila před barončinými očima. Ze zmuchlaného papíru vystrkovala hlavu velká porcelánová kočka, vymodelovaná se smyslem pro detail a přirozené zvířecí zbarvení. Byla celá černá a obrovské zelené oči věrně upírala na svou novou paní. „Aby ti tady nebylo smutno, babi,“ špitla Milada. „Šťastný a veselý Vánoce.“ Nato se bez ohlednutí vrátila k ostatním.

Marie dolila víno, Hana dosypala brambůrky. „Co teď?“ zeptal se Karel. Jaromír ukázal na balíčky od baronky, opatřené úhlednými papírovými jmenovkami s motivem ostnatých listů cesmíny. Popsat je dárkyně už nestihla. Rozdělili si je, jak jim přišly do rukou. Rozbalovali rychle. A když každý držel ten svůj, podívali se na sebe.

Jaromír zamával nad hlavou čtvrtkilovou tabulkou švýcarské čokolády. „A co já teď s tímto fantem?“ zasmál se a podal čokoládu Haně.

„Pro tebe, láska,“ uklonil se. „Mrkni se, jestli nemá prošlou záruční lhůtu.“

Hanina radost byla pravá, bez umělých náhražek, barviv a dochucovadel. „A já s tímhle?“ rozplývala se, slzy dojetí v očích. „Možná spíš pro tebe, než pro Jarka?“ Zakousla se do čokolády jako do chleba a podala Karlovi zaprášené sametové pouzdro. Když ho otevřel, spatřil propisovačku, kterou někdo očividně léta používal a pak se mu omrzela. Drahá značka – Mont Blanc. Tužka byla pozlacená, ale chyběla v ní náplň.

„A komu tohle?“ zvedl na světlo zažloutlou obálku, z níž vytáhl velkou zelenou poštovní známku vydanou v Argentíně, s podobiznou jakéhosi dirigenta a hodnotou 25 centů. V pravém dolním rohu oznamovala maličká číslovka rok emise: 1947.

Vzal si ji od něho Jaromír, ukázal všem dokola a pak přešel k Marii sedící v lenošce. Něco jí pošeptal a pak jí obálku i se známkou zastrčil za výstřih.

Přitáhla si jeho hlavu k ústům a dlouze ho políbila. Pak vstala z lenošky, na koleně se sklouzla po parketách, zdvihla se ve vývrtce a s výkřiky „entrechat-quatre, arabesque penché, jeté battu, fouetté au tournant!“ předvedla několik klasických baletních figur, zatočila se na špičkách kozaček a udělala tři vysoké skoky, načež zkřížila nohy i ruce a zhroutila se na podlahu jako umírající labuť. Překvapené obecenstvo jí zatleskalo.

„Ale to je nuda,“ ušklíbla se dívka a dodala: „Mám radši flamenco, a víte, kam za ním poletím? Do Argentiny.“ Vrátila se k lenošce – k tomu, co tam před chvílí odložila. Byla to titěrná porcelánová panenka, která se vešla do dlaně. Chyběla jí pravá ruka a měla uštípnutý i kousek obličeje, ale oblečená byla do fialového saténu prošíváného zlatou nití. Marie ji s nejistým úsměvem nadzdvihla, asi jako výhru v tombole, o kterou nestojí.

„Ta by mohla být pro mě,“ zašeptala Milada, vzala panenku do prstů a vlepila jí na hlavičku mlaskavou pusou. Pak přistoupila k Jaromírovi a vzala ho za ruku. „Promiň, babička ti nezanechala vhodný dárek. Zbyl

na tebe tenhle černý Petr.“ Podala mu, co si sama rozbalila: kapesní zrcátko ve tvaru kosočtverce, se sklíčkem posetým černavými pavouky tam, kde spodní vrstvu rozežralo vlhko. Zezadu byl kosočtverec polepen korálkovou imitací perel.

Jaromír měl z dárku dětinskou radost. Vložil si zrcátko do pusy, a to tak, aby mu drželo mezi rty a zuby a odráželo tvář toho, ke komu se s ním přiblíží. Místy lesklý, místy zčernalý střep teď vypadal přízračně a Jaromír s ním předváděl hru na podivného upíra: přiskočil zezadu k Haně, chytil ji za prsa a přísál se jí zrcátkem k šíji, pak jí s ním objel krk a s hlavou dolů předvedl její vlastní zrudlou, smějící se tvář, která mu tonula v ústech. Totéž opakoval s Marií; té ale vklouzl dlaněmi do džín a zabořil prsty do rozkroku, až vyjekla a odstrčila ho. Ale když přeskákal k další oběti, Miladě, ta se bez úsměvu schovala Karlovi za záda a z tohoto úkrytu natáhla proti upírovi ruku – místo křížku v ní držela porcelánovou panenku. Přesto ji netvor dokázal zahnutým pařátem alespoň rýpnout do žeber.

V tu chvíli se ozvalo zaprašštění a všichni pohlédli k jídelně. Milada zavřeštěla, jako by jí zabodli pod žebra nůž.

Přišlo to ze středu zámku a jakoby z hloubky. Jaromír si vyndal z úst zrcátko a vykročil ke dveřím, když jimi Karel už vstupoval do jídelny.

Śvíčky ještě hořely, baronka stále seděla za stolem, strnule majestátná. Ale během večera jí poklesla čelist a ústa se trochu otevřela.

Rána se ozvala znovu a zdálo se, že se nepatrně zachvěla parketová podlaha. Muži se na sebe podívali a Jaromír ukázal prstem dolů. „Jde to ze sklepa. Zapomněli jsme zkontrolovat ten kotel. Jdu se tam mrknout.“

„Půjdu s tebou,“ zašeptal Karel, který nemohl odvrátit oči od baronky. Ústa se jí teď nepochybně otevřela o něco víc, a spolu s nimi se dokořán rozevřely oči. Ani se nezaleskly, byla v nich suchá chladná tma.

„Zůstaň tady s holkama,“ křikl na něho Jaromír z chodby před kuchyní, odkud se vstupovalo do podzemí. Jedny dveře vedly do přípravný, ty znal, a u těch druhých vzal za kliku. Očekával skřípot, ale otevřely se zcela neslyšně. Otočil vypínačem.

Schodiště bylo překvapivě krátké a kámen byl na pár místech vyspraven cementem. Sestoupil pohodlně, schody lemovalo červeně natřené zábradlí. Dole byla chodbička. U stěny vpravo stála nová elektrická skříň; ta první, stará jistě přes padesát let a obitá dřevěnými deskami, trouchnivěla v nevelkém výklenku naproti. Chodbička končila zelenými dveřmi. Přestože byly zavřené, vycházel zpoza nich sykot a řinčení.

Prudce dveře otevřel. V temné prostoře za nimi blikalo oranžové světýlko. Chvělo se. Hluk vycházel právě odtud. Jaromír nahmatal vypínač a rozsvítil.

Kotel byl velký, připojený k elektromotoru, který v něm ohříval vodu a rozháněl ji po těch pokojích zámku, jež baronka opatřila radiátorem. Lomozil a otřásal se a první, co Jaromíra napadlo, byla jeho obrovská spotřeba. Jenže co je mu nakonec po tom? Druhá věc, kterou si uvědomil, se ho týkala mnohem víc. Ručička v kulatém okýnku se vzpřímeně tetelila uprostřed červeného pole. Jaromír tušil, že by tam neměla být. Ale nebyl si jist, jestli má před očima tlakoměr, anebo termostat, anebo kdoví co ještě.

Vedle oranžové kontrolky trčel z plechového válce červený knoflík. Z kotle kapala trubičkou vařící voda a rozlévala se v louži po podlaze, Jaromír natáhl prst a červený knoflík zmáčkl. Intuice... Třeba to pomůže.

Ale intuice se občas mýlí. Jaromír doufal, že ta jeho ho neklamala.

V kotli to zarachotilo ještě víc a z trubičky se spustil nepřetržitý čůrek. Zároveň se něco uvolnilo na vrcholku válce a voda se valila i po jeho stěnách. Kaluž na zemi se rozšiřovala, ale tohle Jaromírovi tolik nevadilo. Vadilo mu, že voda se řine v takové blízkosti zapojeného elektrického čerpadla. Ručička v kulatém okýnku ležela jako podřátá.

Ale jak vodu zastavit? Jestli při prvním rozhodnutí šlápl vedle, teď přece chybu nezopakuje. Znova opřel ukazovák o červený čudlík a zatlačil na něj. Nad čerpadlem se zablesklo. Všechna světla zhasla – na stropě, v chodbě a na schodech. Do sklepa vpadla tma. V nastalém

tichu ševalila voda. Stále stékala po kotli, ale proud už byl slabší. Oranžové světýlko slabě poblikávalo do temnoty.

Jarek zaslechl kroky. Dveře od sklepa vrzly a jejich otvor vyplnila postava. V šerosvitu oranžové kontrolky byla úplně černá.

„Karle?“ zachraptěl Jaromír a odkašlal si. „Nějak se to zkratovalo, nebo co.“

Postava neodpověděla. Stála v otevřených dveřích a čekala.

„Neblbni,“ řekl Jaromír a snažil se, aby tón hlasu nevyšel příliš natenko. „Není to vtipný.“ Dřepl si a zašmátral kolem sebe po nějaké zbrani. Ale žádný hasák ani šroubovák tu neležel. A tak mladík vstal a vykročil ke dveřím. Oddychl si, když před ním postava ustoupila, aby mohl projít.

Zaslechl nad sebou odbíjení hodin. A nějaké dupání. Vešel do chodbičky a zahlédl slaboučký oranžový odraz na kovových spínačích staré elektrické skříně. Pak ucítil na tváři závan vzduchu a uslyšel klapnutí dveří za sebou. Octl se ve vlhké tmě, v níž ho někdo uchopil za ruku. Někdo, kdo jeho ruku viděl, aby ji mohl vzít do své. Cizí dlaň byla horká, suchá a skoro vlídná. Někdo, kdo se odmítal ukázat, ale podivně páchl – po prachu, ale i po... čistícím prostředku.

Jeden schod. Druhý schod. Třetí. Ruku v ruce s ním – stále tomu nemohl uvěřit. Ruka ho vedla jistě, tak co zbývalo, než dlaň stisknout a jít? Cizinec ho provedl tmou. Najednou byli nahoře a Jaromír hmátl po vypínači. Ale nic se nestalo – dům byl bez proudu. Ovšem tma, která číhala ve velké chodbě, byla aspoň prozářena svitem svíček ze sálu. Skrz prosklenou verandu bylo i odtud vidět spící krajinu a vzdálené hvězdy.

Nechápal, jak mohl vyjít schody ruku v ruce s tím temným člověkem. Kde k tomu našel odvahu? A přitom někde hluboko uvnitř hrudi cítil, že na strach – na opravdový strach – je ještě dost času. Když chtěl z cizincova sevření ruku vytrhnout, z chloraminového zápachu se mu udělalo špatně. A chlap ho podepřel téměř přátelsky.

Pak někdo zavřeštěl. Ženský hlas. Do haly vplulo světlo a oba, Jaromír a jeho temný kumpán, šli za ním do jídelny. Někdo tam pohyboval baterkou.

Byla to Hana. Stála u stolu před baronkou a ze strany se k ní nakláběla. Paprskem světla mířila mrtvole do pootevřených úst. „Něco tam má,“ řekla a sáhla ženě mezi zuby. Pak vytáhla prsty a posvítila si na ně – ulpěl na nich bílý prášek. „Jed!“ vyhrkla do tmy a podívala se na Jaromíra. Ten pohlédl na svůj doprovod a pak zpátky na Hanu. Ta si však cizince nevšímal.

Z druhé strany k ní přistoupil Karel. „Ukaž,“ vzal ji za zápěstí a přičichl k prstům. Pak zpoza vousů vystrčil špičku jazyka a olízl Haně nehet. „Aspirin, žádný jed.“

„To je dobře,“ zašeptala Hana a sebrala ze stolu lněný ubrousek s vyšíтым vzorem zlatých rolniček. Jako rouškou jím zakryla mrtvou tvář, nemohla se na ni dívat – hlavně na ty zelené oči upřené na lustr. Prohlédla si své dílo. Ubrousek, pečlivě rozprostřený, se na nose špičatě zvedal, ale o něco níž se propadal do otevřených úst.

Milada pohled na babičku zatím vydržela, ale teď, když rozsvítila v sále další svíce, ho už nesnesla. Napolo skrytá za temnou drapérií okna, otočila se na patě a přitiskla čelo na studené sklo. Myslela na příjemné věci. Už za rok. Už za rok, nanejvýš za dva se budu v parku prohánět v červeném BMW. Zastyděla se, že ji takové představy napadají, ale vrátila se k nim. Budeme postrachem tohohle parku. Zazubila se na sebe do temného skla. A zahlédla za ním dětský obličej, taky malá ramínka a červené tričko. Na holé terase, v mrazivé noci... Dítě se dlaněmi opřelo o okno, dýchlo na sklo a odběhlo. Milada bezděčně couvla a rozhlédla se sálem. Nikdo si jí nevšímal.

Jaromír s někým mluvil, ale ona viděla jen jeho. On viděl svého průvodce, jenom pořád nevěděl, co si o něm myslet. Provedl ho kolem Karla a Hany, potom zvedl ruku a zamával Miladě. I ona mu chabě zamávala. Potom i průvodce zamával, ale na něho už nereagovala. Jarek se tomu začal smát. A zazdálo se mu, že i ten druhý se směje. V neproniknutelné tváři, v místě, kde snad mohla být ústa, se průvodci něco zalesklo.

Do smíchu se ozvalo tříštění skla. Uviděli ruce – dvě drobné ruce z terasy vražené do francouzského okna. Obě bílá předloktí, zápěstí

i dlaně začaly krvácet. Těžké kapky se rozplácly na naleštěných parketách.

„Marie!“ vykřikla Hana a upustila baterku, která se na parketách rozletěla na kusy.

Marie ji neslyšela ani neviděla. Ohlédla se přes rameno, vytrhla ruce ze zubatých dř a dala se na úprk po terase. Podle řady oken vyrazil Jarek ve stejném směru, ale ten temný ho zadržel. První byl u dveří Karel, odemkl si, a než vyběhl ven, zavolal na dívky, ať jdou do svých pokojů a zavřou se tam. Udělal dva kroky na terasu, uklouzl a upadl. Odřel si dlaně. Zvedl se na nohy a utíkal za Marií. Seběhla už schody, on je bral po třech, posledních šest obloukem přeskočil a dopadl na cestu. Marie měla náskok. Její prchající postavička se nejasně mihotala v povzdálí, ale přímo před ním na světlém šterku temněly skvrny od krve.

Doběhl k zamrzlému rybníku. Za dvěma vrbami někdo sténal. Marie. Opírala se o ledovou kůru. Měla zavřené oči a plakala, krvavé ruce mokré od slz a přitisknuté na ústa. Došel až k ní a vyslovil její jméno. Neslyšela ho. Vzal ji za rameno. Škubla sebou a dala se znova na útěk, tentokrát podél břehu. Udělal pár kroků a pak zůstal stát. Všiml si postavy, pomalu se blížící přes rybník. Nějaký muž mířil po ledě přímo k němu, a aby na sebe upozornil, pozvedl paži na pozdrav. Něco v ní nesl, v té druhé taky. V pravé lesklý předmět, snad tužku nebo malý nůž, v levé sklenici, která podle jeho opatrné chůze nebyla prázdná.

Karel polkl na prázdno a zavolal na něj. „Hledáte někoho?“ Muž se zarazil. Od Karla ho dělilo nějakých sedm metrů. Přešlápl a ošil se, jako by pokrčil rameny. Ohlédl se a totéž napadlo udělat Karla – kdyby někdo jiný stál za ním. Ale nikdo tam nebyl, Marii pohltila tma. Karel vnořil ruku do kapsy a pevně sevřel prsty kolem kroužku s klíči tak, aby mu tři hroty trčely ven. Jakás takás zbraň.

Cizinec se na něj díval. Byl poměrně vysoký, ale kulatila se mu záda a jeho postoj prozrazoval podivnou nejistotu. Přesto se odvážil udělat tři čtyři další kroky a opět se zastavil. Trásl se. Až na obličej ho teď bylo vidět mnohem lépe: měl na sobě jen tlustý svetr s rolákem, měkké

kalhoty a lehké boty, oblečení málo vhodné do takové zimy. V levačce opravdu držel sklenici, byla ze tří čtvrtin naplněná čirou tekutinou, která nemrzla. V pravačce se chvěla napřažená lžička a na ní se bělal prášek.

V drogách se Karel vyznal. Věděl, že takhle se neberou. A tak ho napadl jed.

„Tohle je soukromý pozemek,“ řekl co možná nejvýhrůžněji. Ten tón se mu docela povedl. A pak ho začalo mrazit v zádech. Muž totiž, aniž by udělal krok, stál nyní o poznání blíž. Dokonce se mu dala zahlédnout tvář, zarostlá a zatrpklá, s prameny dlouhých chatrných vlasů přilepených šikmo přes čelo a oko. Pokrčil rameny jakoby v omluvě, nepostřehnutelně klouzl po ledu a najednou stál metr před Karlem. Usmál se na něj. „Konečně,“ šeptl, a přímo do toho šepotu Karel udeřil svou improvizovanou zbraní.

Jako kdyby máchl do cukrové vaty. Vyjeveně se podíval na ruku, potom na cizince. Zase ten omluvný úsměv, to rezignované krčení rameny.

Tepře tehdy ten obličej poznal. Ucouvl před ním. Zajektaly mu zuby. A záda narazila na vrbu. „To ne,“ zajíkl se a jeho hlas patřil malému chlapci.

„Vezmi si,“ zašeptal ten druhý a podal mu lžičku s práškem až ke rtům.

Karel se po něm znova ohnal. Lžička obloukem odletěla stranou. Slyšeli, jak zazvonila o led. Podívali se za ní. A když si znova pohlédli do očí, byla mezi nimi zas a mířila Karlovi na ústa jako nůž.

„Vezmi si,“ řekl muž tiše. Soucitně, dokonce útěšlivě se usmál. „Uleví se ti.“ Ruka se lžičkou už se nechvěla. Studený kov narazil na přední zuby. Karel se vysmekl z pasti a vzal nohy na ramena. Uháněl k zámku, co mu síly stačily. Plival a prskal kolem sebe jako v pomatení.

Milada ho viděla přibíhat, ale nedokázala teď opustit Jaromíra. Stál vedle krbu, kde polena hořela oranžovým plamenem. Ale nehřál se u nich. Byl otočen čelem ke zdobné tapetě a něco těm zlatozeleným

květům říkal. O něco prosil. Rukou se opíral o římsu krbu a ta ruka tam vězela jako přilepená. Jako by ji někdo tiskl ke kameni.

Někde z hloubi parku zaznělo volání o pomoc. Hlas patřil Marii. Milada nedokázala poznat, odkud to přichází, a z rozbitého okna zavolala na Karla, ať jde za Marií. Karel byl už blízko. Jeho vysoká postava právě zmizela za balustrádou. Za chvíličku se musí objevit na terase. Musí.

Ale Karel se neobjevoval. Milada se rozběhla k chodbě. Minula Jaromíra, který upřeně civěl do tapet. V sále byla lezavá zima. V patře zaskřípaly schody.

Hana ztěžka oddychovala a vstoupila do chodby. Poslepu dotápala ke svému pokoji a vzala za kliku. Svítlo se tu; v oválné stříbrné misce na šachovém stolku u okna hořela svíčka. Copak ji nezhasla? Myslela, že ano. Neopatrnost. Ale ten příšerný večer... Kdo by nebyl roztěkaný? Na zemi, opřen o nohu stolku, stál její batoh. Věděla, že nadešla správná chvíle na její potěšení. Nastal stav nouze. Rozepnula přezky a vnořila ruku do vaku. Igelitová taška s čistým prádlem, nadtý toaletní necesér. Dole náhradní ponožky. A v jedné schovaná...

Za zády zaslechla zvuk a ohlédla se. „Marie?“ hlesla sotva slyšitelně. Celou polovinu místnosti zabírala postel s nebesy. Vysoká a hranatá, se sloupky skrytými za karmínovým brokátem. Závěsy na všech stranách byly spuštěné.

Nevzpomínala si, že by je spouštěla. „Marie, jsi to ty?“ Ale zvuk už se neozval. Zřasená látka se nehnula, jen světlo svíčky na nich zatančilo a zmenšil se lidský stín, jak dívka přešla pokojem.

Přistoupila k loži a prudce rozhrnula závěs. Uprostřed postele na bílé cíše dřepěla ženština. Asi padesátiletá, široká, bachratá. Vodnaté kulaté oči. Po spáncích se jí kroutily světlé vlasy, nahoře rozdělené pěšinkou. Na sobě měla růžové kombiné, na nohou se jí shrnovaly bezbarvé punčocháče. Jednu ruku schovávala za zády, ale na pytlovitých prsou stejně jako na obrovitých stehnech jí ulpěly hnědožluté drobký.

„Nemám,“ špitla žena a odvalila se o kousek dál. V její mohutné tlapeč zahlédla Hana svůj drahocenný pišingr. Natáhla k němu paži.

Žena zvedla zadnici, narazila zády o pelest a začala se soukat na nohy. Zavrávorala a klekla si do peřin. Sušenka jí upadla přímo pod kouli kolena, a přestože bylo lůžko měkké, v mžiku se proměnila v sladký prach.

„Ty mrcho,“ zasyčela Hana. „Ty hnusná odulá strako!“ zařvala na ni.

„Moje,“ šeptla žena a hrabala se z postele. Na peřině se začervenel zploštělý obal rozdrcené balatonky. Hana oběhla lůžko a vrhla se zlodějce po krku. Sevěla ho – a jako by vnořila prsty do změkklého másla. „Zabiju tě.“

Zlodějka se bránila chabě. Začala umdlévat. Otevřela chřtán a Hana v něm zahlédla tabulku čokolády. Zabalenou, neporušenou. Stiskla víc a čokoláda z pusy vypadla jako z automatu. Hana po ní sáhla, a tu jí o zápěstí pleskla ledově studená zelená hrouda. Ucítla pistáciové oříšky. Vzhlédla. Z nosu ženě crčelo mléko, z očí se valila červená huspenina vonící po brusinkách. Huba se rozvírala od ucha kuchu a v samotných boltcích se kupilo něco nepopsatelného – připomínalo to obrovský popcorn. Pohled do úst byl ještě odpudivější. Obě tváře nadouvaly cukrované koblihy, po jazyce stékala zpěněná šťáva a uprostřed vzadu, přímo v jícnu pod čípkem, se leskl neporušený červený obal tyčinky Balaton. Z dutiny se linula vůně vanilky smíšená s pachem žluči. Žena se dusila. Skácela se na polštář, zachytila se pelesti a začala dávit. Opuchlá tvář jí zšedla. Kývala na Hanu, aby jí pomohla, ale dívka teď začala couvat. Nalezla otvor v drapérii a vyklouzla z krytého lůžka do ložnice. Potom se skulinou dívala, jak žena umírá. Trvalo to jen chvilku. Když se přestala hýbat, byl její obličej téměř černý. Břicho, hrud', paže i nohy měla potřísněny páchnoucími zvratky.

Hana vyběhla z pokoje a na chodbě se srazila s Karlem. Měl rozčuchané vlasy a zježené vousy, byl cítit potem, z rozepnuté kožené bundy mu stoupala pára. Chvatně zasadil do držáku na stěně dřívko omotané mastným hadrem. Pak chytil Hanu za ramena a opsal s ní půlkruh. Držel ji před sebou jako štít. Výraz, který měl v očích, její strach ještě vynásobil.

„Je tam?“ ptal se. „Vidělas ho?“

„Koho?“

„Toho s tou lžící.“

„Ne,“ vrtěla hlavou. „Je tam jen ona. Ta ženská, co mi ukradla balatonku. A teď je asi mrtvá. Nevím...“ Ukázala na dveře. „Běž se tam podívat.“

Karel vstoupil do Hanina pokoje. Byla tam tma. Sáhl do kapsy pro sirky a v šikmém pruhu plápolavého světla z chodby vykročil ke svíčke, kterou Hana musela před okamžikem sfouknout, protože z knotu se ještě čadilo. „Tos to nemohla nechat?“ Ale někdo za ním tiše zavřel. Karel se otočil. Temnotou k němu pluly dva jasně viditelné předměty – stříbrná lžička s bílým práškem, vedle ní sklenice vody. Nesla je před sebou silueta vysokého vlasatého muže.

Karel se na něho vrhl, začali se prát. Lžička se nevysypala a voda nevyšplíchla, přestože předměty dělaly ve vzduchu kotrmelce. Každé ráno se ten druhý vyhnul, z každého sevření se vysmekl. Karel prudce oddychoval a očima hledal dveře, ale viděl jen mžitky a bílý prášek na lžičce. Už nemohl dál. Tak po ní sáhl, kupodivu se nechala uchopit. Zůstala mu v ruce a čekala.

Ten druhý se díval a čekal. Dočkal se. Roztřesená ruka mu vložila lžičku mezi rty. Prášek byl pozřen. Karel muži podepřel zezadu hlavu a rozklepanou rukou mu vodu ze sklenky vlil do úst.

Když dlouho nevycházela, odvážíla se Hana otevřít dveře. Ležel na zemi skrčený jako nenarozené dítě. Měl úplně šedé vlasy, jeden pramen potom přilíplý k obličejí. Promluvila na něj a vzala ho za rameno, ale nepohnul se. Hana se chvatem vydala za ostatními.

Marie vstoupila do sálu a usedla ke stolu naproti baronce. Přišla k ní Milada a z jejích šedých očí tekly slzy. Už třikrát na kamarádku promluvila a potom ji štípla do zkrvaveného předloktí. Tmavovlasá dívka neodpovídala. Otáčela hlavu za Jaromírem, který podél stěn obcházel sál, fascinován něčím nezbadatelným, ale neodolatelným, jako pes následující pána.

Temný Jaromírův společník vykouzil na tváři třpytivý úsměv. Namísto úst měl zrcátko. V zrcátku se střídaly tváře. Všechny patřily že-

nám, jež Jaromír poznával. Se všemi se aspoň jednou vyspal. Potom se objevily dívky nepoznané a nesmírně se mu líbily. Kochal se obrazy své touhy. Začal je počítat. Ztratil se někde u sedmdesátky, ale pořád se v zrcátku zjevovaly nové – čím dál tím přitažlivější a, jak se mu zdálo, čím dál tím mladší. A pak přišla poslední, měla vlnité vlasy a jasné oči, mohlo jí být sotva sedmnáct. Jaromír obcházel sál, uhranut ústy temného muže a mladičkou dívenkou v nich.

Jenomže do růžku zrcátka se vetřelo cizí oko. A nato úzký orlí nos a vykrojené rty okouzlující ženy. Usmívaly se na něho obě. Jaromír se na své pouti zámeckým sálem zastavil. Takovou ženu si nikdy nepředstavoval, a přestože ho vzrušovala víc než ta studentka, z nějakého důvodu, v jakési předtuše se mu ulevilo, když její obličej ze zrcátka zmizel.

Dívka tam nadále prodlévala, ale její půvab se ztratil. Zrudl jí levý koutek úst, něco tam prasklo a rána začala krváčet. Na tváři vykvetl černavý bolák. Líce se propadly, a když se usmála, jazykem pohnula předními zuby. Pak, bílá jak křída, zavřela oči a už je nechala tak.

Zrcátko se zamžilo a Jaromír zvedl ruku, aby je očistil manžetou rukávu. Povedlo se. V lesklé plošce teď uviděl mužský obličej. Plet' byla příjemně snědá, ale v obrovských mokravých očích divoce pulsovala krev. Z opuchlých nosních dírek trčely dvě plastové hadičky. Do vyhublých úst se zatáčela třetí a vedle ní, v krátké řadě, hnulo pár posledních zubů. Ale vlasy, ač zřídle, byly pořád ještě tmavé, a vředy kolem rtů očividně nezpůsobilo stáří. Kolik mohlo nebožákovi být? Churavý přízrak v zrcátku se začal chechtat a Jaromír ho konečně poznal. Popadl cizince za krk a začal ho tlačit ke krbu.

Milada viděla, jak se rozbíhá, jak choulí ramena a sklání hlavu, připraven vrhnout se přímo doprostřed výhně. Aniž si uvědomila, co dělá, sklouzla se po parketách a jako hráč ragby strhla Jaromíra stranou.

Začal ji bít, a když se vyprostil z jejího sevření a vstal, kopl ji do žeber. Vtom mu někdo podrazil nohy, povalil ho a celou svou vahou ho zalehl. Byla to Hana.

Milada se pomalu zvedla. „Díky,“ zašeptala, ale to už se sálem rozlehl nový výkřik hrůzy. Všichni se otočili ke stolu. Marie svírala opěrky své židle a třeštila oči někam za baronku.

Žena se blížila ve světle krbového ohně. Byla ještě mladá, měla krásné černé vlasy. Šla zvláštním tanečním krokem, kroutila se v bocích a vytáčela se jednou pravým, podruhé levým vpřed. Luskala prsty a dupala do rytmu. Když dokráčela k Marii, přisunula si židli a posadila se. Její židle byla jiná. Měla bederní bezpečnostní pás s velkou přezkou. Zapnula si ho a položila ruce na opěrky. Zavřela oči. Začala se třást. Židle se zváhla dozadu jako sedačka ve startujícím letadle. Bylo slyšet řev obrovských motorů. Ale jen okamžik. Potom se odkudsi ozval výbuch, pak druhý. Židle přepadla dopředu a žena udeřila hlavou o dřevěnou desku. Nato i s židlí vylétla do vzduchu, šikmým obloukem přeletěla stůl a narazila do zdi. Rozbila se jako porcelánová panna. Na zem dopadl mrzák. Ruce měl v loktech uražené, stejně tak nohy v kotnících. Přesto žena vstala, a jako by nevnímala bolest, ale jen smrtelnou hrůzu, na pahýlech nohou se belhala k Marii. Potom jí vzplály vlasy a po vlasech celá hlava. S hlavou v plamenech se potácela sálem, našla si u stolu novou židli a posadila se. Plameny teď zachvátily i hrdlo a ramena. Žena hořela, měnila se v mračno popela. Takto proměněnou ji průvan z rozbitého okna vmetl Marii do tváře.

Seděli kolem krbu, drželi se za ruce a pili grog. U nohou jim ležela autobaterie, přikrytá tlustou dekou, aby ji nepoškodil žár. Oheň vesele praskal a všichni do něj upírali zrak, jen Karel ne. Třásl se na celém těle, a ani Marie z levé, ani Milada z pravé strany ho nedokázaly zahřát či uklidnit. Milada ho dlouho hladila po šedých vlasech. Potom mu dýchala na ruce a kosmetickými nůžkami a pilníčkem se mu pokoušela upravit nehty, které si rozbil o podlahu v Hanině ložnici. Cigarety si zapaloval jednu od druhé a vůbec nepromluvil. Hana zadumaně chroupala vánoční cukroví. Jaromír převázal Marii pořezané ruce. Jediný, kdo teď nad ránem dal přednost mluvení před mlčením, byla Milada. Už podruhé vyprávěla o dítěti, co se potuluje po zámku, a ptala se kama-

rádů, kdo by to mohl být. Přece přelud, nebo ne? Co by na zámku dělalo skutečné dítě? Pokud i tohle byl přízrak, chyběla mu zlomyslnost těch ostatních.

Úplně se rozednilo až k osmé hodině. Nebe bylo nažloutle zatažené, mráz o něco polevil, vypadalo to na celodenní chumelenici. Bylo třeba vyrazit brzy. Jaromír zvedl baterii a nesl ji ven, aby ji znovu namontoval do vozu. Marie s Hanou poklidily v sále a v kuřáckém salonu, ale nahoru do pokojů neměly odvahu jít. Milada je nenutila. Stála u babičky a přemítala, že by se za ni možná ráda pomodlila, kdyby to svedla. Potom jí sňala z tváře ubrousek, pohlédla do slepých zelených očí a jemným tlakem dlaně na víčka je zavřela. Ústa však zavřít nešla.

Baronka zůstala za stolem. Skleněné dveře na terasu nechali ode-mčené, s Miladiným svolením si ve sklepe vzali pár lahví s vínem. Pra-chu na nich leželo málo, byly tam jen několik let. Ale Marie vysekla no-vé zámecké paní pěkné pukrle. „Gratuluju, paní baronko,“ přidala se Hana a začala radit, které ročníky by si Milada měla schovat na stáří.

„Dost pochybuju, že bych se dožila,“ usmála se Milada smutně, ale zaslechl to Jaromír, který se zrovna vrátil od auta, a zvolal:

„Baronka je mrtvá, ať žije baronka!“ Miladu to potěšilo, ačkoli vědě-la, že na titul možná nárok nemá. Tak aspoň na dědictví. Na to ano.

Aby zaplašila vtírající se představy, popohnala kamarády ke spěchu; měli by se dostat na pořádnou silnici, než začne sněžit. Pak zapálila Karlovi cigaretu, strčila mu ji do úst a podepřela ho ramenem. Takto ho dovedla k vozu. Stále nic neříkal, ale ranní vzduch ho podle všeho tro-chu probral. S chutí potahoval z cigarety a pak konečně prolomil mlče-ní.

„Víš, co si myslím?“ řekl tiše. „Fakt jsme se měli přezout. Přála si to.“

Milada za ním zaklapla dvířka, a když ostatní naložili bagáž a usadili se ve studené kabině, otočila klíčkem zapalování. Motor kupodivu na-skočil. Dívka vymanévrovala vůz ze záhonu na příjezdovou cestu. Za-mířila k aleji vedoucí k bráně, ale potom se, aby trochu zahřála motor, rozhodla opsat elipsu kolem záhonů ještě jednou. Zdálo se, že je to dobrý tah. Auto sebou přestalo škubat a na rovince pod zámeckým

schodištěm nabralo rychlost jako poháněné nejen motorem, ale i větrem, opírajícím se do černého křídla nabodnutého na anténě. Spokojeně poplácala volant.

V tom momentě se za vázou uprostřed záhonu vztyčilo dítě. Mohlo být nanejvýš čtyřleté, na sobě mělo krátké modré kalhoty a červené tričko, na první pohled chlapeček, ale s vlasy delšími, než nosí takhle malí kluci. Vysokým hláskem zavýskl a utíkal ke schodům. Milada dupla na brzdu, ale v té poslední chvíli už věděla, že je to zbytečné. Chlapeček na ni vrhl vyděšený pohled a ona poznala jeho oči, patřily Karlovi. Pak to nadvakrát zapraštělo, oba zvuky zazněly téměř současně – dutý náraz měkkého těla, křapnutí hlavičky o kapotu.

Opel zastavil o notný kus dál. Milada vyběhla ven a hledala za autem, pod schody, na cestě i v záhonu a nahlédla dokonce i za povalenou vázu. Nenašla nic. Došel k ní Karel a vzal ji za ramena. Přála si omdlít, ale zůstávala při krutém vědomí.

Rozplakala se. Třásla se podobně jako on, když s ním nad ránem seděli před krbem.

„Přece už není noc, přece už skončila, už nebude,“ opakovala šepem a zarývala nehty do Karlovy kožené bundy.

Za volant se posadil Jaromír, Miladu vzaly dívky mezi sebe. Když opouštěli park, začalo sněžit. U kamenného sloupu tepané brány někdo stál. Stará žena v černém, levou rukou se opírala o elegantní hůlku. Pravou rukou svírala na prsou velkou porcelánovou kočku. Nikdo z posádky vozu si jí nevšímal – jen Milada. Pohlédly si do očí. Kočka je měla zelené, stařena i dívka šedé.

Ohlédla se za ní zadním okénkem. Připadalo jí, že auto ujíždí nesprávným směrem. Vyděsila se. Šťouchla loktem do Hany, ale ta se jenom usmála a nabídla jí hvězdičku z lineckého těsta. Milada se hryzla do zápěstí, jestli se jí všechno jen nezdá.

Znova se podívala na silnici za automobilem. Žena už tam nestála. Ale na studené bílé krajině teď leželo něco černého. Nějaké tělo, větší než tělo porcelánové kočky.

Viděla ho tam i ve chvíli, kdy se vůz přiblížil k prvním domkům obce. Chumelenice pořádně zhoustla, až se zdálo, že opět padá soumrak. Byl Boží hod vánoční, nejradostnější den v roce.

2004

Žádný něžnosti

Poprvé ji Petr viděl na poradě oddělení propagace, kam přišla s kritickým hodnocením. Když vstoupil do dveří, jako obvykle o chvíli později, než měl, všichni k němu zvedli hlavu. Ona seděla vedle šéfa, celá v černém, před sebou fascikl v černých deskách. Přišlo mu, že ty desky jsou sametové. To tady ještě neviděl. Sedl si na poslední volnou židli a instinktivně sáhl po mobilu. Vzpamatoval se a nechal ho v kapse.

Ukázalo se, že dalším bodem na programu porady je on sám. Vyhmátla si ho. Mluvila sice k ostatním, ale jenom jemu dávala za vinu, že produkt, na který se v posledním čtvrtroce soustřeďovala kampaň, tak hloupě propadl. Měl to schytat šéf. Ale ten se tvářil pobledle a vystoupit na Petrovu obranu ho ani nenapadlo. Takže to dostal se vším všudy. Od takové holky. Oči mu potvrzovaly trapné podezření, že tahle červovlasá manažerka v černém kostýmu, se čtvrtletní analýzou secvaklou v černých sametových deskách, je určitě mladší než on.

Zeptala se, co jí na to řekne, a on nebyl schopný slova. Obul se do něho šéf, ona vstala a šla. Díval se za ní, kontrolovanou, komisní, nelíbstnou, s rovnými zády a sukní jen palec nad kolena. Zvažoval, jestli to, co má pod ní na pěkných nohou, jsou černé punčocháče, anebo punčochy. Ať ty či ony, představil si je zmuchlané do kuličky, nacpané do manažerské pusinky jako roubík. Byla v tom určitá satisfakce, hned se mu udělalo líp.

Jistěže věděl, že cesta od představ ke skutečnosti je dlouhá, často nekonečná, a moudrý muž si ji umí odpustit.

Ale co když se hned na počátku objeví zkratka? Oč krkolomnější, o to lákavější.

Podruhé se střetli hned téhož dne odpoledne. Z patra, kde se s dalšími třemi kolegy dělil o kancelář, sjel výtahem do podzemních garáží a šel si pro auto, zaparkované v části pro běžné zaměstnance, tedy u vzdále-

né zdi. Už z dálky si všiml, že u jeho vozu někdo stojí, a tak přidal do kroku.

Nebyl to žádný zloděj, ale ona. Zadkem se opírala o kapotu, jednou rukou si objímala rameno, z něhož visela kabelka, v druhé držela kartonovou krabičku s mlíkem a slámkou. Ustrčila z ní. „No konečně. Budeme si tykat. Já jsem Edita. Asi jsem ztratila klíčky od auta, v kanceláři nejsou. Potřebuju hodit domů, mám tam náhradní.“

Tak proč nejedeš taxíkem, odsekl, ale jen v duchu, nahlas řekl: „Petr. Je to daleko?“

„Když na to šlápneš, slabá půlhodinka.“

Otevřel jí dveře. Posadila se, porozhlédla se po držáku nápojů, a když žádný nenašla, postavila krabičku na přístrojovou desku. Ta byla oblá. Jen co Petr otočil klíčkem a auto se dalo do pohybu, sjel kartonek dolů, brčko z něj vypadlo a mlíko potřísnilo Editě sukni a jemu čalounění a manžetu řadicí páky a pravé koleno. Zabrzdil a ani necekla.

„Ježiši promiň,“ omluvila se a začala šustit papírovými kapesníky, lovenými v kabelce. „Měl bys to nechat vyčistit, jinak to zasmrádne.“

Když kapesníčky mlíko vysály, neměla je kam dát, a tak je hodila na podlahu. „Můžeme.“ Petr se tedy rozjel. Minuli černé audi. Edita řekla: „Podívej, tohle je moje chudinka. Musí tu na paničku chvíli počkat.“

Vyjeli z firemních garáží. Venku bylo odpolední vedro. „Kde to má klimatizaci?“ šátrala prsty po ovladačích.

„Nemá,“ odpověděl klidně, nastavil větrání a otevřel okýnko.

„Klíčka? To se ještě vyrábí auta s okýnky na manuál?“ Pobaveně točila klíčkou sem a tam, okýnko se šinulo dolů, pak nahoru a konečně zůstalo dole.

Petr si zapálil cigaretu. Ona se začala přehrabovat v kabelce, trvalo jí to, a tak jí nabídl ze svých. Nad značkou zdvihla obočí, ale vzala si. Chvilí mlčky kouřili, provoz na magistrále byl středně hustý. Potom se před nimi uvolnil stometrový pruh asfaltu a Petr přidal plyn. V tu chvíli Edita odklepávala popel z okýnka, náhlý průvan jí cigaretu vytrhl a hodil na zadní sedadlo.

„Ježiši zastav.“

„Tady nemůžu zastavit.“

Odepjala si pás a natáhla se dozadu pro nedopalek. Ten se zakutálel do mezery u dveří a podle spirálky kouře pořád žhnul. Edita si klekla, vmáčkla se mezi sedadla a s oddechováním šťárala vajgl ven. „Jestli se spálím...“ Petr se snažil udržet oči na autech před sebou a jenom párkrát sklouzl pohledem k vystrčenému zadku, napínajícímu černou látku. Potom se zahleděl na svou cigaretu, přiblížil hořící konec k sukni, ale pak vložil filtr mezi rty a zašlukoval.

Zadnice dosedla na místo spolujezdce, špaček cigarety vylétl okýnkem. Edita se připoutala a řekla: „Trochu jsem ti to tam seškvařila. Spíš trochu víc. Samozřejmě to zaplatím.“

„Nemusíš, je to sedm let stará kára.“

„Ale já si teď připadám hrozně. Jak jsem tě v práci sjela a teď ještě to zasviněný auto. Mohlo ti chytout celý. Hele, já ti to v podniku vynahradím. Celej ten dnešek.“

„Já nic nahrazovat nepotřebuju.“

„Když myslíš. Ale takhle to přece nemůžeš nechat. Nebo jo?“ V jejím tónu jako by zaslechl opovržení.

„A co bych měl jako dělat?“

„Hele. Zapomeňme teď na podnik, do práce jdeme až zejtra.“

„Dobře. Nemyslím na podnik, ani na šéfa, ani na čtvrtletní hodnocení, ani na ten děsnej oběd v kantýně.“

„Výborně. A na co teda myslíš?“

„Myslím na to, že za chvíli tě dovezu k tobě a pak tě asi budu muset hodit zase do práce, kde máš to svý auto.“

„Nemáš lepší nápad?“

„Ne.“

„Ale jako chlap bys ode mě měl něco chtít.“

„Aha.“

„Ty to nechceš?“

„Záleží na tom, co.“

„Měl bys mě přece chtít potrestat.“

Petr mlčel. V podstatě ho odhadla přesně.

Vytáhla něco z kabelky a zatřásla mu tím před očima. Byl to elektronický klíček se znakem čtyř spojených kruhů. Podíval se na ni a hned uhnul před jejím upřeným pohledem.

„Tys je nezapomněla.“

„Ne.“

„Chtěla jsi svézt.“

„Jo.“

„Tak proč mi ty klíčky ukazuješ?“

„Já jen, abys nebyl úplně za blbečka.“

Petr mlčel. Klouby prstů, jež svíraly volant, měl vystouplé a bílé.

Dveře za nimi tiše klaply. Edita zamkla a pokynula mu, ať jde do obývacího. Oběma nalila sklenku z karafy na pojízdném stolku. Až na televizor, pohovku a dvě červené, křiklavé olejomalby na stěně vypadal pokoj chladně, skoro jako kancelář, ale zařízení bylo na pohled dražší, design ultramoderní, okna obrovská, výhled hypotéčně nádherný, vše za spoustu budoucích výplat.

Vypila drink a nalila si druhý. Petr žmoulal sklenici, usrkl, dobrá whisky, asi jako každá jiná, značku by nepoznal. Edita stála u okna a mlčela. V jejím pohledu bylo napětí a něco jako úsměšek, rty zůstávaly tenké. Odložil pití na psací stůl, přešel k ní a políbil ji. Dlaní jí přešel po nadrech, pak po tváři. Odstrčila ho. „Jen žádný něžnosti, tohle ti říkám předem.“ Zamyslel se a políbil ji podruhé, jemně a dlouze, a při tom jí sáhl do vlasů. Odskočila od něj jak uštknutá, vlepila mu facku, plesklo to masitě a páliho horce. Ukázala na spodní zásuvku psacího stolu. A tak se sklonil, aby ji otevřel. Spatřil kus provazu a kožené důtky. Ted' už neváhal.

Vybral si provaz a doprostřed pokoje postavil židli, čelem k těm červeným mazaninám. Čapl Editu za loket a prudce ji posadil, nebránila se. Ruce jí zkřížil za zády a přivázel zápěstí k opěradlu. Ani nehlesla. Pak jí přešel dlaněmi po bocích a roztáhl nohy. Vsunul ruce pod sukni, zjistil, že nemá punčochy, ale punčocháče, a vrátil se ke stolu. Vyndal důtky,

švihl jimi o dlaň a zase je odložil. Otevřel horní šuplík, zavřel ho, zkusil druhý odshora a tady našel nůžky na papír.

Vyhrnul sukni a rozstříhl punčocháče v rozkroku až nahoru k pasu, pak jí poručil, aby nadzvedla zadek, a stříhal dole až ke kříži. Odložil nůžky. Punčocháče, z nichž udělal punčochy, jí beze spěchu svlékl. Černé lodičky, které jí vyzul, odhodil do kouta. Zničenou punčochovinou jí přivázal kotníky k nohám židle.

Poodstoupil, prohlížel. Zdálo se, že je s dílem spokojen. Edita měla rozšířené, dychtivé zorničky. Nervózně se usmívala, napjatě pokukovala po důtkách.

Přišlo mu to k smíchu. Vzal je do ruky, zašvihal jimi, otevřel okno a vyhodil je ven.

„Co děláš, ty zmetku!“ zaječela Edita, ale přiskočil k ní a nalil jí do úst svou whisky, stekla jí za výstřih. Znovu hrábl do šuplete a tentokrát vyndal kroužek lepicí pásky, pět čísel na šířku, přesně, co potřeboval. Ustříhl asi deseticentimetrový pruh a zalepil Editě pusu. Byl nejvyšší čas, protože kašlala slova s kořalkou a znělo to přílišně.

Pečlivě uklidil nůžky a lepicí pásku, pozavíral šuplíky, sklonil se ke svázané ženě, pohladil ji po vlasech, pomalu rozepínal blůzu. „Jde přece o cit, o nic jiného. O to, co je uvnitř. Nedá se to koupit. Možná snad předstírat – ale na to musíš být machr.“

Potom ji políbil. Líbal ji na čelo, na obočí, na líce a na krk.

„Lásko,“ šeptal jí do ucha. „Nejkrásnější, nejmilostnější, nejdražší lásko.“

Pokojem se rozléhal tlumený, ale zuřivý nárek nadvakrát umlčených úst; věznily je polibky a lepicí páska. Petr se při líbání usmíval.

2006

To strašný kouzlo podzimu

Variace na Raimiho, Cavea a Eichendorfa

„Nechod' s holkou do lesa, když je ještě panna,“ řekl kluk s bílými vlasy o přestávce, na chodbě našeho gymplu. Hryznul do jablka a s plnou pusou dodal: „Pokud je jí víc než patnáct a míň než sedmnáct, to pak do lesa nebrat.“

„A proč jako?“ ptali se ostatní a ani se moc nesmáli. Už o tom slyšeli. A viděli jeho obličej. Celou tu předčasně zestárlou hlavu; všichni ji pamatujeme černovlasou. Je pořád hezká. Ve spáncích rozčileně tepe krev. Tak jako mně.

„Holka les probudí, něco v něm zažehne, když je v tom věku,“ bájil ten neuvěřitelný kluk. „V létě je to snadný, stačí jí jenom se k lesu přiblížit. A proč by tam chodila, bude někde u vody nebo na festu. V zimě je to bezpečný, když je všechno pod sněhem, takže v lednu by se tam vzít dala. Proběhnout na lyžích a pak zas frt do polí. Jaro je nejistý, ale špatnej je podzim. Horší než léto, mnohem, nedovedu to vysvětlit. A taky krásnější. Horší a krásnější, vláká vás do lesa a les holku sundá, les ji smázne, musí se přece bránit. S holkou v lese na podzim nic dobrýho čekat nemůžete.“

„A že smázne jen ji. Proč ne i tebe?“ namítla jsem chabě, ale co na mně záleží, já mám jen blbý otázky a ještě horší odpovědi. Občas se na mě divně dívali, teď i on. Zrovna on. Konečně se kouk. Mám smetanově bílej kabátek z výlohy na hlavní třídě, taky nový hnědý kozačky a kaštanovej přeliv na vlasy. Našetřila jsem si peníze z brigád a pěkně se oblíkám hlavně kvůli němu. Předvádím se mu. Schválně, jestli ho to trkne. Dlouho netrklo. Až teď si konečně všim. Ne jak vypadám, ale toho, co jsem řekla. Líná huba holý neštěstí.

Musela jsem před jeho pohledem utýct očima někam za něj, do otevřených dveří třídy a ven z okna, co bylo dokořán, stromy tam šuměly ve větru. Měla jsem nervy na pochodu a horkost ve tvářích. Ale optala

jsem se. Povytláhl obočí, promluvil na mě. „No mě to asi mohlo sebrat taky. Ale měl jsem štěstí.“

„Sebrat jak? Kam?“

„Nevim. Do pekla asi.“

Nervózní chichtání, holky jsou nemožný, s těma teda nevydržím. S ním bych mohla. Přestože se stalo tamto. Že je tak trochu magor, věděli jsme od prváku. A teď byl s tou bílou hlavou ještě divnější. Když vyprávěl dřív, bylo nám jasný, že kecá. Teď, po tom incidentu v lese, museli jsme naslouchat jinak. A policajti ho vyslýchali. Psali to v novinách, tak co. Renata, naše kamarádka, co měla úžasný modrý oči a ty nejrovnější, nejbělejší filmový zuby. A co se s ní stalo?

K čemu jí to bylo?

Jenomže co se vlastně přihodilo? Musel pak dvakrát k nim. Kriminálka ho může obvinít, čekalo se to, čeká se dál. Ne za vandalství, o tom jsme věděli jenom my, kterejm to vyprávěl a pak nám to leželo v hlavě, mně teda spíš o něco níž. Policajtům to kdovíproč zatajil. To s tou sochou. Strašně se za to stydí. Je vážně divnej. Na krku oddělení vražd, a stydí se za to, co provedl blbý soše v nějakým altánku. Je dojemnej. Krásnej. Nebezpečnej.

Ale je taky nevinnej, ach jo. Možná už to taky vědí. Nějak se mu neozývají. Vlastně bysme se ho ve škole měly bát, aspoň my holky, když s náma může tak zatočit. Ale proč. Tenhle nic neudělal, aspoň ne živýmu člověku, to přece poznám. Jenže někdy stačí to. Nic neudělat. Je mi ho líto. Jen ať ta historka koluje. Nesmí se zapomenout. A na vyprávění nic není, to neubližuje. A tahleta historka se drží někde poblíž pravdy. Nějak ji obchází v kruhu, docela těsným, sice, ale dovnitř do toho kruhu nemůže. Je tam to tajemství. Tajemství podzimu. On si troufnul hodně blízko, a jak to dopadlo. A tady tohle – těžko říct. Příběh. Ta jeho verze má ke skutečnosti hodně blízko. Asi tak na dvě stopy. Ach jo.

„Pravdivej příběh“, když to máte rádi takhle. Ale nezapomínejte, že pravda, to jsou někdy jen otázky a žádná odpověď. Děsí mě to. Baví mě to. Ten kluk je to nebezpečí, vyprávění jde z něj. Bezpečný vyprávění historek ve škole. Bezpečný čtení doma pod peřinou. Ale skutečný dob-

rodružství číhá někde venku v lese. On je to nebezpečí. To moje nebezpečí. Ach jo.

„Nevod' holku do lesa, když je ještě panna. Já tam Renku vzal. Jeli jsme vlakem, to je jasný. Vystoupili v díře nazvaný Bludov. Dalo se jet ještě dál, ale tady to bylo taky dobrý. Lesy sice až za polem, ale projít se vůbec nevadilo. Taky si koupila nějaký tatranky, minerálku a kus tvrdýho sýra. Říkala, že má vesnický koloniály ráda. Taky si koupila lízátko a sem tam mi dala líznout.

Já si nekoupil nic. Měl jsem v pouzdře kudlu a v čutoře vodu z koutku, v placce rum a v batohu spacák a sekyrku, kdyby se dělal táboráček, pár jablek na pečení, točenej salám a čtvrtku chleba, nakonec nešlo o víc než o jedno přespání. Spacák měla dobrej, půjčila si ho na moje přimluvení. Já měl svůj starej péřovej, ten se mnou bivakoval i na sněhu, teď mi v něm bude v lese horko, tohle jsem věděl a těšil se, až se zahrabu hromadou listí, že budu jak kukla nějakýho hmyzu, uprostřed divoký přírody, a přitom v bezpečí. Měla jedinej úkol, vzít baterku, ale doma žádnou neměli a vykašlala se na to, moh jsem s tím počítat. Holky. Pokrčil jsem ramenama, tušil jsem předem, že baterku nezvládne, já sám žádnou nepotřeboval. 'Umělý světlo pod hvězdama je svatokrádež.' Taková pitomá věta. Nechápu, proč zrovna na takový letěj.

Počasí bylo přesně takový, jaký jsem chtěl, a ještě mělo něco navíc. Bylo krátce po poledni, do soumraku několik hodin, několik prošlapaných kilometrů.

U posledního bludovskýho baráku jsem jí nabídl hlt z placatky, dali jsme si, flašku jsem zase schoval, večer se bude hodit líp než teď. Vzal jsem Renku za ruku, ale zasmála se divně a nedala mi ji. Měla světlý vlasy, ale ne moc, takový dohněda jako podzim kolem nás, skoro všechno letošní listí bylo pořád na stromech, loňský a předloňský leželo v lese a to starší, pradávný, bylo rozpadlý na prach a my ho dýchali a říkali jsme: podzim pěkně voní. Sešli jsme ze silnice. Na strništi se třpytily kapky rosy a to bylo pomalu odpoledne, o kus dál šťouraly dvě babky v poli po zapomenutých bramborách, jedna měla nůši, druhá dva

proutěný koše, jako obraz od nějakýho krajináře, podotkla Renka a ukázala prstem k hloučku střech za oblinou pole, nejspíš k domkům těch ženských, z jednoho komína se tence kouřilo. A my jsme šli na druhou stranu.

Slunce nízko, jak ho mám rád. Malý a chladný, kdy mhouříš oči, ale pořád vidíš jasně. Zvedl jsem hlavu. Obloha vybledlá, na jih až bílá, na sever modromodrá hlubina, tak jako v jejích očích. Vysoko nad náma nějaký ptáci, co na zimu nikam nelítaj a nocujou v zahradách nebo v lesích.

Popad jsem Renku za ruku a táhl ji mezi stromy. Přišlo mi, že se jí najednou nechce. Že by radši k těm babkám na čaj, a když už přespát, tak někde na půdě. Ale jak jsem jí svíral tu malou dlaň, nechala mi ji. Nic jsem jí nenutil, šla se mnou dobrovolně a jednou řekla, že je to skoro romantický.

Řeknu vám, jaký to mezi náma bylo. Romantický zas tolik ne. Možná i proto, že jsme se skoro neznali, a přece jsme spolu už byli v posteli. Trochu pitomě, k ničemu nedošlo, a vy jste si mysleli kdoví co. Jo, houby. Tomáš, ten z céčka, slavil narozeniny, nepozval mě, ale vzala mě tam Renka, kterou jsem náhodou potkal ve městě. Některý z vás tam taky byli, takže si na to vzpomínáte. Tyhle náhody. Nebejt jich, nemuselo se jí nic stát. Ale na druhou stranu je možný, že by se úplně to samý stalo někomu z vás.

Zase jsem se nechal unýst. Vykládal jsem na tom mejdanu, jak nocuju na hradech, naposledy to bylo Ralsko, předtím Ostrý, taky Bezděz, tam to bylo nejtěžší, protože se na noc zavírá, ale já vím o průlezu zdí, kudy se jde zvenčí dostat na druhý nádvoří, a psy tam nemaj, takže ležíte ve spacáku na dřevěném pódiu, kde se přes den předvádí turistům historicej šerm, a myslíte na to, kterej z průvodců vás ráno objeví – když mladá holka, uvaří vám v kanceláři kafe, a když to bude kastelán, pohrozí vám policajtama, ale nezavolá je. A taky jsem říkal, že nejkrásnějc je v lesích na podzim, na severu země, za zastávkou vlaku zvanou Bludov.

Pár lidí ty moje tlachy fakt poslouchalo a Renka pak řekla, že by chtěla taky takovej výlet a že je škoda, že nikdy nikoho neberu s sebou. Tak jsem ji pozval na víkend do toho nádhernýho nekonečnýho lesa, kterej má svůj utajenej středobod a v něm altánek s překvapením. A jak jsme si to plánovali a pili příšerný mojito, bylo skoro ráno a v bytě všichni spali – po křeslech, gaučích i po zemi. Renka šla na záchod, a když se vrátila, řekla, že našla ložnici s obrovskou postelí. Tak jsme si tam lehli a drželi se za ruce, ale ani já, ani ona jsme do toho nešli. Do tamtoho. A ty pomluvy jste si mohli odpustit. Já vypil dost a spal jak špalek. Ona prej nemohla usnout. Probudila mě k ránu. Zeptala se mě, jestli jsem to myslel vážně – jestli ji opravdu vezmu na noc do nekonečného lesa s překvapením. A já řek proč ne, jako bysme si v noci jen povídali a teď pokračovali. Pokud má spacák, co zahřeje v mrazu. Odpověděla, že si ho půjčí od bráchy a doma řekne, že jede k někomu na chalupu. Tak vidíte – nic nebylo. A u snídaně ty vaše významný pohledy. No nic.

Pak jsem se jí ve škole úspěšně vyhýbal, ale jednou si na mě počkala po tělocviku a vypálila rovnou, jestli jsem tehdy kecal a že si myslí, že kecal. Vypadala našťavaně, nechápu proč. Tak jsem si řekl: když to chceš, máš to mít, a rovnou jsem stanovil datum, předpověď hlásila slunečno.

Tím nechci říct, že si za to mohla sama. Ale já jsem ji k ničemu nenuťtil. A neměl jsem tušení, že to bude nebezpečný. Že se stane něco, co se nedá zvrátit ani vysvětlit. Je mi to líto, a jí mi je líto strašně moc. Ale přece jenom to byla cizí holka. Skoro nic jsem o ní nevěděl a nevím dodneška. Jenom jak skončila. To mě nepřestává brát a myslím na to ve dne v noci.

Vstoupili jsme do lesa. Zpočátku byl řídkej a smíšenej, trochu moc suchej na můj vkus, s přerostlou starou travou a borůvkám. Borovic málo, spíš smrky a modříny, pak černej nízkýj lesík, pak zase vzdušnej dubovej háj, ale stromy tenký a křivíkatý, žádná velká krása. Třeba najdeme houby, napadlo Renatu, a než jsem mávnul rukou, že už je na houby pozdě, našla mezi doubky starej a prožranej obrovskej hřib. Zaryl jsem patou v listovce a ucítil ostrou vůni, půda tu vůbec nebyla

tak suchá jako na okraji lesa. Houbu jsme tam nechali a stoupali do mírného kopce, za polem nudného smrkoví začínaly buky a právě k nim jsme měli namířeno. Zkřížili jsme několik cest a nedali se ani po jedný, šli jsme pořád do kopce, zatímco spodní štěrková silnička i vyjetý koleje o něco výš ho spirálovitě obtáčely a potom rezignovaly na příliš strmou strán. Pak už jsme na žádnou cestu nenarazili, šel jsem jen po paměti, ale bylo to vcelku jednoduchý, pořád nahoru. Skoro jsme nemluvili. Všude leželo oranžovohnědý listí, loňský a ještě starší, v proláklínách ho bylo až po kolena, občas se v něm utápěl balvan nebo zetlelá větev. Vylezli jsme vysoko nad první buky a terén se začínal zase pokládat a sem tam se propadal, sedli jsme si na padlej kmen a konzumovali svačinu. Řekla, že už je docela unavená. Půjčil jsem jí láhev, dala si a zašklebila se. Jak malý dítě se zeptala, kdy už tam budem. Mrkl jsem na hodinky, byly pomalu čtyři. Ukázal jsem mezi stromy. ‚Hádám za dvacet minut.‘ To ji povzbudilo, i když nebe se začalo zatahovat. Mraky nikam nespíchaly, ale mezi stromama se dělalo šero.

Hora má dva vrcholy, jeden vysoko a druhý níž. Právě na ten nižší jsem Renatu vedl. Vlastně to vrchol nebyl, spíš pahrbek na cestě k mohutnější homoli, kam jsem vlastně nikdy nedošel, podle mého nebývá to nejzajímavější na konci, ale uprostřed cest. Altánek stál právě tady, v bučině za skalkou, odkud se na tři strany rozbíhá z mírného kopce řídkéj vysokej les a na tu čtvrtou terén střemhlav padá do těsného sedla, odkud se hora zas prudce zvedá k druhému vrcholku a bobtná ještě víc do šíře.

Renka šla statečně, už žádný kňourání. Až na to, že se asi dvakrát zastavila a ohlídlá; prej že má divnej pocit. A jakej, chtěl jsem vědět. Že za náma někdo jde. Začal jsem ji uklidňovat, že je to blbost, že za náma jsou leda břízy, podívej, že se nehejbou, ale neposlouchala mě a přidala do kroku, jako by ji opravdu pronásledoval neviditelnej duch. Před náma vyrostla skalka, co ji cesta obchází ze dvou stran. Holka se rozběhla, prej že si tam vyleze. ‚Uvidíš jenom to, co ze země,‘ upozornil jsem ji. ‚Ono se tam ani vylízt nedá.‘

Taky na to přišla. Kámen se potil a podrážky po něm směšně klouzaly, taky nebylo kde se pořádně chytit, pokud člověk neměl dva metry a zkušenost s lezením.

„Zdálky vypadala jak jednohubka,“ divila se a prohlížela si skalisko, který mohlo mít deset dvanáct metrů do výšky. „Je strašně studená.“

„Pozemky patřily k zámku, kterej před lety zbořili. Tohle byl honební revír. Lovci se scházeli právě tady u tý skalky, byl to takovej jejich meeting point. Nechali tady postavit altánek.“

„Ten s překvapením? Kde je?“

„Kousek odtud.“ Obešli jsme to černý kamení a tam, asi třicet metrů dál, stál altán.

Renata mi stiskla ruku a pustila ji. „Ty jo, ten je. A ta socha!“ Podívala se na mě. „To je to tvoje překvapení?“

Přikývl jsem a napil se z placatky. Jak jsme nestoupali, dávala se do mě zima. Stavbička nad sochou na dálku svítila do lesního příšeří. Vypadala dokonale, jako fata morgana. Jak jsme šli blíž, trochu z toho neskutečna ztrácela, ale určitý kouzlo si ponechala. Kouzlo nepatříčnosti, kontrastu s tou liduprázdnou kopcovitou pustinou plnou listí a pařezů a stromů. Bylo sem odevšad daleko, a přitom tu stojí něco tak krásného.

Měla nabílo natřený kamenný sloupy a zelenou plechovou střechu. Barva ze sloupů i zábradlí oprejskávala, ale jinak se nic nehroutilo. Socha uprostřed na tom byla hůř. Stála na soklu z růžový žuly, aspoň tak mi ten kámen připadal, jako růžová žula, protože mramor to nebyl. Z mramoru byl ten hrdina, bílej, místama špinavě nazelenalej, ale zase ne kdovíjak. Na vejšku neměl zase tak moc, ale životní velikost to možná i byla. Od hlavy ke stropu altánu zbývalo asi půl metru. Těžko určit, koho měl představovat. Reka? Lovce? Jednu ruku jako by pozvedal, ale měl ji ulomenou, druhou si držel mramorovou látku, co mu obepínala boky a padala k nohám, ty stály pevně na kamenný nápodobě nějaký trávou porostlý hroudy. Pod ní byl sokl. Chlapík měl svaly na břiše, ale kulturista to rozhodně nebyl. Působil křehce, jak se tak pootáčel, ale proč, za čím, to se poznat nedalo. Nos a kus brady mu urazili, puslu měl

klidnou a sevřenou, prostě kamennou. Taky v očích by moh mít klidnej výraz, jenomže to se nedalo poznat. Když jsem tady byl poprvé, vandálci se sem terpve chystali. Ale posledně, při mý druhý návštěvě, už ty červený oči měl. Zaspřežovaný, a proto obrovský a slepý, barva tekla po tvářích trochu jako krev nebo slzy, v čůrcích křiklavýho karmínu. Blbá barva. Štvalo mě to a zároveň provokovalo něco udělat. Napadlo mě už minule, že to něčím očistím, dokonce jsem vyšplhal na podstavec, ale byla by to marná práce. Od tý doby malůvky přibýly. Altánek to schytl z jedný strany, jako plíseň tam vyrašilo černý a červený, totálně nesrozumitelný graffiti. Zkusil jsem to ze zábradlí prstem smazat, ale popraskaná barva opadávala bez vybírání, počmáraná čistá. Taky do ní někdo rejpal kudlou.

„Mohli bysme se tady vyfotit. Uděláme ohýnek.“ Shodil jsem ze zad batoh, vytáhl mobil a namířil ho na Renatu. Nebyla za mnou. Vůbec k altánu nedošla a já si toho všimnul až teď. Zůstala stát na půl cesty od skalky a valila modrý oči na bílou sochu.

Pak něco řekla a já neslyšel co, tak jsem si dal ruku k uchu. Opakovala to nahlas. „Pojď pryč.“ Jako zhypnotizovaná čučela na altánek a jeho červenookýho nájemníka. Ohlíd jsem se po něm. Lovec. Bojovník. Satyr? I když ti snad maj špičatý uši a na nohách kopyta. „Pojď pryč,“ ozvalo se znova. Dělal si srandu? Zavrtěl jsem hlavou a křikl na ni.

„Pojď ke mně.“

„Ani za boha. K tomu já nejdu. Kouká se na mě.“

Zachechtání. To jsem byl já? „Nech toho, Renko.“ Ten smích jí na odvaze nepřidal.

Ona se nezasmála. Popošla sotva tři kroky a nespouštěla zrak ze sochy. Takže žádná sranda. „Pořád se na mě kouká.“

„Co blbneš?“ Přešel jsem o kousek doleva. „Hele, teď se na mě vůbec nedívá.“

„Na tebe ne. Dívá se na mě.“

Vyšel jsem k ní. Dost se zešeřilo, byla skoro tma. Stála tam v listí a nebylo jí vidět do tváře. Jak jsem se k ní blížil, couvala přede mnou a vrtěla hlavou. Pak natáhla ruku, otočila dlaní nahoru a zase dolů.

Na hlavu mi spadla kapka, pak druhá. Tak s táborákem je asi šmytec, rozpršelo se. Schovali jsme se u skály, ale déšť, nijak prudkej, padal svisle, na šikmý provazy by muselo víc foukat. Jejich příslib byl zatím horší než meteorologická skutečnost, ale i tak z něj zalejzala zima rovnou mezi lopatky. Ale listí leželo klidně, sem tam se jeden dva lupeny snesly ze stromu. Přístřeší jsme si tady nemohli vybírat.

„Pojď se schovat do altánku, tohle je trapný,“ vzal jsem ji za ruku, ale vytrhla se mi. Málem jsem na ni zařval. Některý holky jsou fakt nepochopitelný.

„Běž sám, já zůstanu tady.“ Oblíkala si větrovku.

„Čeho se tak bojíš? Pitomý sochy?“

„Je zlá. Má strašně zlej pohled. Vidí do mě.“

To mě rozesmálo, ale veselej jsem moc nebyl. „Jsem rád, že do tebe vidí aspoň někdo.“

„Říkám ti, běž si tam, bude tam jakž takž sucho,“ řekla tiše, povytáhla z batohu spacák a pak ho tam zas strčila, ale nechala ruksak otevřenej. Pršelo o něco víc. „Spaní pod hvězdama je děsná romantika, sám jsi mi o tom vyprávěl,“ dodala vyčítavě.

„Neblázni. To chceš spát tady? Nasákneš jako houba. S deštěm jsem nepočítal.“ Nevěděl jsem už, jak ji přesvědčit. A taky nepřesvědčil.

„Tady ne, přespím za skálou. Nechci, aby se na mě díval.“ Kejvla hlavou směrem k soše, hodila bágel na záda a šla.

„Počkej. Počkej!“ hulákal hysterik a byl jsem to já. Otočila se, čekala, co bude. Musel jsem jednat. Vynadal jsem si a upaloval k nejbližší větvi, co se válela v listí. Nebyla dost velká. Uviděl jsem jinou, ta byla lepší, ale zase moc těžká, jako by se za cyklónu odlomila třetina stromu. Zavrávorál jsem s ní a zas ji pustil, uzvednul jsem jenom ten jeden konec.

Ohlídnul jsem se na Renatu. Mlčky mě pozorovala přes kapky deště, kterej si tiše šuměl a bylo mu fuk, že nám za chvíli poteče za límec. Vypadala smutně a rezignovaně.

Přeběh jsem kolem altánku k místu, kde se kopec propadal do rokle, a vyšátral odtamtud festovní, asi tři metry dlouhou větev, co se rozdvojovala do vidličky. Zvednul jsem ji, šlo to, a tak jsem vítězně zahalekal.

Renata pochopila, co chci provést, a vrazila ruce ještě hloub do kapes. Čekala, nezastavila mě. Měla to udělat, teď už to vím.

A tak jsem se rozeběh proti altánku; kam se na mě hrabou sprejeři. Vyskočil jsem na schůdek a nabral kamenného protivníka improvizovaným dřevcem. Socha nebyla přilepená, nebyla ani přikovaná nebo přiletovaná. Zváhla se na soklu fakt povážlivě, pak se uprostřed pádu zastavila, jako by si to chtěla rozmyslet a zase se vrátit, a potom přece jen uhodila zádama o kamennou podlahu. Třeslo to tlumeně, v monotónním zvuku deště spíš směšně. Ulítlo pár úlomků, hlava, ruka i nohy zůstaly na místě. Ohlíd jsem se, co na to chrabrý gesto říká Renka. Choulila se u skály, do obličeje jí pod kapucí bylo sotva vidět. Nechal jsem větev větví a opřel se vší silou do sochy. Posunula se po podlaze. Odpočal jsem si, zapřel se podrážkami a zatlačil ramenem do kamennejch zad. Do červenějších očí jsem se raději nepodíval.

Postupně jsem sochu dostrkal ke schůdku a strčil ji dolů. Svezla se do listovky jako do postele a zůstala tam, nehybná a bílá a se vším smířená. Zaházal jsem ji listím a hlínou, aby nekoukal ani kousíček. Zavolal jsem Renatu k hrobečku. Pomaloučku a nachýlená, sprchovaná mrhočením se přišourala k altánu.

Byla už docela navlhlá, já taky. Sundal jsem jí ze zad batoh a začal vyndavat spacák, abychom se trochu zahřáli. Vlízť si s ní do jednoho, to byl můj nezas tak okamžitéj, snad docela reálněj plán.

Že bych si připadal vítězně, to zrovna ne. Byl jsem teď horší než ty debilní sprejeři. Narovnal jsem se, vzal Renku za ramena. Nedívala se na mě. Upírala oči jinam, dolů, za altánek. Kouk jsem tam taky.

Znova se zvedal vítr, náhlejš prudkej, netrpělivejš tím nejhorším způsobem, protože moh řádit kde chtěl, ale on ne, musel zrovna sem. Hravě odfouknul listí přímo z kamenného obličeje, přestože mokvalo. Hrob se otevřel. Renata zavřeštěla. Čuměl na nás ten obličej, bílej jak stará kost, jenomže s rozkacenejšma, obrovskéjšma, jak dvě ohavný růže rozkvetlejšma očima. Pleskaly do nich kapičky vody, ale červenou barvu z bělostnýho mramoru ani náhodou nesmyly.

Ozval se blbej zvuk. Podrážka klouzla na kousku odštíplého mramoru, chtěl jsem ji zachytit, aby holka neupadla, ale neměla to v úmyslu, našla rovnováhu, skočila ze schůdku a mazala pryč.

„Renko!“ křičel jsem za ní, ale zdrhala hlubokým listím jak zajíc a přímo k okraji strážu. Pak za ním v jediném okamžiku zmizela, už jsem ji neviděl, byla fuč. Nacpal jsem spacák zpátky a s oběma bágama, na každým rameni jeden, jsem dusal za ní.

Asi bych ji tak rychle nedohnal, ale v prudkém svahu zakopla, pár metrů se kutálela a pak se zastavila o strom. Sedla si a udiveně si prohlížela špinavou rýhu v listí, kterou za sebou zanechala. Stál jsem nad ní a hledal ztracenej dech. „Nestalo se ti nic?“

Pomohl jsem jí na nohy. Rozhlídla se a já udělal to samý. Pod náma les houstnul, ale zároveň přecházel do rovinky. Chtěla se oprášit, a jenom po sobě rozmatlala hlínu. Přestože byla bledá, na tvářích jí vyskočily červený skvrny. Chytla se za krk a pomalu kroutila hlavou. Praštila se asi pořádně, ale tvářila se statečně. Chvilinku. Potom se zamračila a ukázala mi někam přes rameno. „Musíme pryč.“ Ohlídl jsem se, nic a nikoho jsem neviděl. Ale ona mi vytrhla svůj ruksak z ruky a teď už pomalejc, opatrně scházela ze stráně. Co jinýho jsem mohl dělat, než jít za ní?

Našli jsme blátivou cestu, co vedla kolem hory. Jenomže jsme nevěděli, na kterou stranu jít. Doprava terén klesal mírnějc, tak jsme se dali tudy. Poznamenal jsem, že třeba narazíme na svý vlastní stopy, když jsme šli nahoru, a půjdeme po nich dolů. Příliš jsem tomu nevěřil, potmě jsem stopovat neuměl.

Došli jsme k hustýmu lesíku ze samejch smrků, vítr teď dul tak, že se ten stromovej potěr trásl a klepal, zatímco bukový koruny vysoko nad náma se ohejbaly jako při šíleným tělocviku. Potom to ve větvích zaprašťelo a dobrý metrák dřeva se poroučel dolů, žuchlo to do listí jen kousek od nás. Vítr dělal na cestě psí kusy, chvílema nám vrhal do obličeje kytice z listí, pak zase kapičky deště ostrý jak jehly. Smrčím vedl uzoučkej průsek, minuli jsme ho, ale když jsme narazili na druhej, zapadli jsme tam, kapky tam neměly takovej říz.

Najednou se zastavila, strnulá v půli kroku. Nehejbala se. Chytil jsem Renku za rameno a obrátil ji k sobě. Tekla po ní voda. Možná i brečela, nedalo se to poznat. Výraz měla zbědovanejš dost. ‚Viděls? Tam, mezi stromy. Ta bílá socha je nám v patách.‘

Už mi to ani nepřišlo směšný. Zašilhal jsem mezi jehličí. Samozřejmě se tam nic neběhalo. Ale současně jsem měl vyklepanejš, mrazivejš, nepochopitelnej strach.

O sebe taky, přiznávám to. Ale hlavně o ni. Objal jsem ji, poplácal po zádech. Fakt přesvědčivě. Pak jsem ji jemně postrčil a ona se naštěstí zas dala do kroku.

Za smrčím začal smíšenějš les a v něm jsme uviděli školku. Ploty byly rozpadlý, ale já optimisticky prohlásil, že by poblíž mohl stát krmelec, tam bude sucho, dalo by se tam i přespat. Obešli jsme ohrádku a skutečně zahlídli nějakou stříšku a za ní mýtinu, byl nejvyšší čas, protože byla tma jako v pytli a po nebi se rozvaloval novejš, bledejš a na pohled pořádně nacucanejš mrak. Maširovali jsme bez řeči a bez úsměvu, ale ted' jsme se zase drželi za ruku. Zdálo se, že všechno dobře dopadne.

Sešli jsme na ovál mýtiny, byl úplně přikrytejš listím a proláklejš jako mělký umývadlo, uprostřed se ve velký kaluži držela voda. Na jednom konci arény se černala chata, mezi ní a louží se táhlo dlouhý prkno na zkříženejš nožkách, něco jako lávka. Kolem palouku stály přerostlý modříny, vysázený tu zjevně s úmyslem tenhle prostor vytvořit, nějak ho ohraničit. Za nima přízračně svítily břízy, houf vzrostlejš stromů a mezi nima jeden malejš, nějakou dávnou vichřicí přeraženejš parchant.

Zajímalo nás, jestli tu najdeme suchý místočko. Zdálo se, že máme kliku. Chatka byla kamenná, z bloků pískovce, kterejš sem stavebníci museli dovízt z pořádný dálky, tahle hora byla z úplně jiný skály. Krový měl domeček dřevěný, zpod šikmý vlnitý střechy, co vypadala na nehořlavejš azbest, čouhaly namořenéjš trámký. Štít byl kamennej, z menších bloků než zdi dole, matně se v něm lesklo jediný veliký okno. Okna dole byly zabetněný, dveře zavřenéjš na petlici s visacím zámkem. Když to Renka viděla, řekla něco sprostýho, to mě potěšilo a plác jsem ji po zadku, aby nezačla zase vzlykat.

„Počkej. To je dobře, že je tu pusto, aspoň tady budeme jediný páni my.“ Jak šeredně se člověk může splést, to se ukázalo až pak. Vylovil jsem z batohu sekýrku a směšně snadno jsem zámek urazil. Dveře se otevřely dovnitř, s pořádným zavrznutím. Smáli jsme se tomu, „to nemohlo chybět“, špitla Renata. Vklouzli jsme do temnot chaty.

Postupovali jsme po hmatu, sirky jsem chtěl šetřit. Šmátral jsem po vypínači a pochopitelně jsem ho nenašel. Renka se mě držela za bundu. Byly tam nějaký pytle a plastový kbelíky plný bůhvíčeho, protože byly těžký. V ajnclíku pod schodama stálo za přepážkou náradí; motyka, lopata, krumpáč. Na zemi jsem nahmatal dvě petrolejky bez petroleje, pak nějaký kramle a palici. Pak jsem škrt sirkou. U zalígrovanýho okna byl ke kamenný stěně přišouplej stůl, u něj jediná židle. Na druhým, o půlku menším stolku, stála plechová krabice na chleba.

„Jdem se podívat na půdu.“ Než jsem stoup na první schod, opřel jsem motyku o dveře tak, aby nešly zvenčí otevřít.

Šel jsem nahoru první. Pod střechou bylo díky velkému oknu aspoň minimum světla, sklo bylo špinavý. Rám se zvedal až od podlahy. Ta byla dřevěná, z ohlazených fošen. A taky zasviněná, naštěstí suchá. Ležela na ní matrace, přinesená sem z bůhví čí postele. Byla temně červená a flekatá. Kupodivu nesmrděla ničím jiným než prachem a zatuchlinou, pěkně to tady profukovalo. Pod azbestovým vlnákem tvořícím střechu viselo mezi trámky prastarý blátěný hnízdo. Až na nás dva, naše bágly a starou matraci byla půdka prázdná.

Svlíkli jsme ze sebe svrchní hadry, rozložili je na podlaze a vybalili jídlo. Renka zkusila mobil, ale signál chyběl a venku právě začínalo boží dopuštění. Vichr hučel jak úl. Mrtvý listí vířilo nad mýtinou, vznášelo se ze země nahoru ke korunám stromů, jako by se chtělo vrátit do náruče větví, a potom se magorským větrem nechalo rozházet na všechny strany, do toho lítala vzduchem voda, pršelo shora i ze strany, deště se křížily a šermovaly spolu v zuřivý řeži kapek a pak se nám vrhaly na okno, doprovázený koláčema z černý hlíny, shnilýho listí, zkroucených kořínků a bělavýho podhoubí, několik těch lahůdek ulpělo na skle, abychom si mohli prohlídnout červy a brouky, který v nich právě umírali,

bylo by to takový nečekaný chvilkový insektárium jen a jen pro nás, kdyby se některý z těch potvor nedívaly s badatelským zájmem zase na nás, koneckonců zavřený jsme byli my, a ony na svobodě. ‚Jak je tohle možný,‘ opakovala Renka asi pětkrát a jektala zubama, ‚někdo nás chce za něco potrestat.‘

Pokrčil jsem ramenama. ‚Chata asi stojí na návětrný straně a občas ji trefí tornádo, jinak si to nedovedu vysvětlit.‘

Ale ona se na mě obrátila a ve tmě se jí divně leskly oči. ‚Tady žádná návětrná strana není,‘ řekla fakt potichu, sotva jsem ji slyšel. ‚Ten palouk by měl být před větrem dokonale chráněnej, kdysi to snad byl rybníček.‘

Kouknul jsem ven, kde se listí točilo v trychtýři sajrajtu přímo uprostřed kaluže, jako by se rozhodovalo, na kterou stranu vrhnout všecku svou špínu. ‚To máš asi pravdu. Ty modřínky stály na hrázi, jsou po ní vidět stopy. A ta černá lávka pod náma. Co když se to tu celý zatopí?‘

Dělal jsem si srandu, myslel jsem, že to pozná, ale pořád byla vážná, v šedivém světle bílá jak smrt. ‚Ten vítr jde po nás. Ta socha mu poroučí, to ona ho proti nám žene.‘

Chtěl jsem se zasmát, ale nevyšlo mi to. ‚V podhůří dělá počasí psí kusy, no a?‘ vyjel jsem na ni. ‚To jenom lidem z města to přijde divný. Takovýhle to v lese nikdy nebylo. Bylo to krásný. Já za to nemůžu, žeš chytla slotu. Ještě by do toho mohla přijít bouřka.‘ Venku se zablesklo, stromy se otiskly do oblohy, haldy listí se fosforově rozsvítily a zase zčernaly. Renka se držela za pusu a upírala na mě pohled plnej výčitek. Jako kdyby to všecko byla moje vina. ‚Pojď se najíst,‘ řekl jsem hláskem, kterej jsem nepoznával, a tehdy se vítr malinko ztišil. Poslouchali jsme. Stěhoval se někam veš po boku hory, slyšet ho teďka bylo spíš přes střechu a zadní štít, co měl úzký průduchy na větrání. Přelezli jsme tam a nemuseli jsme dlouho čekat, začal hvízdát a sekl nás do tváří, dekovali jsme se zpátky k oknu, kde bylo přece jen o něco líp, i když se tabule v průvanu třepala, až rám ve zdi praštěl.

Renata mlčela, jídla se na rozdíl ode mě sotva dotkla. Zato kořalky si přihla, až jsem se lek, že mi tu placatku vyblafne. Potom se stulila

u okna na matraci a koukala ven. Dojedl jsem a přes rameno jí vyhlídnul do noci. Po eternitovém vlnáku nad našima hlavama si zarajtovaly kapky deště a zase prchly jinam.

„Co to je?“ skříplo jí z pusy, byla divně ztuhlá, když jsem jí sáhnul na předloktí.

„Co je co?“

„Tamhle to bílý divný křivý něco.“

Dal jsem ruce na sklo a pokusil se proniknout očima tmu. Zprostředka palouku, z veliký louže na konci lávky opravdu trčela nějaká bílá věc. Nechápal jsem, jak jsme to mohli předtím přehlédnout. Muselo to být v listí a teď to ve svém řádění odkryl vítr.

„Hejbá se to.“

„Nehejbá, to se ti zdá. Co kdybysme šli chrnět? Hele, můžem si spojit spacáky, víš, jak se to dělá. Záleží na tom, jakéj máš zip.“

„Jseš blázen?“ křikla zbytečně nahlas. „Běž se tam podívat.“

„Ježišmarja. Nezačínej zas.“

„Já vím, co to je.“

„Vždyť je to jedno. Nevšímej si toho. Nechceš se ještě napít?“

„Ne. Jestli tam nechceš jít sám, jseš u mě srab.“

To mě dožralo. „Srab? Víš vůbec, co říkáš,“ zahulákal jsem na ni jak dement, ale fakt se mě dotkla. „Mně je náhodou u prdele, co je tam venku bílýho, tma jako v ranci a nikde nikdo, můžem se v klidu vyspat, jsme beztak promočený na kůži, hele, máme ještě rum, můžeme spát a zejtra ráno bude krásně. Pojd' blíž, musíme se zahřát, nic lepšího se dělat nedá.“

„Chci vědět, co je to tam venku. Hejbá se to. Ten pronásledovatel. Šel za náma až od altánku a ty před ním zavíráš oči.“

„Proč by za náma někdo chodil? A tohle že se má hejbat? Ani se to nehne, je to jen nějaká větev nebo co. Koukni, to my bysme se měli hejbat, Renatko, pojd' si vlízt sem ke mně. Přece už jsme spolu v posteli byli, pamatuješ?“

Podívala se tak, že už jsem ji radši nepřemlouval. Oči měla tmavý, vystrašený a smrtelně vážný. Sedělo v nich nějaký rozhodnutí. Rozhod-

nutí zoufalý, ale nezvratitelný. A výraz pronásledovaného tvora, pokud jsem něco takového byl schopnej rozpoznat. Dneska vím, že to bylo ono. To uštvaný zoufalství.

„Jestli nechceš jít sám, půjdem tam oba,“ prohlásila rozhodně a vstala. Zahihňal jsem se, rádoby pohrdavě, ve skutečnosti kňouravě. Ona si oblékla provlhlou bundu. Odhodlaná jít, děj se co děj. Chyt jsem ji za nohu. Vytrhla se mi.

„Já nikam nejdu!“ zařval sem jako na lesy a sám sebe tím překvapil. „Ty jsi fakt padlá na hlavu. Jestli chceš jít šaškovat v bouřce uprostřed liduprázdného lesa, tak běž, jsem opravdu rád, že jsem ti pomoh obje- vit tyhle skrytý vášně. Člověk by čekal něco normálního, ale Renka ne, hele, měla by sis tam zatancovat, když už tam budeš –“

„Jdu teda sama.“

„Jasně, jsi odvážnější než já, o tom mě nemusíš přesvědčovat. Já jez- dím pod širák nejmíň jednou za měsíc, ty jseš venku poprvý, tak mi musíš ukázat, že jsem vzal do party tu pravou. Já, abys věděla, ven ne- jdu ani náhodou. Nechce se mi, je to zbytečný, žádná blbka mi nebude poroučet, co mám dělat a co ne. Příště pojedu sám, já věděl, že tohle nemá cenu.“ Takhle jsem žvanil a byl podělanej strachy, že bych zrovna teď měl jít ven. A že by tam měla jít ona.

Vstal jsem, abych ji zadržel, ale už slejzala do přízemí. Nato bouchla o zem motyka, co držela dveře, potom se ozvalo to filmový vrznutí a pak už jsem slyšel jen déšť na vlnitý střeše.

Zabalil jsem se do spacáku a vyhlídl ven. Uviděl jsem Renatu pod oknem, nic víc než tichej pohyblivej stín. Skrčená a ostražitá, v ruce motyku, blížila se k tomu, bylo to podlouhlý, tak nějak zešíklý, čouh- alo to z listí a zároveň se to do něj kácelo, nějaké klacek, halabala za- píchlej do kaluže plný listí a špinavý vody.

Renata se zastavila. Nevěděl jsem, co vidí. Najednou uskočila, jako když do ní střelí, přihnala se k chatě a zaječela na mě do okna: „Je to ta uražená ruka a ukazuje na mě!“ Potom obešla chatu a zmizela z do- hledu. Dveře jednou vrzly a hned nato práskly, nemohla stihnout dostat se dovnitř, někdo ji nepustil. Ozvalo se zavřeštění a pak už jen ticho.

Spacák jsem shodil z ramen, čapnul jsem sekyrku a sešplhal dolů po schůdcích. Otevřel dveře a rozmáchl se. Na prahu nikdo nebyl.

„Renko?“ vystrčil jsem hlavu ven. Koukl jsem nalevo a napravo, udělal tři kroky do tmy. „Renko!“ Zašvidral jsem do mlází za chatou, pak mezi modříny. „Renato!“ Oběh jsem chatu z jedné strany, otočil se na patě a oběh ji z druhé strany. „To je blbá sranda, víš to?“ halekal jsem do černý hradby lesa. Nikdo neodpověděl.

Zablýsklo se. Uviděl jsem před chatou motyku, kterou sem Renata pohodila. Zdvihl jsem ji, potěžkal a takhle vyzbrojený jsem se plížil doprostřed mýtiny. Uražená ruka, říkala. Jaká ruka?

Zvedl jsem motyku i sekyrku nad hlavu a sehnul se k bílému přeludu v listí.

Ruka? Kamenná ruka, která soše chyběla už předtím, než jsem ji shodil z podstavce.

Prohlížel jsem si tu věc a viděl, že to žádná ruka není, ale nějak mě to neuklidnilo. Byla to páteřní kost nějakýho zvířete, nejspíš jelena. Viselo na ní pár žeber. Páteř byla stará a vůbec nesmrděla, o zbylý žebera se opírala, takže napůl ležela a napůl stála. Odkop jsem hromádku listí a uviděl na konci páteře lebku, bez paroží a bez očí, s dlouhým ry-pákem a zubatou čelistí zarytou do hlíny. Renka v ní viděla zdviženou kamennou paži. Ale bůhvíco viděla, když tvrdila, že se to hejbe a ukazuje na ni. Co jí to nahvízдал do uší vítr?

„Renko!“, křičel jsem do tmy a točil se dokolečka. Vítr hučel v korunách stromů, déšť mě skrápěl v prudkejších studenejších poryvech a holka se neozývala. Měl jsem vztek a strach zároveň. Švihl jsem motykou a přerazil kostru vejpl, pak jsem do ní třískal sekyrou a rozprášil žebra po mýtině. Konečně jsem se uklidnil a poslouchal les.

Znova se zablesklo, mraky se rozutekly a temnota zřídla, najednou jako by se vrátil den. A mně jako na potvoru ošálil zrak, viděl jsem tohle:

Vzadu za modřínama, tam, co se bělaly břízy, se jeden malej směšnej kmínek pohnul, a víc než to, rozmáchnul se, potom znova. Přestože byl kmen přeraženéj a měl jenom dvě mizerný větvičky (byly dvě, ta jed-

noruká socha to bejt nemohla), počínal si jak dirigent před orchestrem a ty vysoký stromy ho poslouchaly, stejně jako vichr, co na ně hrál. Jestli měl ten parchant hůlku, nevím, možná to byla sekyra. Jak to měl s nohama, to už si vůbec nejsem jistej, třeba to byl jen starej bílej kmínek a vrávorál na kořenech, který mu bouře vyrvala ze země. Leželo pod ním něco zhroucenýho, nějaký ulovený zvířátko.

Přízrak ho překročil a šel ke mně. Kroky jsem neviděl, jenom tvary a mihotání, šouravý kroky v listí. Obloha zase tmavla, už se neblejskalo, ale vichr ještě nabral na síle. Než se mraky nad paloukem znova srazily dohromady, uviděl jsem obrovský temný oči v bílý kamenný tváři, podivně mladý a rozšířený. Blížily se.

A tak jsem utek. Zdrhnul jsem do boudy, zapřel dveře motykou a vyběhnul nahoru na půdičku. Vklouzl jsem pod spacák i se sekyrkou, šáhl jsem po láhvi a vypil ji do dna. Potom jsem čekal, až se pro mě lesní běs přizene, bude mi rvát maso z těla a já se nezmůžu na kloudnej odpor. Živej se odtamtud nedostanu, tohle mi bylo jasný a já se s tím začal smířovat. Chata se třásla v základech, oknem lomcováno, Renka zůstala venku, neviděná, neslyšená, nadobro ztracená. Nechal jsem ji tam. Ale co jinýho jsem mohl dělat.

Ráno bylo tichý. Se spánkem jsem setřás vyčerpání a vysvlík spacák. Rozhlídnul jsem se a zjistil, že jsem sice pořád v chatě, ale zároveň venku v mlze. Střechu jsem měl pořád nad hlavou, za sebou zadní stěnu, u nohou dva batohy. Ale celej přední štít byl pryč, s kamennejma kvádrama, dřevěným rámem, skleněnejma tabulema. Leželo to všechno před chatou. Pískovcový kvádry rozvalený, dřevíčka zlámaný, střepy rozesetý po celým palouku. Jako by někdo okno s rámem, i s celým štítem vyrval vzteky.

Les mlčel, z buků a bříz spadalo listí, z modřínů jehličí. Uprostřed palouku se třpytil rybníček a kolem se válely vybělený kosti dávno mrtvýho jelena.

Hledal jsem Renatu celý dopoledne, volal jsem na ni, nacházel stopy, co nebyly její, dokonce jsem se vrátil k altánku. Teprve potom jsem z lesa odešel. Na polní cestě chyt mobil signál a já jsem zavolal tísňovou linku.

Renku našli nedaleko od chaty. Anebo to, co z ní zbylo. Posekanou, znetvořenou, zbavenou života i podoby ji vyčenichali pod listím policejní psi. DNA mluví i po smrti, byla to nabeton ona. Našlo se taky pár náležitostí. Její oči byly schovaný v hnízdě straky. Hrst rozbitejch, vytlučenejch zubů, se našla ve váčku převázaným špagátem z lidskýho střívka. Ten pytlíček byl její žaludek. Šouplý to bylo do jezevčí nory.

Co může bejt hnusnější. Proč tohleto někdo dělá. Pokud nějakěj takovej někdo vůbec je. Ty stromy ho viděly. A taky cizopasníci houby, brouci a drobný zvířata, zalezlý někde před bouřkou. Jenomže nepromluví. Musel jsem to pod dohledem policajtů konfrontovat já a bylo mi zle jako nikdy. Já ale viděl málo na to, abych moh určit vraha.

Asi je to nepřesvědčilo. Čekám na obvinění. Pořád nepřichází. Nemíjím jasný, jak bych to mohl udělat. Kudlu jsem měl, sekyrku taky. Ale lidskou krev na nich ani v laborce nenašli.

Nevím, kdo jí to udělal. Renka možná ani vraha nemá. Jen kamennou sochu. Noc. Podzimní les. To tajemný, strašný kouzlo podzimu, co se ti zasekne do smyslů a šílí tam, ať už chceš nebo ne.

Mám podzim pořád rád. Taky lesy, ty nejhlubší, zdánlivě nekonečný, co jima prochází severní zemská hranice, ale ony se táhnou dál a na nějaký lidma smyšlený rozhraní kašlou. Vystoupíte v Bludově. O jednom pěkným podzimním dni. A jdete za nosem, mezi první stromy, za kterejma se začíná zvedat stráž. To kouzlo jde s váma.“

Kluk s bílou hlavou dovyprávěl. Někdo byl mírně vyděšenej, někdo jen pokrčil rameny. Mě to ale zasáhlo, rejpló to dovnitř, mezi prsa a lopatky. Nechalo to tam krvavej kráter. Chtěla jsem ho poprosit, jestli by mě tam nevzal. Do těch lesů, na to děsivý nádherný místo. Ale neodvážila jsem se. Tak jako posledně, ani teď jsem se neodvážila.

Uběhlo pár dní od jeho posledního vyprávění. Jak jsem mohla vědět, že spolu nic neměli? Všichni je považovali za milence, mě jedinou to žralo, těch prořvanejch nocí, myšlenky na to, jak skočím pod auto.

Myslela jsem, že na mně něco pozná, že sem nakonec přece jen pojedeme spolu. Ale to jsem se pletla. Ach jo. Asi mi něco chybí. To kouzlo

podzimu, jak o něm tak krásně mluví, a přitom nemá tušení, kdo mu chodí v patách a sám přehlížíne, nespouští z něj zrak a vzývá mocnosti, aby se ohlídnul.

Jenže mě nevidí.

A tak jedu sama. Sem. Vystupuju v Bludově, dneska je krásně, šlapu kolem polí a vidím ty chalupy, zapadnu do lesa a brodím se novým i předloňským listím a poslouchám to znepokojivý šelestění, čert ví, co je horší, jestli zvuky lesa nebo úplný ticho. Ale nebojím se. Nehrozí mi nebezpečí, který dostalo Renku, ale ta možnost špatnýho konce mě uchvacuje. A tak jsem tady.

Bylo to tak, jak to vykládal. Renka se mezi nás nevrátila. Měla dojemnej pohřeb, do rakve se sesypalo, co se z ní po lese našlo. Jak teď les divně páchne hlínou a smrtí, připomíná mi to truhlu, když ji spouštěli. A tak jdu dál, listí padá pomalu a hebce, nespěchá, a tak i já svolňuju krok. Mobil spí tvrdě, nikdo mě nebude rušit. Už vidím černou skálu, co zahrazuje cestu. Svírám v kapse nůž, v batohu si nesu sekyrku, zabalenou do svetru, těžkou jak sekáček a ostrou jak břitva, co kdyby tady někdo číhal. Já se do lesa vybavit umím, na rozdíl od některejch. A taky mám pro strach uděláno. Proč si lidi myslí, že holky se neuměj rvát? Jak který, říkám já. Obcháším to špičatě vytrčený skalisko, jde z něho chlad a vlhkost. Ocitám se na dohled altánku se sloupy a zelenou střechou. Jdu blíž k tý stavbičce a zastavuju se až u podstavce.

Je prázdněj, zbarveněj do červena. Socha byla bělostná, nahatá, krásná, s jednou rukou uraženou a druhou, co v klíně svírá látku spadající z boků. Hledám ji v listí. Pak o ni zakopnu. Sundám si batoh. Odhazuju listí, odhaluju hlavu a tělo do pasu. Kamennej krasavec na mě upírá rudý, vztekem zaslepený oči.

Lehám si k němu, konejším ho, jsem tady a čekám. Barvy nám laděj, mám svůj smetanovej kabát, co se do lesa tak nehodí, ale mezi břízama ho skoro není vidět. Kabátek, co se snadno zamaže při odchytu škodný, ale já jsem si dala pozor.

Možná sem přijde, možná ho potkám o kousek dál, kluka s bílou hlavou a tím nejsmutnějším příběhem. Pozvu ho na piknik, budu se dívat, jak

obědvá moje dobrůtky. Potom ho vezmu za ruku, třeba. Budeme bloumat po lese spolu. Budeme žasnout, že je nám to nádherný počínání na chvilku přáno. Počkáme si, až vítr a déšť udělají vycházce konec.

Tak jako minule, když jsem tu byla s nima, stopovala je od nádraží, kradla se za nima lesem a kolem skály, šmírovala je u altánku, letěla za nima při tom Renčině pitomým úprku a nakonec je vypátrala v tý chatě. Měl ji víc hlídat. Což by jistě udělal, kdyby ji miloval, ne? Shodit sochu nestačí.

Nemohl ji milovat, byla mu úplně volná. Nechal ji vyjít před chatu, přímo mně do náruče. Měla jsem svoji kudlu, měla jsem i sekýru. Měla jsem v rukách nánu, kterou si můj miláček vyvezl do přírody. Kvůli jejím bílejům zubům, kvůli těm modřejm očičkám. Ach jo.

Vinu se k bílému plaváčkovi v oranžovohnědý záplavě sucha, hrájeme si spolu, předstírám, že se topím, visím mu na krku a nechám si dejchat z úst do úst, přitom ho líbám, bílá kůže na bílej kámen, ta pusa je hrozivě studená a tělo se k ničemu nemá, typický. A tak řvu z plna hrdla, volám svýho milýho, toho opravdovýho živýho horkýho romantika, aby mě přišel zachránit. A až to provede – dokáže to, dokáže přece všechno –, ať se mnou udělá ještě něco, ať je to cokoli, vždyť on už si se mnou nějak poradí.

Protože já jsem provedla něco strašného.

Ať se mnou něco udělá. A ať to třeba bolí. Tak jak to bolelo ji.

2006

Pár autorských poznámek

Některé z povídek této sbírky vyšly časopisecky u nás i v zahraniční, několik textů vydalo ve svých tematicky laděných sbírkách od různých autorů nakladatelství Listen.

Pro souborné vydání v nakladatelství Argo byly vybrané texty nově upraveny, některé víc a jiné míň, pointa i vyznění se od předchozích vydání někdy liší.

Povídka *Běloruska* vyjde též jako samostatný bibliofilský tisk s originálními ilustracemi a v grafické úpravě Pavla Růta.

Postava Maxe Unterwassera, která některým z mých čtenářů nepřestává motat hlavu, se v *Bělorusce* objevuje vůbec poprvé, a sice jako vypravěč a zároveň hrdina příběhu (jeho jméno samozřejmě poukazuje k „Pod-Vodníkovi“, autorovi románu *Hastrman*). Teprve poté se coby epizodní postava dostal do románů *Stín katedrály* a *Santiniho jazyk*. Navíc jsem se jeho jménem podepsal pod svou novelu *Michaela* (všechna vydání Argo).

Úvodní verše v povídce *Faun* jsou zapůjčeny z překladu Petra Kopty.

Původní verze *Pražského Jezulátka* byla napsána anglicky, do češtiny povídku převedla Lenka Urbanová.

UM

Miloš Urban
Mrtvý holky
10 divných povídek

Edice Současná česká próza
Redakce Slávka Járová

Vydala **Městská knihovna v Praze**
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.0 z 6. 2. 2018

ISBN 978-80-7587-697-3 (epub)
ISBN 978-80-7587-698-0 (pdf)
ISBN 978-80-7587-699-7 (prc)
ISBN 978-80-7587-700-0 (html)